Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

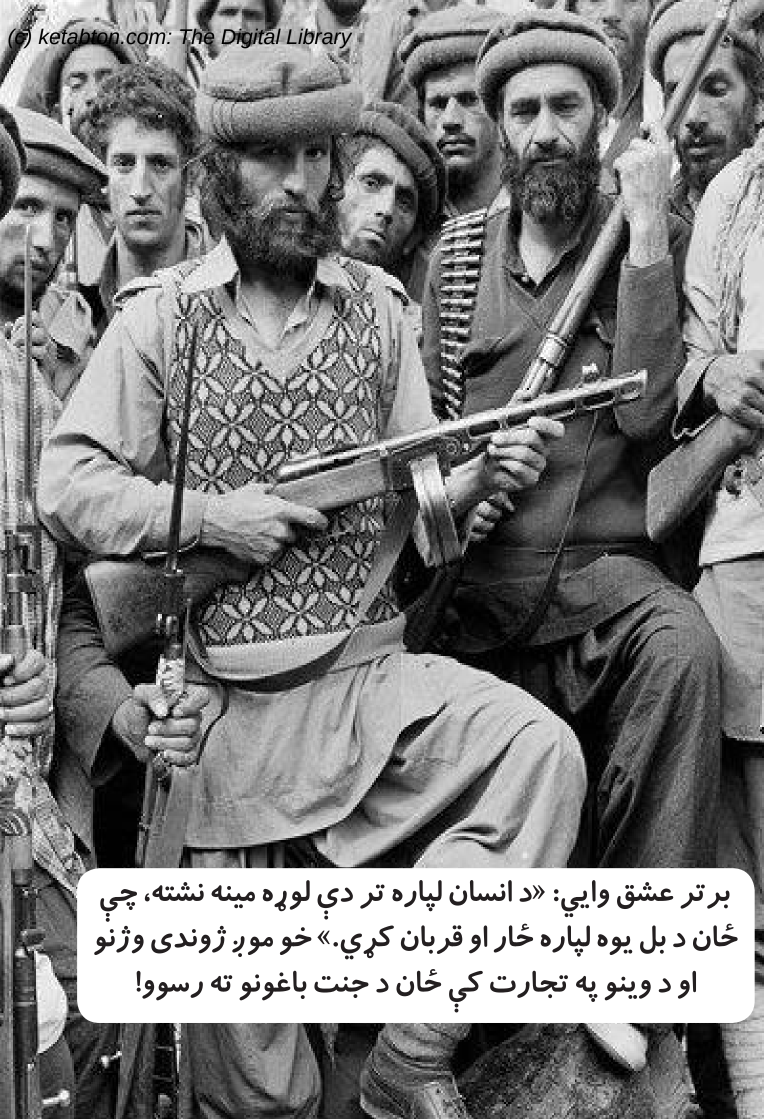

برتر عشق وايي: «د انسان لپاره تر دې لوړه مينه نشته، چې ځان د بل يوه لپاره ځار او قربان کړي.» خو موږ ژوندی وژنو او د وينو په تجارت کې ځان د جنت باغونو ته رسوو!

لومړی ګام

«ټول په دې فکر دي، چې نور وګړي او ټول بشريت بدل کړي؛
خو هېڅوک د ځان د بدلولو په فکر کې نه دي.» ليو تولستوی

«زه» سپېڅلی، «بل» ناولی!

لږ تر لږه نيمه پېړی کېږي، چې دلته د بل بدلولو کلچر پيل شوی!
او دغه سپين خدايي کلی، د انسان-فرد د بدلولو مسلخ ګرځېدلی.
دلته هر «بل» زيات دی، «اضافي» دی او چړې زموږ غيرتي نښې دي!
دلته «بل» زيات دی! بل حق نه لري. بل ناروا او حرام دی. او دا له ماشومتوبه را زده کېږي!
پرته زما له ډوله، زما له فکره، زما له رسم او رواجه، زما له اند او باوره پرته بل يو هم روغ نه دی، سړی نه دی او خدای ناروا کړی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پر یو بل کانګې کوو. بل را ته ازغی دی. بل اور را اچوي.
بل ظالم دی، ناجنس دی، بدل دی، کچه او ناپاک دی!

د بل بدلولو باغ لنډ انځور

دا څو میلیونه په وینو سره قربانیان، زخمیان، عقلي او رواني ناروغان،
دا له خپل پلرني کور، کلي، ښار څخه شړل شوي انسانان،
دا د غچ او انتقام له اوره ډک بالفعل او بالقوه جنګیالان،
ټول ټول د بل بدلولو دوزخي فکر او فرهنګ هغسې راوړل لکه دا اوس یې چې راوړي!
دلته زوی انقلابي شو، پلار ضد انقلاب شو. بزګر ړیره خرېلې سرلوڅی معلم وواژه، په ضد کې یې بریتور ضابط، د ټانک په ګولۍ کلی او جومات نښه کړ.
دلته هر نوم، هر خېل، هره درجه انسان قاتل شو. او داسې هم کلی قاتل شو، هم ښار قاتل شو.
موږ یو بل د ککړ ذهن، ککړ فکر، ککړو اخلاقو، ککړ چلند او ککړ رواج په خاطر غندو، محکومو، وهو، وژنو...!
او موږ د خپل ذهن–باور له نظره بل د ککړ اند– باور په خاطر؛ د خپل «روا» او «مقدس» غضب په اور کې سوځو او تباه کوو!
وه نه وه! یو وخت زموږ د ادارې د وړتیاوو لوړولو او ادارې د پراختیا رییسه آریه نجات، زما د مشر زوی «بهرام امرخېل» په لیدلو سره هکه اریانه شوه او ویې وېل: «وفا صیب،بچه ات طرف تو نه رفته!»
زه وایم دا یې کمال دی، چې ما ته نه دی شوی!
زه «یو» یم! نوی ځلمی بهرام بیا ځانته «یو» دی! هېڅ «یو»، د بل «یوه» تکرار نه دی.
ځکه نو خلقت دومره رنګین او متنوع دی.

هېڅ «یو» په «بل» کې نشي تکرارېدلای!

تنوع خدایي لورینه ده. د فکر تنوع، د اخلاقو تنوع، د رواجونو تنوع، د اندونو–باورونو تنوع، د رنګونو او قومونو تنوع... او بالاخره د هر وګړي تنوع ددې شاهده ده، چې هر یو ژوند خدایي شهکار دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې مېرمنې وخندل او په خپلو تبصرو يې زموږ د څېرو، د افکارو، د خويونو او چلندونو تنوع ونه ځپله. او په دې سره زه يو هم او بهرام يو هم په خندا شوو.

موږ نړۍ، چاپېريال، انسانان د خپلې هېندارې دريځ ته را ټيټوو. هر بل بايد هغسې واوسي، لکه زه چې يم.

ځکه نو اټکل کوم، چې لا ځان سم نه وينو. لا خپل «ځان» ته نه يو رسېدلي. ځکه به نو دلته په دغې افکارو، ايډيالوجيو، باورونو او خويونو را جمعه کړې ټولنه کې فرديت او تنوع سپېڅلي نه وي.

ځکه به نو ښايي د يوه يوه خدای را څخه خوشحاله نه وي!

په دا ډول ذهني- دوزخي فضا کې، هر فرد او وګړي چلپيا خوري؛

ځکه نو بيا زه هم چلپيا خورم،

زه هم د بل لپاره هومره نامقدس، ککړ، بد، خراب او ناولی يم؛ لکه هغه چې زما ذهن ناولی، ناروا او حرام را پېژندلی!

په داسې اند او باور سره هم «زه» او هم «بل» چلپيا خوروو. بيا نو هېڅوک نشته:

وېرېږم، دغه جګړه چې موږ متمدنو فکرونو–خويونو اسير کړي انسانان يې کوو؛ د ټولوژنې مبهم مانيفست نه وي!!!

اخلاقو او باورونو څومره تاوان رسولی دی! بل دې اوسي؛ خو چې خپل «فرديت» او «تنوع» حلال کړي! زما په څېر روا سړی شي!

زما افکار، زما اندونه–باورنه، زما عادتونه په ماته غاړه خپل کړي. خپل فکر، باور، اخلاق او عمل يې وګرځوي.

ښايي په دا ډول پوهه، عقل، اند او باور سنبال انسان، د ټول ژوند وژلو لپاره بس وي!

په دې ډول چلند سره دنيا تکراري شمېره ده.

ځمکه زما غټه شوې، پړسېدلې څېره ده،

وګړي له ما جوړ بتان دي.

زمانه زما د ساعتيرۍ ساعت دی.

آه، څه وکړم، په دا ډول کلمو انځورګري کول هم زور غواړي؛ دلته به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هر انسان د ځان لپاره لاره ده او یوازنی حقیقت.
عیسي خپلو دولسو یارانو ته په خطاب کې وویل:
«زه لاره یم او حقیقت.» خو هغه د مسیحا له اګاهۍ
څخه غرېده، نه د هغه عیسی له قوله، چې له انسانه
پر ته بل څه نه وه.»

دویم ګام

«تر هغو چې انسانان د ترلاس لاندې موجوداتو بېرحمه وژونکي وي، هېڅکله به سلامتۍ او سولې ته ونه رسېږي؛ دا ځکه: تر هغو چې انسانان د حیواناتو په ټولوژنه لاس پوري، یو بل به هم وژني. په حقیقت کې، هغه څوک چې د قتل او غم کر کوي، نشي کولای مینه او ښادي ور ببي.» فیثاغورث

د کپتان نیازمحمد کیسه:

کیسه له سره ثوره ور دمخه ده: نیازمحمد هم اول نمره او هم زموږ کپتان وه. هغه د بزګر بچی وه؛ خو له موږ غوندې خانزاده ګڼل کېده، د درس میدان وړی وه. ښایي د ښوونځي کتابچې او قلمونه به یې هم د هګیو په پیسو ؤ.
نیازمحمد پر موږ بد لګیده. ځکه هغه «بل» ؤ. اول نمره ؤ، کپتان ؤ، او د الجبر هر سوال ځواب یې په ذهن کې ؤ. کیمیا او بیالوجي هم لکه اوبه ورته وه. تاریخ او جغرافیا یې هم له یاده قصه کول. او همداسې نور کتابونه یې ټول په مغز کې وه.
هغه وخت هم ولاړ، هغه د میدان مرکزي لیسه هم ولاړه، هغه د نیازمحمد کپتاني هم ولاړه.
ما دولسم په غازي لیسه کې ختم کړ، کابل پوهنتون ته دت شوم او نیازمحمد په منډه منډه طب انستیتوت خلاص او بله ورځ ډاکتر شو. او دې مینځ کې انقلاب ځواناني خوړل، ترڅو څو تنو غیر پښتنو جنرالانو د ګوند، پوځ او پولیسو څلور پنځه لکه انقلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي په قمار وواهل او بیا کابل د تنظیمونو شو او کلیو ته د سرو کابلیانو لارې خلاصې شوې او فاتحو کلیوالي ځوانانو هم په سکر بیستانو ونومول.
د نیازمحمد د ډاکترۍ کار و بار هم میدان ښار ته وکوچېد. نور نو ډاکتر دریشي غوږ ځولې وه، کمیس او پرتوګ سره له کابله میدان ښار ته په ګشت کې وه!
خو د بل بدلولو «زمرۍ» او «سور ملنګ» او یو عالم سړي ورپسې وه! هغوی د چا په ږېره پر ښولو، پګړۍ یا پکول په سرولو نه بندیدل!
بیا یې ډاکتر نیازمحمد د کابل میدان ښار په لاره کوز کړ.
مور، خور او بل او بل، چې ځومره سر او تندی وواهه، خو د ولایت مقام ته، د جنګ له نغارو سره، را کوز شوي والي صاحب، په عرض ورغلې کورنۍ داسې ځواب کړه: «مور، خبر نه یوا».
بل وخت خور، ورور په خوب ویني. شهید ډاکتر وايي: «خورې! زه قوماندان (...) کوز کړم، بیا یې نښه کړم، بیا یې د ډاک په ازغو او خځندو کې کش کړم. راشئ! پکول مې د پلانکي ډېرې ښځې ته پروت دی، چرمي بوټان هم ورړو سپیانو شکولي او دلته ډاک کې پرې ایښي.»
مړی پیدا شو. نښې نښانې د نیازمحمد وې. کورنۍ، مور او خور زورور والي ته عرض وروړ. والي پلانکی را وغوښت. پلانکی هم د مخالفې جبهې جنګ ته روان وه، وخت یې کم وه؛ نو خبره ور یې خلاصه کړه: «اوس خو مې وژلی ځنګه یې کوئ!؟ که مسلمان ؤ، مفت به جنت ته ولاړ شي که کاپیر ؤ، اوس به خپل نصیب ته رسېدلی وي؛ بې د هغې یې جهنم ځای ؤ، اوس څه ما وژلی، څه خدای ژوند ترې اخستلای.»
«قوماندان والي» هم دغې کشالې ته داسې د پای ټکی کښېښود: «اوس نو شوي، زه خپل قوماندان نشم خپه کولای، اخر هغه چې بندي کړم بیا ته د هغه پر ځای جنګ ته ځئ؟؟؟»
د سره ثور، سره اور دغه جوړ کړی قوماندان په خپلو ځوانو همسنګرو ملګرو کې «بل» نه لیده. هر یو دی ؤ. خو نیازمحمد «بل» ؤه. پیدا یې کړ او ختم یې کړه.
ښه، شرم دی، چې د قضاوت ګناه وکړم! خدای شته او هېڅ شی پټ نشي پاتې کېدلای!
دا کیسه به پر بېردو، او خپلې ته به را وګرځو.
زه چې په فکر کې غلط شم، او په ځان غمجن شم او د خپلو جیبونو او جایدادنو په تللو او نورو سره په مقایسه کولو شم، نو یو ګل په شان اولاد زړه ته را ولوېږي او ترپ په شُکر سر ټیټ کړم.
اولادونه مې ښکاره دي. هر یو یې ځانته ژوند، ځانته فکر او خیال، ځانته پېژندنه، ځانته رنګ، ځانته جهان، او ځانته سرنوشت لري.
نه یې قد له چا سره مقایسه کوم، نه څېره، نه عقل، نه لیاقت، نه عمر، نه سویه، نه خېل او قوم، نه ځواکمني او شهرت!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو یې هم د مقایسې وړ نه دی. ځکه چې د ځمکې پر مخ «یو» هم له بل یوه سره د مقایسې نه دی.
افغانستان د کم او زیات دېرش مېلیونه «انسان ګلانو» باغ دی. د نړۍ په نامه باغ بیا خپلو نژاد نژاد فصلونو کې، اووه اته میلیارده رنګین انسان ګلان غوړولي.
انسان د طبیعت ګلانو ته وتی دی. خو چا لا خپل «انسان ګل» نه دی پرانستلی. انسان ګل لا هماسې بې نومه، لومړنی، زوړ او قدیمي او هېر پاتې دی.
هر څه له ځانه پېل کېږي. زه هم ځانته را ګرځم.
زما اولادونه: یو یې هم په ټوله ځمکه کې نه پیدا کېږي. او د ځمکې پر مخ «یو» هم د بل یوه تکرار نه دی؛ ځکه یو یې هم د بل یوه-ولو که اوباما، یا اسامه، یا مانډېلا وي- پر ځای نشي کېدلای.
هر یو یې تر ټولو جګ قد، دنګه ونه، ښایسته صورت او ځانته د زړه دنیا دی؛ خو د هغوی په خوا کې هېڅوک نه په قد، نه په شخصیت او نه په اصولو ترې ټیټ او کچه دی!
انسان په رنګ معتاد دی. داسې ایډیالوجیکي، اخلاقي، فکري، اعتیاد هم رواج دی. عادتونه او سنتونه خو بیا له یو بل سره د جنګولو تېل دي.
د انقلاب له اورونو پخوا، ها د شاه او سردار د زمانې ورېې سوله او وچ امنیت وخت کې به، زما پلار سر کاتب محمد اکبر خان امرخېل، له کابله چینایي رنګه مجلې راوړې. پلار یوازې په پاړسي میرزایي ژبه کې «سرکاتب» وه او نورې ژبې نه ورتلې! مجلې یې له خپل ورور بللي، کلیوال تر کاڼې او ختګر محمد ظاهر سره، چې ټولو به باچا باله، پیتاوي ته کتلې او زما ابو به هم ورته کورت بټه باندې کړې وه.
زما خو بیا بیخي له لوست او لیکه توبه وه، خو رنګه عسکونه مې ښه ایسېدل. او چې نوبت به راغی مجلې به مې پاڼه پاڼه اړولې! په رنګه پاڼو به مې لاس را کشاوه! حتا دغه عکسونه به مې بویول. وېره را سره نه وه، چې په سره اعتیاد به واوړم!
دا مجلې د کمونیستي چین په عسکري رنګ ډکې وې. بزګر عسکر، زده کوونکی عسکر، معلم عسکر، مامور، سرمامور، رییس، وزیر، رهبر هر یو عسکر، عسکر او قومندان هم عسکر، یو مخ شپږ، اوه سوه میلیونه نفوس عسکر، تا به وېل، چې ټول چین یوه عسکري قشله ده!
وروسته، چې ښار کې معلمان وزیران شول او کلي کې ملاصاحبان قومندانان شول، او پلار هم ښه وګڼله، چې د اعلیحضرت تر بیا راتللو پورې د پلرونوم کابل کې وساتي، نو زه مکتبی هم له کورنۍ سره را کابل ته شوم او بیا په یوه رنګ کې ونښتم، څو چې د عقل غاښ راخوت او زه پوهېدم، چې د چین عسکري رنګ، د بل بدلولو د دوزخ رنګ دی. او دوزخ همدا دی، همدا دی، همدا دی...!
دومره زه ګډه وم؛ تاسو څه فکر کوئ آیا زړه مو را سره منې چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړ کړي؟؟؟
نور خبرې هم شته نو تر بل ګامه به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه سړي په دفاعي دریغ کې څرګنده کړه: «موږ ډېر رنځېدلي یو... ټول وایي، چې حقیقت له بیانه لوړ دی.
ربازار تارز ووېل: «هغه چې ته وایې حقیقت لري، خو حقیقت تل ؤ. نه له چا زېږېږي او نه له منځه ځي.
زما دوستانو تاسو باید پوه شئ، چې هر یو د خدای تعالی د عشق او رحمت د سمندر یو ځاڅکی یاست.
نو له تاسو غواړم، ای زما ښو دوستانو، چې د ځان دننه د هغه په لټه کې اوسئ، او دعا وکړئ، ستاسو کنډولې دومره ډک کړي، چې مینه در څخه څپې ووهي.»

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي»
تبتي راهب

درېیم ګام

بیا خپله پوښتنه را اخلم: آیا زړه مو را سره مني، چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړې کړي؟؟؟
یو څه به له شخصي تجربو در سره شریک کړم:

د خواجه صاحب لمونځ!

داودخان، د حکومتي زغروالو ټانکونو او د بګرام هوايي ډګر میګ الوتکو را چپه کړ، خو مکتبیانو ته خدای مظاهرې او مارشونه په لاس ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نويو، ځوانو رهبرانو نسل، د ګڼو مارشونو، ولوله ناکو بيانيو سرې ورمې، او د لور او بېل له وسلې سره، د ډول اتڼ ته د بزګرانو چپه او راسته اتڼونو او غاړو اچولو، مور، هم وتخنولو او د پلرو له «ښه کوه، بد مه کوه!» نصيحتونو، د تل لپاره را جلا او دغې نوې لارې ته را واوښتو او ډېر ژر د انقلابي بيرغونو او شعارونو په جوش او خروش کې را تازه او د مبارزې په ميدان کې د «ګرم شه لا ګرم شه! يې د آزادۍ لمره، يې د نيکمرغۍ لمره...» سرود ته ودريدو.

نور نو تاريخ په منډه وه. بدلون راوستونکو معلمينو د «مادي برابرۍ» د بنسټګر خبره په وار وار را تکراروله، چې «انقلاب د تاريخ اورګاډي دی!»

اټکل کېده چې دوه درې کلونو کې به فيوډالي افغانستان، د «کور، ډوډۍ او کالي» د مساوات په جنت بدل شي! ځکه نو په همدې سره خوله نوې ځوانۍ کې، د زړو خانانو او ملکانو: لکه وکيل حفيظ الله امرخېل، او ملک عبدالظاهر، او خانداني ملايانو، لکه لوی خواجه صاحب له مخې بې سلامه تېرېدو. نور نو څوک ددې وه، چې دغو نيمچه ځوانو سازمانيانو ته د زړو وختونو خبره بيا را ياده کړي.

زمور، همزولي هم په عادت او په چلند رنګارنګ وه. د انقلاب په کار کې ځني تيز، ځنې يخ او ځني بيا ډېر تېز وه.

هغه نميچه دنګ ځوان، چې زه يې دلته صديق نوموم؛ بيا ډېر تېز وه! ټوله ورځ يې په خان او په ملا او د کلي لوی خواجه پسې را اخيستې وه. بالاخره يې راپور ورکړ، چې «لوی خواجه اشرار دی!»

– څنګه؟

– ما په لمانځه وليده!

لوی خواجه صاحب، د اکسا اداري نامعلومو بندخونو ته ولويد؛ خو د يادي اداري د وخت لومړی مرستيال، ډګرمن محمد يوسف امرخېل په امر، د صدارت له توقيفځي را خوشې شو او اوس هم لمونځونه ورکوي او خلکو او يوسف خان په خپلو دعاګانو کې يادوي.

دا بله يې هم واورئ:

فلقي کورتۍ

اوس نو غرونه او غارونه او لېرې ځنګلونه، د حکومت له کنتروله وتي وه. شپه شپه به د خزاندار عيسی خان له کلا لېرې، د موشکوش او سه صد و سه برد ټوپک يو نيم ډز او غرپ پورته کېده. زه به د ميدان درې، د خزانه دار صاحب د کلا په برج کې ناست وم او مزدورانو او بزګرانو ته به مې زړه له غمه شين شين وه! ذهن کې به ځان سره لګيا وم، چې د ارتجاع دې کور وران شي، چې د فيوډالانو د سود او سلم د اقتصادي ظلم د بيا رواجېدلو لپاره بزګران داسې، غرو ته خېژوي او په ناپوهۍ کې يې د جنګ اور ته ور اچوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو واليان، ولسوالان، رييسان او مديران شوي معلمان، له کلاشينکوفونو سره ګرځېدل. مکتب هم تش لاسو مکتبيانو په ګزمو ساته! زه به هم د بزګرانو کورونو کې ډکو دسترخوانونو آوار ېدلو، د هغوی د زامنو او لوڼو مکتبي کېدلو او په درې سوه درهمو واده کولو د فرهنګ د عامېدلو په امید، کلا کې پروت وم.

اخر يې د ميدان مرکزي ليسې ته- چې اوس د ذکر الله شهيد په نامه نومول شوې وه- د اردو يو T 54 ټانګ راوست او په دې پولادي جنګيالي يې، د شپې او ورځې لخوا مکتب ساته. د ورځې به سازماني مکتبيان په مټو باندې، د انضباطانو له سرې پټې سره، په مکتب ګرد را ګرځېدل؛ خو اصل زور د ټانګ وه او قدر يې هغه وخت موږ ته معلوم شو، چې بله ورځ له ليسې وکوچېد! په سبا چې ورغلو، نو ليسه توره ايره شوې وه. چپړاسيانو ويل مولوي... په څو تنو اوربوز ټړلو موږ وتړلو، بيا يې په ليسه تېل واچول، ګوګړ يې ور ولګاوه، او نور په خپله مخه پسې ولاړل.

ليسه راکډه شوه ميدان ښار ته. نور نو غرو ته ختلي ملايان او بزګران، په معلمانو پسې پټ پټ را کښته شول. نن شپه د ده په کور جنګ، سبا د هغه درمند سوځېدلی، نن پلانی مکتبی له کوره وښتل شوي، بل سبا يې د پلانـي خان يا ملک زوی اکسا پلچرخي ته اچولی.

دې کې يې زموږ يو معلم، چې دلته يې زه د (دوست محمد) په نوم يادوم؛ له کوره ووښت. معلم چا ونه ليد چې څرنګه، چا او په څه ډول قانون او طريقه محکمه کړ؟ موږ ته احوال راغی، چې معلم يې د کورتې د اوږده چپه ګردن په خاطر «خلقي» ثابت کړی او په همدې نغده ګناه يې تېره پر سر ور اړولی!!!

له دې کيسو څخه نه غواړم چا ته د دار رسۍ يا د برائت وثيقه جوړه کړم. خدای تعالی چې شته، د بنده ګۍ په حال کې «بنده» به د څه شي قضاوت وکولای شي؟؟؟

څوک خبر دي، چې له جسمي مرګ وروسته به د معلم ورځ ښه وي، که د هغه، چې ورځ کې يې د نخاس په اندازه سړو پر ستونو، د خپل غضب چاړه را کشوله!؟

برکت يوسفځی.

يادونه:

له ټولو هغو ځوانانو او مشرانو او همزولو څخه چې په يو ډول سره، له يادو شويو فکري-باوري لوريو سره ګډ حسي- عاطفي درد او تړاو لري، عذر غواړم او په ټينګه سره تکراروم، چې ددې کيسو له راوړلو څخه زما مقصد يوازې او يوازې زموږ د ګډ درد(د بل بدلولو تراجيدي) انځورول دي، چې افغانستان کې يې له ميليونونو وګړو ژوند، سلامتيا، شخصيت او خوشحالي اخستې ده او لا هم دغه دوزخ زموږ پر فرديت را چاپېر پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«داسې زه په دې جهان کې د بشر لپاره پردی یم، هغه ما ته نه ګوري ؛ بلکې قدرت ته یې د خبرات ستر ګې نیولې دي.»

څلورم ګام

«تېولې طریقې پر خدای ور ختمېږي، نو مه وارخطا کېږه، چې بل نه غواړې خدای هغسې ووینې، لکه ته یې چې وینې، یا ژوندی استاد ستا په ستر ګو نه وینې، یا دنیا ته په بل نظر ګوري... ټول د خدای په لور په سفر کې دي.»

بل بدلول له کومه را پیدا کېږي؟

دا کیسه له وړکتوبه را سره پیلېږي. له هغه وخته چې «ښه» او «بد» را پېژندل کېږي. اوس په دې باور یم، چې زه «ښه» روزل شوی یم، بل «بد»!
زموږ روزنه- فکر، باور، عادت، رسم او رواج- هرڅه ښه دي او د نورو بد دي.
زما «ښه» ما ته یا له پلرو او نیکو پاتې دي یا مې له معاصرو ایډیالوجیو او راز راز باورونو او مانیفستونو څخه را قرض کړي او اوس مهال زه د داسې ښو بارکشوم، چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما له فردیت سره بیګانه دي.
دا ځکه چې زما د فردیت په رګونو او اعضاو کې، د ټولنې او کتلې د فرهنګ له ارشیف څخه د یوه مړه کالبوت ذخیره کړې وینه را تزریق شوې.
دغه «ښه» او «بد» چې په ما کې ظاهر شوي، زما ذاتي ذایقې نه دي غوره کړي.
زما ښه له هیرو وختو را پاتې دي.
زه په ډېرو لرغونو ذهنتوکو ډک یم.
له ما د بل مرام ټوپک جوړ دی.
زړه چاړه، او زوړ د جنګ بیرغ، زما د اشغال شوي وجود په لاسونو کې، د یوه مړه کالبوت، د تزریق شوي فرهنګ، ننګ او ناموس دی.

زه په کبر کې کبروالا په ما کې

زه به اوس ځانته متې را بډوهم. د پاسوالو، د شپني یا غرمني خوب په دمه کې په ځان ننوځم او تر څو مې «ځان» نه وي زېږېدلی، شی به ځان کې نه پر ېږدم!
څه بد خوب مې لیده! د بل پر ضد هره خبره، هر کار او هر اقدام را نه په خوب کې وشول. انسان په وینه ژوندی دی او زه یې په پردی وینه چالان کړی وم!
زما او یوه زراعتي چرګ، زما او یوه فارمي خوسي، غوایي، آس...څه توپیر شته؛ دواړه د معاصرې انساني اګاهۍ مادي، حسي، ذهني او رواني «قدرت» او «شهرت» لوړې داسې مصنوعي مصنوعي، ډبل ډبل او ځاناخبره میدان کې خوشې کړې یو.
هغه لرغونی، هغه د «عتیق» د زمانې، چې کبر کې پروت وه؛ مړ نه وه؛ مړ زه وم، چې د ژوند وینه را بدله شوې وه او د مړي خیالانونه را په کې په غور ځو پرځو ول!
هغه ښه، چې ما یې ببرغونه او شعارونه وړل، ټول مړه وه! او زه د مړو نصیحتونو ته په بیګاره عادت شوی وم.

زما فکر که اوبه شوې ډېره!

په لوړه وایم: دا ډېرین تبرونه، مسي سکې، جوهر داره چړې، او د غرڅو په پوټکو خامک دوزي شوې د بخت او اقبال پیل او پای منترونه، زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماشوم وجود سره اړخ نه لګوي.

په ډاګه وایم: معاصره تکنالوجي هسې د مخې پرده ده؛ موږ اوس هم په ډبرو کې اخته یو! ځانته مو معاصر ډبر پیر جوړ کړی. ډبره زړه ده، د کبر نښه ده، ډبره زموږ فکر، اند او باور، رواج او عادت د زریزو لپاره ساتي.

ښایي زموږ فکر او ذهني ګانې اوبه شوې ډبره وي، چې د مغز د حجرو په بڼه استحاله شوي.

وګورئ، ډبره په زړه کلکه ده که زموږ فکر او مغزي متاع؟ ډبره چې وسله شي، نو یوازې د چا سر ماتولای شي، خو ذهن، چې باروت وپېژندل اوس اصلي ټولوژني ته، د تخنیک او صنعت په لاسو دامونه جوړوي.

ذهن په ټولو قتلونو ککړ دی. د هر قتل څټ ته یو روزل شوی ذهن او باور ولاړ دی.

ذهن مو دومره په «ډبره» مینځن دی، چې ډبره په هرڅه کې کاروو. حتا مېزونه او څوکۍ، د سپکې ارچې د لرګي پر ځای له ډبرو جوړوو. ډبره مو د مېز د سر ښایست دی.

کېدای شي یو ځل دا پوښتنه شخصي کړو، چې ولې ډېری څه له ډبرې جوړو او لوړې بیې په ډبرینو اجناسو ورکوو، لکه چې ذهن ډبره ده؛ خو د مغزو په شکل.

عجیبه ده! زه ددغو ښو، چې اوس را ته په باور او هرڅه بدل شوي، په اړه هېڅ شخصي انتخاب یا تجربه نه لرم.

ولې بل بدلوم؟

- ځکه چې زه سپېڅلې بل ناولی دی،
- ځکه چې زه اصیل بل کم اصل دی،
- ځکه چې زه برحق او بل ناحقه دی،
- ځکه چې زما فکر، نظر او عمل الهي امر دی، د بل د خنځیر او شیطان دی!!!
- ځکه چې زه د پلرو په دود ځم او بل د خپل تللي پلار فکر-باور په ځان کې جوړ او دود کړی،
- ځکه چې پلرو داسې نصحیت راته کړی،
- ځکه چې زما په بل زړه خوږېږي،
- ځکه چې زه جنتي، بل دوزخی دی،
- ځکه چې زه متمدن، بل وحشي/بربر دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځکه چې بل را باندې ښه نه لګېږي،
- ځکه چې د بل فکر، باور، رسم او عادت او هرڅه غلط دي!
- او ځکه چې...

قتل د ډارنو هنر

اخر دا ولې؟ دا ولې؟؟ دا ولې؟؟؟

ځکه چې دروغجن شولو، خپل حقیقي مینه ګر خدای تعالی مو قهرجن معرفي کړ! نارې مو کړې، چې والله که یو هم پر بېږدي! والله چې له سر او ماله سره خو مو سره اور ته واچوي! والله چې...

اوس خپل غبږ را منعکس شوی او پخپله د خپلې وېرې ښکار ګرځېدلي یو؛ ځکه نو بریت غټ غټ پر بېږدو، تپانچه او کتاروزمې په ډډو را ځړو! او د عکسونو- یادګارونو له لارې په راتلونکو نسلونو پاچاهي کوو!

لاړ شه، په بشري تدوین کړو، باورونو او نظریاتو یو نظر وکړه! یوه له خپل ذهني- رواني خدایګوتي زرلاسی مار جوړ کړی! بل ښکرور چهارپای په خپل معبد کې ایښی، بل بیا ځانته دومره ویرونکی دروني تصویر ترې جوړ کړی، چې د نامه په اخیستلو سره یې، ژامې کړپېږي!!!

دا له وړکتوبه ویرول شوي غټان دي، چې د خپل ماشوم هویت د له لاسه ورکولو په ماتم کې، خپل غچ له بل شخه د هغه د «اصلاح» کولو په نامه اخلي!!

دومره غټې خبرې سره به یو څه دمه شو: برکت یوسئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد.»
حافظ

پنځم ګام

«حقیقت هېڅمهال، هېڅ کتاب کې نه ځاېږي.»

ذهن دی خدایګوټی

انسان اسیر دی، ذهن پاچا دی.
ذهن قانون دی.
ذهن غیر مسوول او واجب الاحترام دی.
ذهن ټولواک دی.
ذهن له نیکۍ ډک دی. ذهن ځمکنی او آسماني برائت پاڼې په واک کې لري.
ذهن د انسان د ټولې هستۍ فاتح دی.
معاصر انسان ذهن جوړ کړی او موړ کړل.
د انسان ټوله اصلي هسته (خپل یا خود یا self) په ذهن خرڅه شوي.
«زه» په ذهني خوندونو معتاد دی او ددغه اعتیاد له مخې ذهن پر سر سپور دی.
دانسان تلپاتې ژوندی هسته «اروا»، د ذهن د ځانناخبرې دیکتاتور په اسارت کې ده.
زموږ ټولې معاملې، دعوې، قضیې، مسئالې د ذهن په لاس کې دي. ذهن تر ټولو
برتر قاضي دی.
انډیوال او یار او دوست را ته ذهن انتخابوي.
مسلک او کار مو د ذهن واک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند جوړه، د کورنۍ طرز مو ذهن ډیزاینوي.
د جامو، ویښتانو، موډلونو ستاېل ذهن را ښیي.
خوراک او څښاک ذهن را زده کوي.
راشه درشه، ښه او بد مو ټول د ذهن په وس کې دی.
او ټول ژوند مو د ذهن په لاس کې دي.
ذهن د کولو او نه کول امر او اجازه صادروي.
ذهن له ستر ګو پټ حکومت دی. موږ د ذهن په غوښتنه سوله او جګړه کوو.
ذهن زموږ د ټولو کړو وړو امیر او بادار دی.
ذهن لویه بلا ده! هر دلیل ذهن را جوړ کړی.
موږ په خپلو مقدسو ذهني دلیلونو مړي کوو، مړي ښخوو او نور مړي جوړوو!
«زه» د ذهن سرباز دی. ذهن چې څه غواړي، انسان هسې غرېږي، هسې امر کوي، هسې خلک بدلوي...
او چې په خوله نشوه، ذهني مکتبونو او باورونو «قانون» جوړ کړی. قانون زه ته حق ور کړی! ددې حق او قانوني خوندیتوب په چتر کې
هغه هر بل رانیسي، بند ته یې اچوي، آزادي ورڅخه اخلي،
چې په دې هم وا نه وښت؛ بیا یې په سوک بدلوي.

قتل ذهن پیشییني کړاو بیا یې وپنځاوه

په سوک چې بدل نه شوه، په لوړ، په ډبرین تبر، یا په جوهر داره چاړه او یا په عتیقه توره یې ټټر او سینه ور څېري.
اوس خو ذهني اختراعاتو کار ډېر آسانه کړی: ټوپک، تپانچې، ماشینګڼې، توپې، توغندې، الوتکې...هله هله هله... آټم او نیوترون او
هایدروجني بمونه؛ ټول د ذهن هوسونه دي چې د تقدیس په اوبو سوچه شوي نفس تر امر لاندې، دا نور ټول انسانان بدلوي!
دا مو پایښت دی. دا مو دوام دی! او د پلرو پلرو له وخته راپاتې قانون او ټول قانون ساتونکي یې ددغه سپېڅلي عتیقه فکر عمري «عسکری»
ته وتي دي!
انسان غوښن، نرم موجود دی. خپل افکار او باورونه په نرمه لهجه وایي او تفسیروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معلم او ملا، تیوریسن او رهبر دبدبه خپلوي او خلک د خپلو افکارو په کوډو کې را ایسار او بند ساتي.
داسې انسان ډلې، سازمانونه، ګوندونه، اتحادیې او بلاکونه جوړوي او په نورو ډله ییز برید وروړي.
بیا معاملې کوي. بیا اوربند کوي. بیا جزیه ورکوي. بیا له سره یرغل کوي. بیا ولسونه ماتوي، ملکونه او پاچاهۍ نیسي، غنیمت او سره او سپین راټولوي.

انسان له خپله لاسه!

انسان په ذات آزاد دی؛ خو ور باندې را چاپیره بندیخانه یې د خپلو فکرونو- باورونو غنې (جولاګک) ور باندې را اوبدلې، را تاو کړې!
انسان لا ځانته وزګار نه دی. انسان نور جوړوي. نور بدلوي. نور ښه کوي.
انسان د اصلاحاتو مامور دی.
انسان نور بدلوي. «انسان- دوزخ» همدا دی!
انساني ذهن له دومره دوزخ تکثیرولو سره سره لا هم لګیا دی: نوې معمارۍ، نوي ښارونه، نوي سرحدونه، نوي چین دیوالونه جوړوي او اوږده زمانه، د فلسفې یا عقیدې د خدایګیو په نامه، خپل خوبونه په دفترو او کتیبو کې پټوي او کشیشي ملایانو ته د دنیا او اخرت جوازنامه ورکوي!
حقوقي ادارې زما تر امر لاندې دي. جنګیالي داسې زما فکر- وینا اسیر کړي، چې زما د «اور!» په قومنده، نه وچ ګوري نه لامده!
ځمکه په خپلو ټولو تیلو او غازو او آټومي انرژۍ کې سوځي.
او آسمان هم د ټولو واورو، بارانونو او ږلیو په شکل کې، د لوی مینه ګر، عاشقانه اوښکې، په پټو او باغونو را څڅوي!
او مور په افریقا کې لمر وخوړولو او په سایبریا کې کال دولس میاشتې واورو وسوځولو!
او چاړه په لاس، د خپلې ذاتي وچې د مخالفې وچې، د ژوند په ښکار را وتي یو!
هدیرې زمور دوزخي عقل خوړلي د آدمیانو بې ساه کلي دي.
هر قتل ته چې ګورم وایم نه چې ما کړی!
هرې اوښکې ته چې ګورم، وایم نه چې ما تویه کړې؟
ځکه چې د غم دوسیه، د «انساني کارنامې» په نامه، د سرنوشت په ارشیف کې خوندي شوې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه باید، د تاریخ په اوږدو کې، د لوړ شوي غرور –افتخار، ویاړ، حماسې– له هسکه لاندې را وغورځم.
غرور– چې موږ ورته د عزت لقب ورکړی– باید دومره اره شي، دومره سوکان وخوري، دومره لغت لغت شي، چې بیا یو ځاځکی وینه زما په ژبه رانشي،
چې بیا یو دانه اوښکه پیدا نشي،
او ژوند د زړونو، ذهنونو، حواسو، عواطفو...د خندا کړس او کړوس په سر واخلي.

له ما زاړه لاس واخلئ!

هومره ژوندی علم نه یم، چې زده شم.
داسې څه نه لرم، چې زړونه مو ور باندې راشنه شي.
دومره هم نه یم خاوره ایره شوی، چې د غرږ تر نغري لاندې مې «سمندر» ښکاره شي.
خو:
ځینې دومره کولپ (قفل) شوي، چې غواړي، زما د «زه»، یا بل یوه «زه»، د فکر– باور په شوق کې، ځانونه بم کړي، واسکټ کړي، او ځان د مافوق سرعت نور راکټ په وسیله، د ثوابونو جنت ته ور پورته کړي.
مطبوعات، رسالې او کتابونه هم زما په افکارو سره دي. او زه د ډیناسور په هډوکو خط خط پاتې لرغونی سرود!
دا ډول زه، د بې نومه او بې نشانه فرعون په څېر، د خپل نفس خدایي جوړوي.
ټول سړي بدلوي.
ټول ګلستان–افغانستان بدلوي.
له ایره کړي ګلستانه د باندې وځي، ټول ګل ګل جهان بدلوي!!!
او ایډیالوجیست زه، یو سړی هم په خپل فکر او دریځ او خپله خوښه آزاد نه پرېږدي.
هغه ګڼي، چې «ښایست» زه یم. «ښه» زه یم.
«متبرک» او «جنتي» زه یم. «شریف» او «اصیل» زه یم.
زه «حقیقت» یم. حقیقت په ما کې «پای» ته رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه «دايمي کلام»، «دايمي پيغام»،
او «دايمي نجات» فقط زه يم.
نو جهان زما د توري په وړاندې حلاله وينه ده.
وينه به تر هغو بهيږي،
او زما د توري په شرنګ به بهيږي،
او لا به سېل کېږي، څو چې ټوله ځمکه، ټول نفوس، ټول نور اويا زره قومونه زما د باور د «غنمو» درمند راوړي!
وګورئ، سوله څومره آسانه کار دی! ټيکاو څومره آسانه لاسته راتلای شي! وينه تويېدل څومره ساده ختميدلای شي!
خو چې ټول زما رنګ خپل کړي:
زه چې په هر نر او ښځه کې،
هرې وينا او هرې خبره کې،
هرې ليکنې او هر فرمان او قانون کې،
هرې فيصلې او محکمې کې،
يوازې ځان ووينم؛ نو بيا بيغمه اوسئ، «زه» هيڅوک نشم وژلای!
که دا نشې منلای، يو ځل يې تجربه کړئ. زه هره شېبه په خپل دغه لوظ ولاړ يم.
به به! «زه» موجود دوزخ دی. «زه» ټول د تصور وړ دوزخ دی.
که د دنيا پر مخ يو څاڅکی تېل هم پاتې نشي، او يوه لمبه غاز هم موندل نشي، او حتا لرغونې چقمقي ډبرې هم ټولې مصرف شي؛ نو داسې
کرخت موسم کې هم «زه» د زرهاوو زرهاوو دوزخونو لپاره اور لري.
د بل بدلولو ذهن دومره لنډ نه خلاصېږي!!!
تر بل ګامه به يو څه دمه شو!
بر کت يوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ګام

«لومړی داړ ترلاسه کړه، چې د خدايي مينې څراغ دې تل روښانه دی؛ وروسته بيا د دنيا کارونه کوه.»

لږ تر لږه څلوېښت کلونه کېږي، چې د هېرو د عصر او د رنسانس د عصر، د فکر سوداګرو، دلته د بل د بدلولو دوزخ سور کړی. دا بازار د قصابۍ مسلخ دی. دې بازار کې د هر بل انسان شخصيت، هويت، فکر، خيال، ايمان، شرافت او بالاخره فرديت، چاندماری شوی او چاندماری کېږي.

د ذهني مخربو نفسانياتو ژبه:

زما کړه وړه ټول قانوني دي. يوازې زه د بخښنې سرچينه يم.
زما امر د حقيقت له کوره راغلی. زه د حقيقت مبلغ، ترويجګر، ساتونکی او قضاوتګر استازی يم.
زه بايد وساتل شم. زه بايد لا ځواکمن شم. زما شاوخوا بايد د ساتونکو ديوال روان وي.
د ځمکې د شتو قبالې بايد زما په نامه شي. د ژوند انرژي زما د فکر د کالبوت وينه ده. ژوند بايد زما د فکر پلې کولو لپاره مصرف شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې زما فکر او باور کامل دي او له یوازینۍ منبعې را سپارل شوي.
دا چې ذهن کې د یوه فکر- باور رامینځته کېدل او ډېره کېدل له څه لارو، او څه ډول تر سره کېږي؟ دا باید راوسپړل شي.

ذایقې روزل کېږي

په ماشومتوب به مور زړه راباندې خوړ، چې ولې غوښه، کوچ، ژېړ غوړ...نخورم!
ما به د خپلې ماشومانه ذایقې روژه یا په سپینو غټو وریځو او مستو ماتوله او ور سره مې هګۍ او شړومبې هم ښې اېسېدې، خو د ژړو غوړو او کوچو یا د پسه د وازدې بوی به چې راباندې ولګید، بیا چا په دسترخان نشوم کښېنولای!
مور به راپسې سر ګردانه وه او ګاونډیو ته به یې زړه تشاوه، چې «انور، څه شي ته خوله نه وروړي! اخر زه څه وکړم!؟ بې له مستو او شړومبو په بل شي څکه هم نه کړي! اخر سبا به یې کولمې وچې شوي وي! بیا یې زه د پلار جواب په څه شي ورکړم!؟»
د آغالالا ښځې، یا د حاجي کاکا ښځې به ورته وېل، یو ځل به دې ملاکاکا ته بیولی وای!
د ملاکاکا د دم او دعا وختونه هم تېر شول او پر ما هم ماشومتوب داسې د یوه کاغذي فرمان په څېر تېر شو. د ژوند په مینه ګره سپینه پاڼه کې ټول خپلې خوښې ته پرې ایښې وم، چې څرنګه راته طبیعي، آسانه او په خوښه بر ېښي، هسې انتخاب وکړم. خو ابو زه غټ پټ او سور او شین غوښتم.
د ماشومتوب جنت هم ولاړ. هغه میدان، ها د خزانه دار عیسی خان د کلا نوم هم ولاړ! ها د غوا کوچ او شودې هم ولاړې!
«آبو» هم ولاړه! زه هم ځوان او پسې دومره په عمر سپین شوم، چې اوس د سر وېښتانو رنګ ته ناست یم؛ خو اوس ډېرې خواړه، حتا ځینې هغه خواړه، چې له ګاونډیو ملکونو افغانستان ته راغلي، په آسانۍ او خوند سره خورم.
دا بدلون څرنګه رامینځته شو؟ زما ضد ناکې ذایقې څرنګه خپل عادت بدل کړ!؟ د وسلو یا د سرو او سپینو زرو د کوم انقلاب د فرمان کار وه، که د جراحۍ پر میز عملیاتو، زما ذایقه دومره ډېرو ناآشنا خوړو ته آماده کړه!؟
نه! نه ذایقه عملیات شوې، او نه هم ما د کوم فرمان له مخې دغو خوړو ته تابع کړې؛ بلکې ما خپله ذایقه داسې روزلې.
ما په دې باندې په پوهېدلو سره، چې راز راز سابه، میوې، لبنیات او نور خواړه بدن ته ګټې لري! د هغو په خوړولو پیل وکړ. ذایقې لومړیو وختونو کې عکس العمل ښود، خو ورو ورو آرامه شوه، عادت شوه او اوس له دې ټولو خوړو خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ښکارې چې ذايقې ابدي نه دي؛ بلکې روزل کېږي.

فکرونه-باورونه، «ښه» او «بد»، «اخلاق» او بداخلاقي هم داسې مادي- زماني دي.

هغسې چې ماده زړېږي، شيان، خبرې زړېږي، زمانه هم تېرېږي؛ او په دې مخ په زړښت روانه مادي زمانه کې، دا شيان هم زوکړه، ځواني، زړښت او تمامېدل لري؛ خو وېل يې يو څه وخت غواړيځ!

تر بله ګامه به لږ چرت ور باندې ووهو!

پر زړونو مو برکت شه!

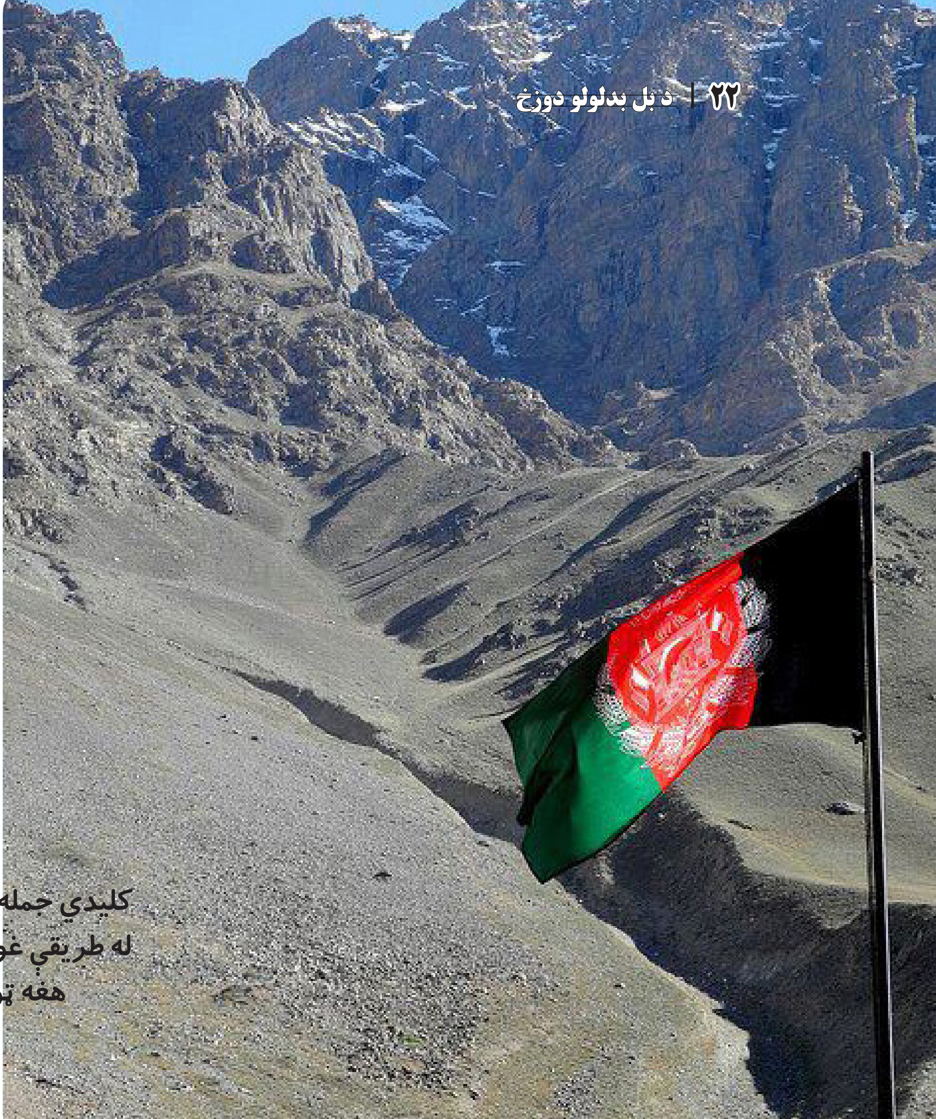

کليدي جمله: «د عشق طريقه، د خرد او فهم له طريقې غوره ده؛ ځکه چې په عشق سره، هغه ټول په لاس راوړلای شي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

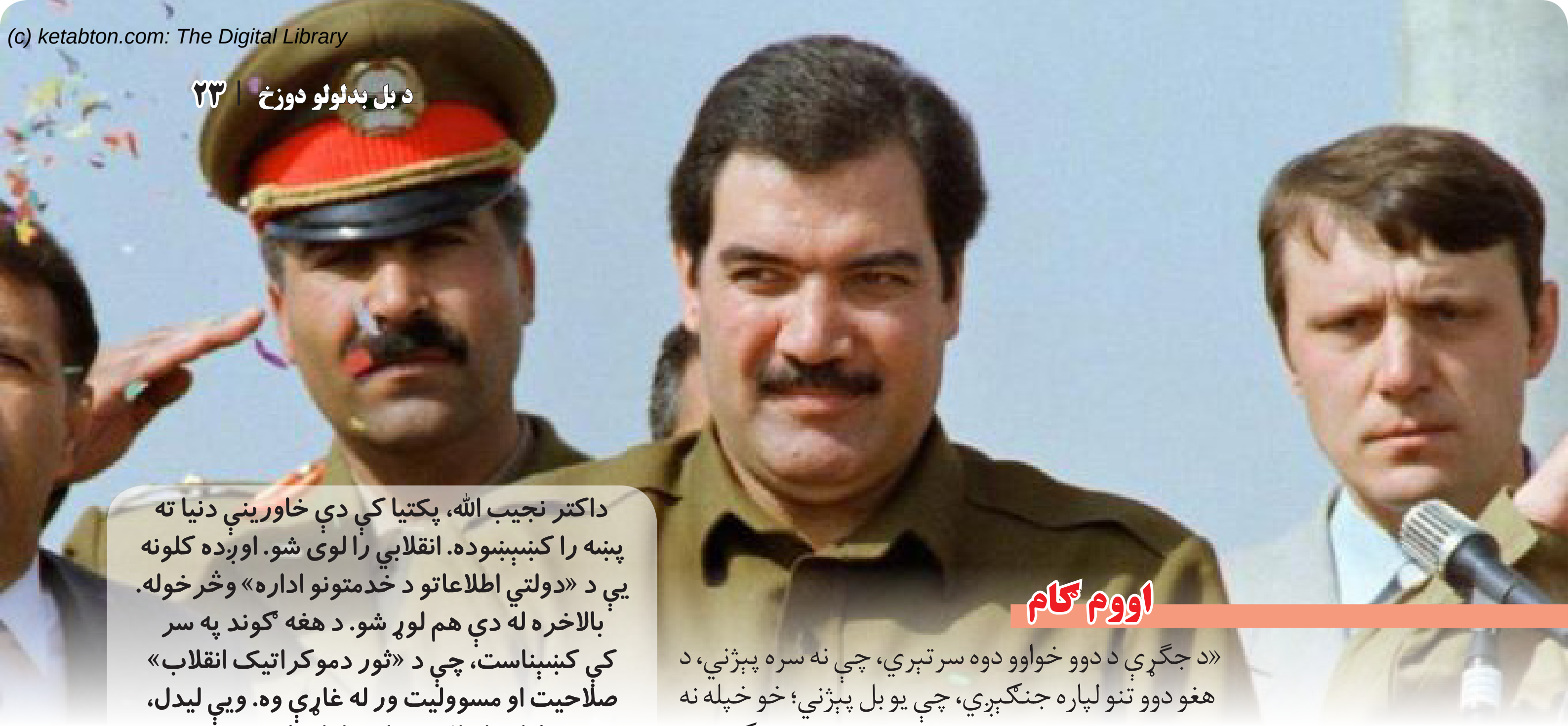

اووم ګام

«د جګړې د دوو خواوو دوه سرتېري، چې نه سره پېژني، د هغو دوو تنو لپاره جنګېږي، چې یو بل پېژني؛ خو خپله نه سره جنګېږي.»

ماشومتوب کې به کله ناکله، د مور بیا، بیا وېلو په سودا کې واچولم، چې زه به کمزوري را لوی شم! همزولي به–چې ډېر ژېر غوړ، غوښې، وازدې او کوچ خورې – زورور، هڅور او غښتلي پهلوانان را غټ شي!! بیا به زه هېچا سره د جنګ نه وم!!!

د پارتبازۍ او چاکوکشۍ دوره

ځلور، پنځه کاله له ما مشر د تروری زوی مې، محمد حکیم–چې اوس د ملي پولیسو

داکتر نجیب الله، پکتیا کې دې خاورینې دنیا ته پښه را کېښېښوده. انقلابي را لوی شو. اوږده کلونه یې د «دولتي اطلاعاتو د خدمتونو اداره» وثرخوله. بالاخره له دې هم لوړ شو. د هغه ګوند په سر کې کېښناست، چې د «ثور دموکراتیک انقلاب» صلاحیت او مسوولیت ور له غاړې وه. ویې لیدل، چې د مساوات انقلاب د بل بدلولو ناسور دوزخ دی؛ نو له دې کشف سره یوازې سر میدان ته راووت، چې د ټولو سرونه، مالونه او د ژوند طرزونه د «ملي روغې جوړې» په بېړۍ کې، د چوپیا او آرامۍ برزخ ته وباسي؛ خو خپلو جنرالانو، د انقلاب د تیوریسنانو په هڅونه، له واکه لېرې او د آریانا خلورلاره کې د پانسۍ کېدلو تر شپې پورې بدرګه کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړن دی- ښوونځي کې تر ما یو صنف دمخه وه. دا هغه وخت وه، چې له بهره راغلي سیاسي ایډیالوجۍ، مکتبونو ته په ښکار راوتې وې؛ ځکه نو «ګوند، ګوند بازۍ» او «پارت، پارت بازۍ» وې! ځکه نو زه هم، د تروروزي په پارت کې شامل شوم.

د هغه ترور بیا کابل کې واده وه، ځکه یې نو د کابل نوآباد ختیځ کوڅې وروستي سر کې، د شپې ځای درلود. هغه به له کابله بکسپنجې او هشت تقه چاکوګان راوړل او موږ اخیستل. ما هم یو غټ چاکو را ونیوه. دغه چاکو برنجي پوښ کې پټ وه، چې په خاص فنر سره به یې تیغ دباندې راوت.

اوس نو میدان مرکزي لیسې ته هم د سرو او شنو سیاستونو خوشبویۍ راننوتې وې. مکتبیانو به مظاهرې کولې، چاکوګان او بکسپنجې به یې ګرځول او دغو په ظاهره ملکي ټولیو او کنډکونو یو بل ته تور او بربنډ درلود؛ خو نوره قومنده یې د هم رنګه معلمانو په لاس کې وه.

دا د یو بل بدلولو د دوزخ پېل وه. دغو ایډیالوجیکو ټولیو او کنډکونو کې د فرد رنګ ضایع کېده، او ټولو ګډ رنګ خپلاوه.

د عصر مانیفستې او ایډیالوجیکي ماڼیو ته سرې ننوت؛ خو هلته په «توده» او فکري «پرګنه» بدلیده.

ایډیالوجي او عقیده یې، بې شکله خوړونکې وه.

دغي ګېډې له ټول نفوسه کالبوت جوړاوه.

دلته وګړی د فکر، احساس، عاطفې، غریزې، ارادې او حتا روان له پلوه خلع سلاح کېده.

او د فکر او باور په تارونو، د ایډیالوجۍ او عقیدې د آرماني انسان، تر امر او ارادې لاندې اېل کېده.

ځکه نو سره خوله ځوانانو په آسانه منله، چې «تره کي او ګوند روح او جسم دي!»

ځکه نو سید داود تړون، ځان د سرو ګولیو مخته ور وغورځاوه، چې د انقلاب ستورۍ ژوندی پاتې شي!

ځکه نو د یو مدرسه خوانه ملاصاحب په فتوا، زما او ستا زوی، ورور او کلیوال، د واسکټ اورونه په خپله سپینه سینه تړي او ځانونه په اوداسه د امریکایانو، یا داخلي فوځیانو او پولیسو، او نیکتایي داره ږیره خریلو ډالري معاش خورو او نورو عوامو مینځ کې الوزوي، چې جنتیان ژر جنت ته او دوزخیان ژر دوزخ ته ور واچول شي!

حیف راځي له دومره قضاوتونو څخه!

خو دا ولې؟؟؟

زما یې د چا په ژوند څه؟

زما یې د چا پر فکر- باور څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما يې د چا پر ډک او تش دسترخوان څه؟
زما يې د خلکو په خپلمنځي او رضاکارانه، «عادلانه» يا «نا عادلانه» اقتصادي او اجتماعي اړيکو څه؟
زما يې د چا په جنتي کېدلو او دوزخي والي څه؟
زه ولې د خدای په خدايي کې ګوتې وهم؟
زه ولې د سرنوشت په سرعت کې ګوتې وهم؟
زما ولې د چا «جنت» ته او د نورو «دوزخ» ته لېږلو لپاره بېړه ده؟
څوک به وي، چې تر خدای تعالی دې زياته لورينه، زياته مهرباني او زياته مينه له يوه، يوه «روح» سره ولري؟؟؟
له ما د څه شي پوښتنه کېږي؟
او که زه وينې تويې نه کړم، د خدای تعالی په ابدي پادشاهۍ کې به څه کمی يا زياتی راشي؟
لږ که سر ګريوانه ته کوز کړم، نو ښايي د خپلو ذهني، وحشي، نفسي ښامارانو نارې، سورې را په غوږ شي!
ذهني نفسانيات عبارت دي له: کبر، شهوت، تږلتيا، طمعې او خودپرستۍ څخه!
کبر (غرور) مې دادی، چې ځان «من» ګڼم نور چارک، پاو، خورد، مثقال...!
يو شهوت مې دادی، چې د وينو د ويالو په خاص موسم کې، د جنت حورو او غلمانو او د شرابو ويالو ته ور تيريږم!
تږلتيا مې داده، چې غواړم هم «شهيد» شم، هم «غازي» شم او هم «روغ او سلامت» کور ته راشم. او داده، چې «اول ما، بيا مې مور او پلار، بيا مې خويندې ورونړه، بيا مې ښځې/مېړه، بيا خوابښې خسر...او اخر کې دا نور دله ګان!!!
طمعه مې داده، چې يو ځانمنلی سړی (رهبر، امير...)، يا د مړو کبرونه واسطه کړم، او پرته له عملي امتحانه، هم په ځمکه کې او هم په آسمان کې، لوی منصب تر لاسه کړم،
خودپرستي مې: «تر ما اتل نسته! په هند او سند او په کابل نسته! تر ما اتل نسته!!!»
عذر کوم، فقط غواړم خپل د عمرونو زخمونه دلته په ګډه کشف او که خدای تعالی غوښتي وه، خپل دايمي رنځ له ريښې درمل کړو.
بس تر بله ګامه به تول پر دې نيمه نظرونو يو څه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

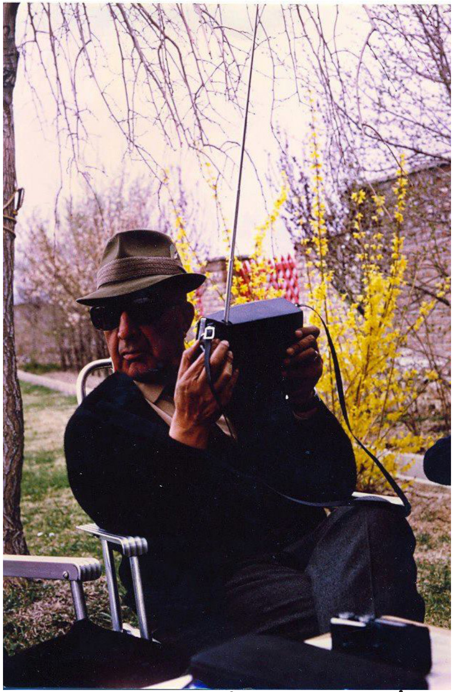

څه به نه وایم: انځور ته به غوږ شو!
(...) سکوت ټول هغه متن دی، چې یو رنګه ګز ګز په خبرو راځي او کتابونه ور څخه متر کیږي. سکوت د غږ ساه ده. بې ساه غږ مړ دی!

اتم ګام

«انسان باید کوښښ وکړي، چې د خپل ذهن او جسم بادار شي... او له خپلو همنوعانو سره مهربانه او جوړ واوسي.»

تربم ژوري کريغي

تر ګام اخیستلو د مخه، زما شخصي عذرونه!
زړه مې غواړي، له دغو کلمو ووځئ او ووځو!
غواړم، په دغه سنګکي خط سره پل واخلو او اخر ځانونه د خالصې پوهې سمندرغاړو ته وباسو!
نو تاسو یې هم را سره ولولئ؛ خو پر ځان پورې یې مه تړئ.
ځکه چې زما لپاره ژبه، د نسبي پوهاوي وسیله ده.
دغه ژبه، په هر صورت یوازې کريغې جوړوي! او غواړم دا کريغې دومره اوچتې کړم، چې تر هر بل بم نه ژورې ولاړې شي او د اوږدو زمانو له ډېلو خيرو لاندې ويده «ځان» را وينې کړې!
نو زه حق لرم، ته حق لرې او هغه حق لري، چې په خپلو تجربو سره، د ذهني واکمنۍ په مانۍ زلزله ګډه کړي،
او زموږ او ستاسو د وجود دننه، خوداګاه برخه (روح) را وينې شي
او موږ ټوله لاره، ټوله مصافه د ځان دننه کشف او په مینه ګړ، نڅاه ډوله حرکت سره وړاندې ووهو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي!
چا وېل چې په درياب کې ګوهر نشته!؟»
خو دا غوټې به د ځان دننه وهو؛ د وجود د کيهان سمندر دننه دی؛ خو چې دومره زړه را په کې پيدا شي!!!
اوس د خپل روان ګام خبره:
په ايډيالوجيک حکومت کې، د ذهني پاړوګرو، په تيغ بنديو سره، د فرد فرديت- ښه ده ووايم شخصيت- قصاص کېده او درګرده کېږي.
دلته آزاد انسانان، د ايديالوجۍ په سرفو کې ذوب کېدل (او کېږي) او له هغوی (سازماني ډله، کتله، رمه، ګله او خېل) جوړېدل او جوړېږي!
دلته هرڅا له خپلې خولې نفس کاږه، هرڅا په خپله خوله خوړل او ښبل کول، هر څا په خپله خوله خبرې کولې، هر څوک په خپلو پښو روان وه، هر څا په ځپلو لاسونو بل له ستوني را نيوه او را نيسي يې...
خو دغه پښې او لاسونه، دغه سترګې او غوږونه، دغه خولې او ذهنونه او حتا احساسات، په مرموز ډول، د ايډيالوجۍ په (نو) او کولمو پورې تړلي ول.
او هلته په سر سر کې، يو ځاننا خبره پاړوګر ناست ؤ! هغه فکر کاوه. هغه تصميم نيوه. هغه امر ورکاوه!
همداسې، د مکتب په دوره کې، شرايطو ته په کتلو سره، ايډيالوجيو خپل سر تيري په چاکوګانو او بکسپنجو سنبال کړل؛ خو ما له دې شوقه چاکو ګرځاوه، چې همزولي مې ومني. همزولي را ته د نارينه په سترګه وګوري؛ خو د حزبونو د کارو بار لا نه وم.
ګونديان له ورايه معلوم وه. د هغوی د هر يوه ډبل يا سلايي په شان نري بريتان ددې ښه وه، چې څوک دی او د چا د بدلولو لپاره ګوندي امر ته منتظر ولاړ دی؟
هغوی زورور وه. د مکتب او ادارې وس نه پرې رسېده.
بيا داوود خان مباشتنی آزمويني راووېستې، او د دوی تبليغات لا په لمبو شول. يوې خوا خپل مکتب د «ارتجاع، امپرياليزم، فيوډال، ملک، سي ای يې، امريکا...» په اور بلاوه. بل سازمان په «سور استعمار، کمونيزم، شوروي، کاجې بې...» بل د څه شي، بل د څه شي مړي له کبرو را وېستل او شرمول!
د خولې شعارونه وه او په دې خاطر د ثانوي دورې هلکان، په ډله ييز ډول، د يو بل بدلولو ته ستراتيجۍ او تکتيکونه جوړول او هغې ورځې ته ور نږدې کېدل، چې د سردار په لاسونو جوړ جمهوري نظام نسکور او د بدلون بيرغ په ارګ ورپوي.
نور به دمه شم. تاسو دې نيمه نظرونو ته يو څه دمه شئ!
زما ټوله ليکنه دې ستاسو هر يوه له فردي تنوع او شخصيت څخه زار شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماشوم لپاره د چرګ آذان، د پشیانو د ناوې د سر خپرې، د سپېڅلو سپینو وریو ور ښمین غړونه، د مرغانو وړیا ساز او سرود، د مور او پلار د خوب خر بدل...ټول لویه دنیایي سمفوني جوړوي. ماشومان نه وېرېږي؛ ځکه خدای چې شته؛ نو سړی له څه شي ووېرېږي؟

نهم ګام

«خدای مینه کوي، او له خپلو بې پروا مینه ګرو په کلکه ساتنه کوي. او ورو ورو هغوی د ځان په لور ور کاږي او جذبوي.»

د ایډیالوجۍ او بې ژونده باورونو جال

ژوند او عملي تجربې وښووله، چې ایډیالوجي ژوند هدف نیسي. ایډیالوجي ژوند دښمنه ده. ایډیالوجي د هر دا ډول قتل مسووله ده.

ایډیالوجي او وچ باور، ځانپرست او خودمحوره دي.

ایډیالوجي او بې ژونده باورونه، د حقیقت بت کول، د بت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي لمانځل، دودول او عادت ګرځول دي.
دا په ظاهره پوهه، روښتیا، عقل، منطق خو په معنا کې وچ باروت او سوزنده جهل دی.
دا د بل بندولو، زورولو او وژلو اخلاق دي. موږ د یو بل بدلولو په دوزخ کې، یو د بل په وینو سره پره ولاړ یو او لاهم ځیني شته، چې باور لري، د بل بدلول؛ د سرنوشت اراده ده او باید ټول استعدادونه، اختراعات، وسلې، ښکاره او پټ امکانات، د بت-باور په مزدوری او برده ګۍ کې وي.

موږ د عادتونو مریان

یوه ورځ خبره را نه ټولګي کې خطا شوه. د رخصتۍ له زنګ سره، خپل ټولګیوال غلام حضرت-وروسته د څارندویو افسر شو او په غلام حضرت پخپلسر مشهور شو- ګوښې ته کړم. ګېډه یې را لوڅه کړه. وېل یې «باخبر چې ما څو چاکوګان خوړلي! چې بیا دې زه ولیدم، صنف کې نبغ نبغ نشي؛ له ما به ځان ساتي!!!»
په دې ورځې پوه شوم، چې د چاکو ګرځولو او چاکو وهلو د کار سړی نه یم. بس چاکو مې د لاندي کلا آصف ته، چې سترګه یې د باروتو په اورلوبه کې له لاسه ورکړې وه؛ ورکړ او هغه یې پیسې د مکتب په کتابونو را خلاصې کړې. څو ورځې په احتیاط ګرځېدم؛ خو ورو ورو مې عادت بدل شو، او پوه شوم، چې زه ښه وم؛ نو ټول ښه دي!
د چاکو عادت مې پرېښود. داسې هر عادت بدلېدای شي.
فکر، دریځ، چلند، ډول، جامې هرڅه داسې دي.
سنګار او د څېرې، وېښتانو لړل او نه لړل او ډولونه یې ټول داسې دي.
کورنی ژوند، د کورونو ډول، د کورونو مهندسي، لارې، ګودرونه، سړکونه، باغونه، میله ځایونه، ورزشونه، راشه درشې، جشنونه او نمانځغونډې، د برکت ځایونه او سړي، او څېزونه،
ادبیات او موسیقي...دا ټول ځکه راباندي ښه لګېږي، چې ورسره عادت شوي یو.
دغه سپېڅلي پلرونو راکړي، او خپله د هغو له مینځه، اصله او اصالته نه خبر یو او نه څه شخصي تجربه ورڅخه لرو.

ژوند د ماشومانو دی

«ماشومان که د مشرق یا د مغرب دي- د ژړا او د خندا انداز یې یو دی» ساېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ځانونه ماشومانو سره مقایسه کړئ. ګورئ، هغوی نه موږ په شان خواږه خوري، نه هسې جامې اغوندي، نه هسې راشه درشه پالي، نه هسې احساسات ښيي،
نه زموږ له خبرو، او عقلي – منطقي بحثونو خوند اخلي
او نه زموږ د سپېڅلو عادتونو او ځيزونو څه خیال ساتي!!!
ماشومان پټ پاچایان دي.
هغوی په زړونو دومره شتمن او ماړه دي، چې بې تخت او تاجه پاچاهي کوي.
هغوی ته پوړنده پیتاوی، د ویالې غاړه، دښته، د شتوتلو پټی، د خره د شاه سپرلۍ، منډې، ځغاستې، خنداوې...هرڅه د باچاهۍ بې شانه تختونه او تاجونه دي.
د ماشوم لپاره ټوله ځمکه د پاچاهۍ تخت دی.
ماشومان ژوند کوي؛ خو په هېڅ شي زړه نه تړي، په هېڅ شي عادت کېدل نه مني.
ماشومان په دومره خبرو نه خلاصېږي، نو تر بله ګامه به یو څه ساه واخلو!
په زړونو او زړورو خیالونو مو برکت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم گام

له دې کوڅې يې
څراغونه هدېرې ته وړي
کورونه قبرونه لري
ومان نيازی

د اسماعيل قصه داسې هم جوړېږي

اووه، اته کاله دمخه، چې ملي راډيو تلويزيون کې، د نجيب روشن د رياست په زمانه کې، هلته په کار لگيا وم. يوه ورځ د تلويزيوني خبر په څانگه کې، په دې اُورونو-انقلابونو غرېدلو، چې ارواښاد کبير عمرزي دا کيسه ميدان ته را واچوله او موږ يې ور باندې چوپ کړو:

هلمندی بابک، د کلي او تربرو پيغورونو تنگ کړ، او مخ په کابل يې را واچول.

بابک، له کابله مخ په گرديز ور ولويد. ددغې کيسې «اسماعيل» يې، د حکومتي اردو په يوه اطرافي کنډک کې پيدا کړ. له دومره سترړيا

حقيقي تسليم: «نفس بايد له هرڅه لاس واخلي ؛ ترڅو روح وکولای شي، له خپلو (مادي، عاطفي او ذهني) پوټکو او غلافونو ووځئ، او د بشپړې آزادی په لور لوړ شي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته یې لاسونه ورکړل، چې اسماعیل یې مچ کړي. شپه یې هم په قشله کې ور سره واړوله، خو په دې شرط چې کلي ته به ورسره ځي، او پلار به یې واده ورته کوي!
اسماعیل، له ټولې کنډک ته، له کنډه غونډ ته...همداسې د امرونو سلسله تکمیل کړه او له پلار سره، کلي ته د واده په رخصتۍ ولاړه.
سپین، یا غنمرنګی، ږیره خرېلی، ځوان وروسته له وختو کلي کې کښته شو.
چا پېژانده او چا نه پېژانده. خو کلي کې دا خبر لکه باد داسې تیت شو:
«خبر یاست که نه؟ پلار یې خپل ضابط اسماعیل زوی کلي ته را ورساوه!!!»
اسماعیل، یوه یوه همزولي ته کتل او اوبه کېده. ښه وه، اخر په کور کې له دومره ستړ ګو ګوښه شو!
شپه شوه. ډوډۍ وخوړل شوه. ملا د لمانځه آذان وکړ. پلار خپل ضابط زوی، په ښایسته سپینو کالیو کې، په جومات را ننویست. له دې سره ټولو مخونه له آمام را واړول، او حکومتي ضابط ته یې کتل.
اسماعیل شرم نیولی وه، او ځان یې وروستي صف کې برابر کړ. ښه ؤ دې وخت کې قامت شروع شو او کلي ته راغلي ږیره خرېلي ځوان، په خوشحالۍ لاسونه د غوږو نرمیو ته ور پورته کړل.
جمعه خلاصه شوه. ځوان مسافر غوښتل، چې پورته شي له کلیوالو مشرانو او همزولو ځوانانو سره په غاړه ستړي مه شي وکړي؛ خو د قومندان پلار سرې پرې را تاو شول. اسماعیل یې سوټ بوټ وتاړه. پلار چاړه را کښله او د ستر ګو په رپ کې یې ځان له دې غمه بېغمه کړ. یو شغغغغغ شو او د تکبیر نارې پورته شوې. دا کار د پلار قوماندان په دې خبرې سره ختم شو:
«جهاد باید له ځانه پیل شي!»
آه! لږ به ددغه زرغون درد له جاري اور سره چوپ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوولسم ګام

«مه پر پرده، چې د نورو افکار، حتا زما...تا په حرکت راولي، أو د هغوی په افکارو پسې مه ځه. ددې پر ځای خپل زړه ته غوږ ابښوول زده کړه. ژر به زده کړې، چې جسم او ذهن مو په یوالي کې دي او هغه مهال له ټول ژوند سره یووالی درک کوې.»

زموږ «اسمعیل» خو خپلې مادي جامې (کالبوت) له لاسه ورکړې، خو روح الهي سپرغۍ ده. او دغه د غږ او رڼا د اقیانوس مسافر ځاځکی نه مري او نه یې څوک اسیرولای شي.
روح نه څوک بند ته اچولای شي او نه یې ژوبلولای شي.
نوزړونه باید ډاډه اوسي، چې الهي سپرغۍ به له اوږدو سر ګرانیو، آزموېښتونو، او تجربووروسته، د ځانپوه موجود په توګه، خپل آسماني کلي ته ستنېږي.
نو راځئ یوه شېبه ماشومانو غوندې له اند ېښنو سپک شو.

موږ ماشومان په زوره له لاسه نیولي، چې لویان شي! ماشومان د لوېدلو په خطر ور روان دي. خو شاهد یو، چې په دغه «لوی ځان» نشو ماشوم کېدلای.

ماشوم د حقیقت خالصه څېره

ماشوم د حال زماني اوسېدونکی دی. هغه ته حقیقت هره شېبه ژوندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی.
ماشوم هستي او نیستي یوه ګڼي.
هغه ته ځمکه الهي باغستان دی، او آسمان په دغه باغستان را چاپیره کېږدی دی.
د ماشوم د سپین او خالص عقل په تله کې د ژوند پاچا، د ټول ژوند او ژوندو باغوان هم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم چې د سرو زرو کانونو باندې ودروې، خو د هغه ستر ګې، حواس او زړه د بوډۍ په ټال کې الوزي را الوزي.
ماشوم زړه لرونکی دی او زړه په کې پاچا دی. هغه نه د نصیحتګر پلار کوي، نه د ملا او نه د هغه ډاکتر، چې راغلی او وربانديې د ایچ ای وي او ایچ ای څه شي واکسین لګوي.
ماشوم زړه ته تسلیم دی او زړه یې خدای ته پرایښی. تر ماشوم بل زړور نشته.
ماشوم ته د یوه پاچا کېدل او د بل باغواني، د اوبو په شان آسانه دي.
ماشوم ته ځمکه کور، آسمان یې چت، ستوري خدايي څراغونه او سپوږمی خدايي ناوې ښکاري.
او لمر د ژوند لوی باغوان ګڼي.
ماشوم ته دوزخ او جنت، د کور تنور او باغچه یو شان بر ښي؛ فرق یې نه کوي.
ماشوم ته دغه شېبه رښتیا ده. هغه هر چېرې چې دی، هغه یې وطن، هغه یې جنت دی.
ماشوم ملائکې او ګاونډ باغ کې په خندا شنې پېغلې، یوه له بلې ور کې همزولې ګڼي.
ماشوم ژوند حلال ګڼي او له ټول ژوند سره مینه حلاله تر سره کوي.
ماشوم هرې څېرې، هر تفاوت، هر راز فکر-باور خاوند ته خاندي، هغه له هېڅا نه وېرېږي؛
ځکه نو ماشوم د هېچا د بدلولو نیت او عمل نه تر سره کوي.
ځکه نو ماشوم له بنده آزاد دی.
ځکه نو د ماشوم وژل په هېڅ فکر او باور کې نه ځايېږي.
ماشوم ژوندی حقیقت دی؛ ځکه نو د حقیقت اولاد هم دی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، ژوند یې دی، شېبه او زمانه یې دی،
حقیقت یې د ستر ګو او بڼو په شان دی،
حقیقت یې د شاهر ګ په شان دی.
حقیقت یې د ستر ګو تصویر دی،
حقیقت یې د خولې غږ دی،
حقیقت یې د اورېدلو آواز دی،
حقیقت یې شېبه شېبه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم همیشه په حقیقت کې دی.
ماشوم ته د کلي او کور دیوالونه، د هیوادونو پولې، د زندان پولادي دړې، پنجرې،
ځنځیرونه او زولنې، او روزل شوي زندانبانان، ټول اضافي دي.
ماشوم مور ته د دوه روپیو نه دی. دومره ساده ګي او بې پروایي یې، هېڅ فکر او فلسفه زموږ لویانو زړونو او فکرونو او حواسو ته نشي را کولای.
ماشومان دومره زړور دي، چې لویان شي؛
خو «لوی» دومره بې زړه دی، چې بیا هېڅکله نشي «ماشوم» کېدلای.
حقیقت د ماشوم هم عمری دی. ځکه په زړښت کې د ماشومتوب سهوې او خطاووې خوږې را یادوو او خپل مړه زړه ته، په دې
خاطرو سره، سیروم ور تېرو.
ماشوم د هستۍ په اندازه دی، او «زه-لوی» یوازې د ځان په اندازه!
ماشوم له هر ژوند او هر ژوندي سره ژوند کوي؛ ځکه بې زمانه دی؛ خو لوی هر بل ژوند ته له رسیو، چړو، تپانچو، لاسي بمونو او له اوره ډکو
واسکټونو سره ولاړ دی، ځکه په عمر تنګ دی. لوی یوازې په خپل ذهن کې ژوندی دی. او نور ژوند ته مړ دی.
ماشوم ژوندی شخصیت دی؛ خو لوی! لکه په انتحار کې د الوتي بدن یو میلیون تیتې عضلې، هډوکې، غړي، نه ویلې ارزوګانې او نورې
راز راز برخې!
آه! څومره را سره وسوځېدلې په دې سوځنده عکسونو، چې زموږ لویانو د سرنوشت په تابلو را ځړېږي! [۱]
لږ به د زړه په کور کې دمه شو!
لویه خدایه! لږ مو زړه را ماشوم کړې!

---

۱ - زه ډېری مهال د قصابۍ دوکان کې، ټوټه ټوټه ځوړند پسه، وزې... ته ګورم او د هغه د برخې برخې شوي بدن درد، په خپلو حواسو کې تجربه کوم. پسه د
مخلوقاتو تر ټولو د شریف موجود د ذایقې هوس، شل برخې کړی: تنه په یوه چنګک، زړه او ځیګر په بل بل چنګک، لاسونه او پښې دباندې له کلې سره، د ګردې
لرګینې غولې پر سر ایښې، او سترګې آسمان ته حېرانې نیولې: وای وای انسانه ته میوه خور وې، غوښه خور شوې!
دې ته په کتو سره، ښایي زه د خپلو ټوټه ټوټه اعصابو، افکارو، احساساتو، وېلو او نه وېلو عواطفو، رواني او دروني رنځونو...په پاشلې حالت ویر نیسم. ښایي ډېری نور
غټان هم زما په شان پاشلی ذهني، رواني، عاطفي وضعیت ولري؛ ځکه د ژوند خوند را نه کډه کړې؛ ځکه نو د ماشومتوب د شوتلې او مالګې خوندونه په خوب هم
نه وینو؛ ځکه نو بوتلې اوبه هم مور ته د وېالې د خړو او ککړو اوبو خوند نشي راکولای!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم گام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دي ته د مسوولیت واټ وای.»

ماشوم مغز لوڅې حقیقت

د ماشوم سترګې، حواس او زړه په ژوند را ټول دي. هغه یوازې ژوند ویني، یوازې په ژوند پوهېږي، او یوازې ژوند کوي؛ ځکه خاندي، بې پروايي کوي، او که د مور د ټول عمر د سرو او سپینو غوټه په لاس ورشي، نو د دوه روپو په اشپلاق یې ورکوي.

ماشوم، انساني ذهن جوړ کړي شیان، په دوه روپیو سودا کوي.

ماشوم له حقیقت سره ښنګ پر ښنګ، خوا په خوا او حتا یو ځای اوسي. حقیقت سره لوړېږي، غوړېږي او د حقیقت د یوه بخرکي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان اوسي.
ماشوم ته حقیقت تک سپین او داسې دی؛ لکه د سهار ژېړې لمر،
لکه د تورې شپې سپینه سپوږمی،
لکه د سین شین شوږس،
لکه د ژرندې د ډبرینې میچنې ګرځنده حرکت،
لکه خپله خندا او ژړا یې،
لکه د مور مچه یې،
او لکه د ځمکې پر مخ، د ژوند میلیونونه رنګینې او متفاوتې څېرې.
د حضرت مسیح دا خبره بیا را په زړه شوه، «چې ماشوم نشې جنت به ونه وینې!»
ماشوم ژوندی دی، تر او تازه دی. ماشوم یو دی. ماشوم یوالی لري. ماشوم په ټول ځان او «یوه ځان» پوه دی او واحد ځان اوسي.
ماشوم ژوند کوي او لویان ژوند تېروي.
ماشوم «ژوند کول، ژوند باندې پوهېدل او ژوندی اوسېدل» یو ځای تر سره کوي. خو لویان یوازې د ژوند سېل او نندارہ کوي!
ماشوم د ژوند کامله ننداره ده. ماشوم د حقیقت ژوندۍ نښه او څېره ده.
ماشوم حقیقت حاضر ګڼي. ځکه چې ماشوم په هېڅ شي باور نه لري.
ماشوم حقیقت کې داسې حل دی، چې حتا ذهن کې یې نه ساتي. ماشوم د حقیقت اوسېدونکی دی.
او بالاخره: ماشوم مخ لوڅی حقیقت دی.
ماشوم په ځان پوره دی. له پوهې، حافظې، عادته پاک دی.
ماشوم د هېڅ شي په اعتیاد اخته نه دی.

د قومندانانو د شورا فیصله

بالاخره پر شمال د را خور جنرال په خودمختارۍ سره، د اسلامي انقلاب په خس او خاشاک مالامال سېل، د «ثور دموکراتیک انقلاب»، په وچه او خړو نیولې پلازمېنه (کابل) را واوښت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره، پر کابل را سپرې څلور واړه لارې خلاصې شوې. له پلچرخي، سنګ نوشته، کوتل تخت، او کاريز ميره، کليوالي ځوانان، چې کلونه کلونه يې، د کابل آرمان کاوه، ټول د «الله اکبر» له نعرو سره، آزادانه په کابل را ننوتل.
په کابل کې بېرغ بدل شو. دريشي پوشه وزيران، او رييسان په کورو کښېناستل، خو ځنې يې له پکول او پټو سره، د نويو فاتحانو مبارکۍ ته ورغلل. له راډيو افغانستانه د جواد غازيار، «مجاهد مجاهد...!» ترانه پورته شوه. پاکستانۍ څوارلس منی بوجۍ اوړه او پاکټي غوړي، منډويانو ته را ورسېدل. د کوپون مغازې بندې شوې. او آزاده موسيقي، تلويزيوني پروګرامونه، د ښځو عکسونه، او عسکري دريشۍ بندې او له کابله ورکې شوې.
موږ، کابل کې بند پاتې «کمونستي بقايا»، اوس د نويو فاتحانو تر شک لاندې، کلي ته ولاړو.
د مېدان درې، د چاريکې سيمې، د حزب اسلامي تر زرغون بېرغ لاندې ساه کښله. زما د مکتب دورې ټولګيوال، عبدالرقيب، اوس جهادي لوا مشر وه. غاړې مو سره ورکړې؛ خو زړونه مو سره ونه تخنېدل، خبرې مو سره وکړې؛ خو د کرکې، ځانپالنې، او فکر–باور دريځ، د وليو مينځ کې مېړيان را خوشې کول.
بله ورځ کلي ته د ملاکاکا له مرکز څخه مکتوب راغی. ضابط آمان، چې نصب دوسته مجاهد قوماندان وه، خلک خبر کړل او په شپه شپه کې يې ټول، پټ په پټه په «قول» واړول او خوندي يې، کابل کې خپلو کورونو او کورنيو ته را ورسول او په دې توګه څوک د قومندانانو شورا ته په لاس ورنغلل.
د مکتوب محتويات:
جهادي قومندانانو شکايت کړی، چې له کابله راغلي کسان، سين کې لامبو وهي، وېښتان ږمنځوي، کورتۍ په اوږو اچوي، په پولو ګرځي...
وار دې دمې دی! ټول مکتوب به په بل ګام کې خلاصوو!
پر زړونو مو برکت شه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم ګام

«ځني موارد داسي دي، چې يوازې د څه
وخت په تېرېدلو سره، هغه زده کولای شو.»
هارولد کلمپ

د قومندانانو د شورا تورونه:

له کابله راغلي دولتي مامورين، واړه منصبداران، عسکر، مکتبيان او پوهنتونيان، په دې ګناه تورن وه، چې د ماموريت او رسمي کار د وخت کورتۍ اغوندي، سين کې لامبي، وېښتان ږمنځوي، د پټو په پولو ګرځي او بله يې دا چې کورتۍ په اوږو اچوي!
امير او قومندان په پانه دستخط کړی وه، چې ياد ياغي باغي کسان راټول او د «ملاکاکا مرکز» ته ور وخېژوي، څو ددغو ناروا حساب ورڅخه واخيستل شي.
دا د بل د بدلولو د دوزخ يوه وړه او هېره کيسه ده، خو موږ او تاسو انقلاب او ايډيالوجۍ سوی نسل، په سلهاوو او زرهاوو داسي نورې کيسې او خاطرې په ياد لرو، چې د بل د بدلولو د کار دوزخي اتلانو، د آزادو او خپلواکو انسانانو په ژوند، آزادۍ او بالاخره د هغوی په سر او مال باندې څه راوړل!!
غزنيوال اجمل سلطاني، چې د بل بدلولو اورونو يې پلار په ځان لاهو کړی، کيسه کړي، چې غزني او اندړو کې يې ځني کسان يوازې په دې جرم، چې جيب کې قلم ګرځاوه، د مرګ تيارو کندو ته ور وغورځول.
په هرحال د مجاهد او شهيد آمان شخصي مېړانه وه، چې ټول روغ رمټ کابل ته را واوښتل او څه مهال د قومندانانو له شورا پټ شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندانانو د شورا غوښنه برخه، هغه ځوانان وه، چې همزولي يې زياتره د پلرونو د عسکري او ملکي نوکريو او يا هم د مناسب کورني اقتصادي او اجتماعي حالت له مخې، د څو شپو په تمعه کابل ته کډه شول. د ارباب غريبداد په سرلشکرى، د بابا له غره را کوزو شويو موش کُش او يازده ټکه ټوپکوالو وړه بلوا هسې پلمه شوه، او ټول ميدان له حکومت څخه ياغي شو.

دې سره، د تاريخ د پاڼو په اوښتلو کې، د کابل په وجود، د ای اس ای د قوماندانی د «ستراتيجيکې ژورتيا» د نخشې له مخې، يوه په بله پسې زر چړې ننوتې.

په کابل د جنګ ځنګل را تاو شو.

په کابل کې لوړې انګولا کوله.

په کابل، د الله اکبر له نعرو سره، کتار کتار سکر بيست او سکر چهل را کوزېدل او په ګناهګارو او بېګناه ښاريانو يې خولې لګولې.

په حيرتانو کې، چې د نجيب په حکومت ټک وشو، نو د حکومت د غټ جنګي ماشين صاحب صلاحيت جنرالانو يوه خوا بله خوا لارې جوړې کړې او دې سره کابل غاړه کښېښوده او خپل ماتې خوړلي، منتظر با معاش و بې معاش مدافعان يې، په ټيټو سترګو بېرته کليو ته ور پر ېښوول.[1] اوس نو دور بدل وه! اوس نو خدای د مرميو او بمونو په کړس او کړوس کې را لويو شويو جهادي قوماندانانو ته موقع په لاس ورکړې وه، چې د کمونستي حکومت د واک پر کلونو کې، د خپلې مرګ ژوبلې په هره پېښه کې، دغه ور په ياد شوي همزولي، چې د هغوی د خيال او تصور په دنيا کې به، ړيره خريلي او چنګ چنګ بريتونه د ټانک پر سرونو ګرځېدل، اوس په بيغمه زړه تصفيه کړي.

ددغو کابلي شويو همزولو ګناه دا وه، چې دموکراتيک نظام تر بيرغ لاندې يې زده کړې بشپړې کړې وې، مامورين او منصبداران شوي وه، له روس صفته حکومت څخه يې معاشونه او امتيازات اخيستل!

هغوی ږېرې خريلي، ښځې يې مخ لوڅې د خپلوانو ودونو او د غم او ښاديو محفلونو ته تللې راتللې، لوڼانې او زامن يې د پخو تعميرونو مکتبونو ته تلل راتلل.

او اصلي خبره داچې: د دوی کندوان او کورونه له روسي اوړو، غوړيو، زراعتي چرګانو او څه شي او څه شي ډک پک وه او کلي خوب او خوراک د ميګ الوتکو د بمونو په ډم او ډوم کې کول. او اوس يې د دوه ميليونه شهيدانو... ميليونونه معيوبانو، کونډو، رنډو تاوانونه غوښتل!!! دا زلزله هم د مغلوبينو په سرونو او کورونو او مالونو تېره شوه! هر چا خپل کار وکاوه. څوک وژلي، څوک ټکولي، څوک يې د دوست او تربور

[1] - ددغې خبرې د سپينولو لپاره، د پاکستان د پوځي استخباراتو د رييس جنرال اختر عبدالرحمن کتاب «کابل بايد بسوزد/کابل بايد وسوځي» ولولئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مخې سپک او بې عزته کړي... خو د چا چې طالع برابرې وې، او د چا خبره عقل يې کار کاوه، نو د معاش په پس انداز يا مکروريانونو کې د خپل اپارتمان په نيمه بيعه خرڅولو سره يې ځانونه روسيې، هندوستان او تاجکستان او ځنو يې حتا آروپا او امريکا ته ورسول.
يوه دمه به واخلو!

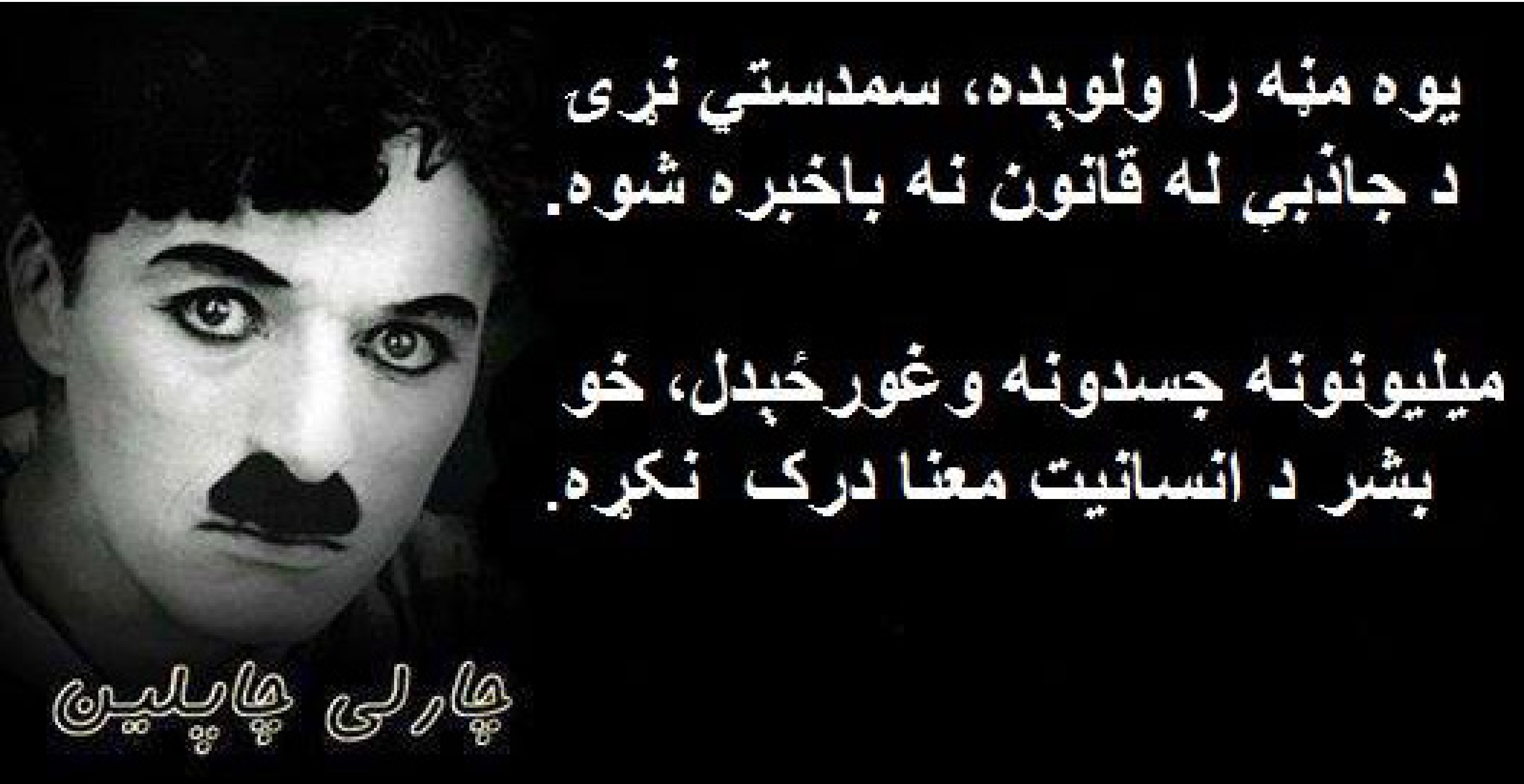

(c) ketabton.com: The Digital Library

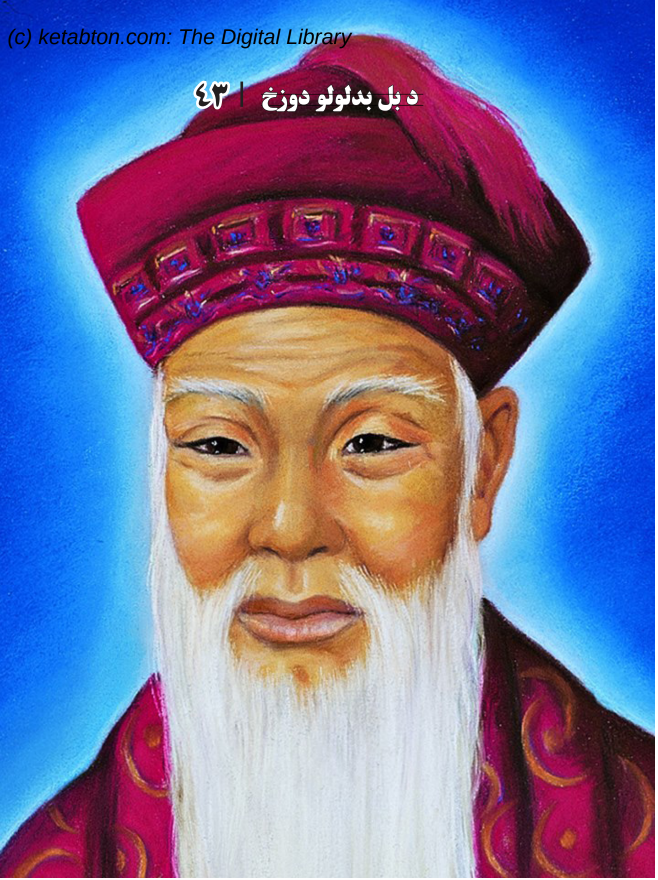

«له هغه څه چې لرئ یې راضي واوسئ؛
او ژوند څرنګه چې دی، جشن ونیسئ.
کله چې درک کړئ، هېڅ کمی او نقص نشته
ټوله دنیا به ستاسو وي.» لايي تسه.

ځوارلسم ګام

«عشق یې بخښي، قدرت یې اخلي.»

لږ تر لږه دادی شاوخوا څلوېښت کلونه کېږي، چې پر افغانستان د بل بدلولو د دوزخ سور اور بل دی.
دا اور موږ خپله بل کړی.
دا اور له هغې ورځې بل شوی، چې زما ذهن کې دې فکر ځای نیولی، چې زه غوره یم بل بدل دی.
دا اور لا ځکه پر موږ را ګډ دی، چې زه او زما فکر، چلند، اخلاق، رواج، دود–فرهنګ اصیل دي، د بل راته بدل او ناچله برېښي.
دلته که د کارګر او بزګر سور نظام راشي، که امریکې کې روزل شوې ډموکراسي،
دلته که خلافت ټینګ شي، یا ملتپال د قدرت پر آس سپاره شي،
نو بیا هم اور بل دی، ځکه چې موږ ځانونه، د خپل کړي اصولي فکر–باور، اخلاقو، فرهنګ او تمدن ځانګړي عسکر حسابو؛ نو د بل بدلول زموږ ورځنی کار او بار دی.

لویان؛ د حقیقت کاغذي څېرې

حقیقت له ټول بشري عقل، تفکر، ایجاد او پاللو مشر او بر دی. او ماشومان د حقیقت په عمر دي. ځکه یې سترګې، لیده کاته، خنداوې، منډې او لوبې، د روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي سرنوشت، د سړي مخې ته ږدي.
دا ژوندی الهي نښې دي او دغه خدايي نښې نه دي عادت شوي.
زموږ «ښه» د ماشوم سپين او له عقله وحشي ذهن ته لکه چرس او سره شراب داسې دي. او موږ هغوی په خپلو مقدسو چرسو، بنګو، هيروينو او شرابو معتادوو.
آه! لکه، چې ټول عقل معتاد دی!؟
موږ ماشومان په را لوېولو سره، دومره په زوره په خپلو خبرو، ويناو، نصحيتونو او رواجونو عادت کوو، چې دا يې په يوازيني فکر، باور او چال چلند واوړي.
موږ له ځانه يوه تکرار دنيا پر پرېږدو.
موږ له ځانه تکرار انسانان پر پرېږدو.
زموږ ښه په ګل ګل ماشومانو کې متناسخ کېږي او دې سره د «نوي» ماشوم زوکړه، بيا بيا ځنډ ته غورځي.
موږ دومره تنګ نظره يو، چې ژوند ته د يوې بلې خبرې، يوه بل فکر-باور، يوه بل اخلاق او رسم او رواج اجازه نه ورکوو. موږ خپل بچيان، او خپلوان او د خپل او ټبر نسل په خپل تکرار بدلوو.
ځکه د زړو شيانو لپاره جنګېږو!
ځکه زړې حافظې را په کې حکومت کوي،
ځکه موږ د ژوند په خوند هېڅ نه پوهېږو؛
او دا ځکه، چې:
موږ ژوند نه کوو؛ بلکې ژوند تېروو!
ځکه نو هرڅه، چې خورو، نو مالګه يې پېريانو وړې. هرڅه چې څښو نو خوند يې نشته. هرڅه چې ګورو، نو زړه مو ورسره آرام نه مومي.
موږ هرڅه ګټو. هرڅه پيدا کوو. هر هر څه زيرمه کوو. خو داړه مو له زړه او ژونده ګډه کړې!
موږ څه شي پسې سرګردانه يو؟
يو څه به له زړه سره دمه واخلو!
ګوندې که زړونه او ذهنونه مو د حقيقت په اقيانونس کې يوه غوټه ووهي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ژوندی نړۍ لید دی.
مینه ژوند پنځوي.
مینه د لومړي کور په لور قطعي لاره ده.

پنځلسم ګام

می بخور مصحف بسوز آتش اندر کعبه زن
ساکن بت‌خانه باش مردم آزاری مکن»

مور «ځان» پسې سرګردانه یو. له مور ځان ورک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د «بل» عادت اشغال کړي یاستو.
موږ د زړو او پردیو عادتو مستعمرې یاستو.
له تاسو سره مې شریکه کړه، چې یو د پنځلسو- شپاړسو کلو سازماني ځلمکی، څرنګه یو د لمانځه په تور اکسا ته قلمداد کوي!
په دې هم سره خبر شو، چې د ذکرالله شهید د لیسې ښوونکی، فقط د کورتۍ د غټ چپه ګردن په خاطر، د خپل ډول صحرایي محکمې لخوا، سور کاپیر ثابتېږي او خندانه ځواني یې تر ډبرې لاندې کېږي.
او بیا د یوه مشهور جهادي تنظیم، د قومندانانو شورا، له کابله کلي ته ورغلي پخواني ړیره خریلي، په ولیو د کورتیو اچولو، و ښتانو ږمنځولو، لامبو وهلو او د پولو پر سر ګرځېدلو په تور، ځانګړې غرنۍ محکمې ته جلبوي.
خدای خبر څومره خدایي عاشقان به د خدای د نوم اخستلو په جرم، د نفس پرستو بنیادمانو د غضب خوراک شوي وي؟ (نه پوهېږم په دې او دې ته ورته د نورو د بدلولو په اورلنو مرکزونو کې به څومره سپېڅې آسماني څېرې خاورې ایرې شوي وي؟)
موږ په ناخبرې توګه د یوه زاړه-ښایي مړه- تعهد لپاره، د ژوند نعمت مصرفوو.
دلته، د جنت په دې ورکه ځمکنۍ څنډه باندې ذهني اګاهۍ- ښه ده ووایم انساني اګاهۍ- د ژوند سوځولو دوزخي کورې ګرځېدلې، چې هره شېبه، هره ورځ او هر وخت د «بل» په شخصي او فردي عقیده، باور، فکر، طرز، سلیقه، ډول، مورال... د قهر او غضب اورونه ور بلوي!
دلته نېږدې هر مکتب، فکر-باور د ځانپېژندنې او حقیقت سرچینې موندونکې په دعوې سره، په ځاناخبري ډول په خودپرستي او باطني غرور پېښه کړې او ځکه نو له خپل ذهني چاپېریاله بهر ژوندۍ نړۍ، د بت- فکر پلي کولو لپاره، روغنیات یا د سوند مواد ګڼي.

ځار ځار له خپلوا کو ماشومانو شمه

ماشوم د انسان په لاس او عقل جوړ شوي فکرونه، اندونه-باورونه، فرهنګونه او تمدنونه، د وچ کاغذ پر مخ د مشرانو غلط کارونه ګڼي.
د ماشوم ژوندي احساسات او عواطف د حقیقت له سرچینې را بهېږي.
هغه او حقیقت سره خپل دي.
هغه له حقیقته پیدا شوی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، حقیقت یې له شودو ډک تی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت یې آسمان دی. حقیقت یې پښو لاندې هواره ځمکه ده.
حقیقت یې سترګو کې هر موجود تصویر دی.
حقیقت یې خوب دی. حقیقت یې ویښه ده.
حقیقت یې د زړه غوښتنه ده. حقیقت یې د خولې خپلسرې خندا ده.
حقیقت یې وړیا ډوډۍ، اوبه او هر شی غوښتل دي.
هغه حقیقت د هرڅه پلار بولي.
ماشوم ته ژوند او د ژوند بېلیونونه څېرې، د حقیقت ډول ډول ننداره ښکاري.
ماشوم د روا هستۍ هستوګن دی. ماشوم هرڅه حقیقي او روا بولي. دا د خالصې مینې ننداره چې دی.
ماشوم ته مینه وړیا ده.
هغه هر شی ځای پر ځای غواړي او تر سره کوي! ځکه یې لوڅې ډډې، لوڅې میتیازې، لوڅې مچې په شهوت کې نه ځایېږي!
ماشوم لوڅ او زړور خدایي مینه ګر دی.
هغه په عشق ډک دی. ځکه نو دنیا، څېرې، وګړي، څېزونه، ښایستونه، آوازونه...هر هرڅه خپله روا مینه بولي.
ځکه نو دغه خدایي مخلوق د بې قیده او شرطه مینې، بې پروا مینه ګر دی.
هغه ایډیالوجۍ، اندونه-باورونه، چې د بل د بندي کولو، تړلو، له آزادۍ محروومولو، وژلو او تباه کولو په خیال کې دي، څومره خدایي دي؟؟؟
مور ته د خپلو خولو او خیرو بوی عطر دي او د نورو ګلابي څېرې او طبیعي عطرونه راته د شیطان په میتیازو ککړ برېښي.
مور په ځان عادت شوي یو.
مور د یوه رنګ زیارتونه یو؛ خپل رنګ. مور کې خپلې زړې ذهني او عادتي څېرې زیارت شوي دي.
مور په خپلو ماتو ګوډو افکارو، اخلاقو، عادتونو، رواجونو، رسمونو...د روسو له «ټولنیز قرارداد» لوړه بیعه ړدوو!
«که څوک تله د انصاف په لاس کې درکړي/خپل ځان او د بل آس به برابر کړې.» حضرت رحمان بابا
یو څه به بې خبرې ځان ځان سره دمه شو!
ګوندې که را څخه ورک ماشومتوب، د زړه له کومې ګوښې آواز را وکړي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

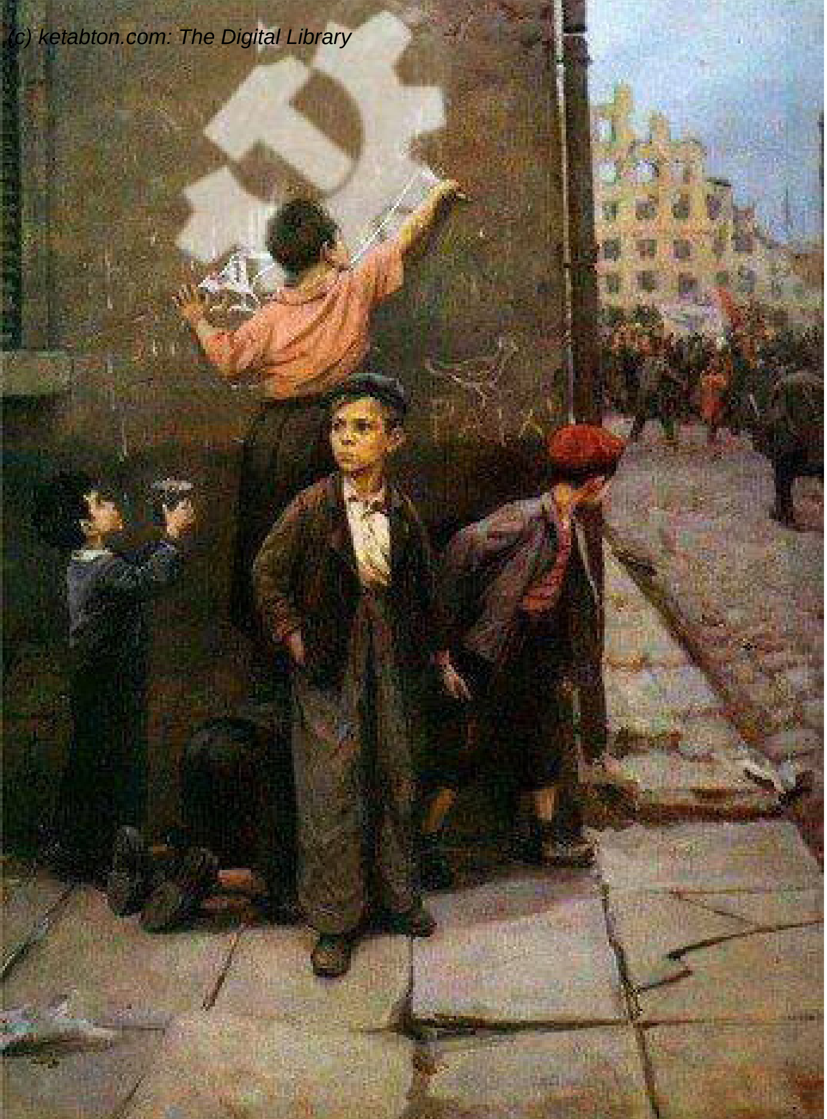

شپاړسم ګام

« هېڅ بينادم، مکان او يا کوم شی کامل نه دی...څومره آسانه ده، چې د بل تفاوت ته د خطا په سترګه وګورو. موږ د «سم» او «ناسم» په اړه د خپلو عقايدو په بند کې اسير ياستو.»

د بل بدلولو حاکم اخلاق، په ملي او نړيواله کچه، د زياتو ورانيو، قتلونو، غمونو او دردونو لامل شوي دي. د بل بدلولو، د انسان شرافت داغلی دی. دې فکر شريف انسان په يوه غاصب، نيواکګر، زندۍ کوونکي، قاتل او ورانونکي حيوان بدل کړی دی.
د بل بدلول، د جګړو مور دی. له قديمه را هيسې، بل بدلول پر ذهن حکومت کوي؛ ځکه نو ذهني –مادي مذهب هم بلل کېدلای شي.
بل بدلولو لومړی ذهنونه او فکرونه لاندې کول –او اوس يې لا ببېدريغه لاندې کوي– او وروسته؛ لکه له وښو لاندې اوبه، په حکومتي مرکزونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یرغل وروړي.
دې جګړې واکمن فکرونه، مادي-ذهني مذهبونه، اخلاق، رواجونه او تمدونونه، پخپلو سرېيو او وسلو سره را نسکور کړي او نړولي دي.
د بل بدلولو د هر نوی عصر په پېل کې، د وخت د زورور مادي-ذهني نابغه کوډګر، په زوروروو احکامو سره، انساني اګاهي مغلوبه کړې او له دې سره یې خپل سرېي او سرتیري، خپلې وسلې او ټانکونه، خپلې سرچینې او خاوره، د زاړه او له موډه لوېدلي ذهني- مادي مذهب او واکمنۍ او له ښې وتو فرهنګونو پرضد ور اړولي او دې سره د نړۍ محتوا او شکل په نوي ښکیلات او زبېښاک کې وژلې ودر بدلې.
له دې مادي- ذهني اوښتون سره به راټوله شوې انساني، کلتوري، اجتماعي او حتا اقتصادي سرمایه نړېدله او ددې پر کنډوالو به د فاتح فکر او باور بېرغ ودرېده، شکل کېده او د هر څه ظاهري حالت به جوړېده.
بیا نو نوې نمانځنې رامینځته کېدې. نوي شوالیه او سرداران نمانځل کېدل. د وژل شویو لویو وینو تویونکو زیارتونه او متبرک ځایونه جوړېدل او تویې شوې وینه، د قلم له لارې، د تاریخ کتابونو ته ننوته. او اینده ماشومانو د خپل ډول کله منارونو روایت، د حماسې په نامه لوسته او په ډله ییزو ترانو کې زمزمه کاوه.
نه! نه کېږي! څه شی دي، چې افشا کېدل یې مخکې له وخته دي. دا کار لویه بیعه غواړي!
زما وجود د «قتل» بندولو چیغې وهي!
نو ورکه دې وي د مرګ رسۍ، یا چاړه، یا توره، یا توپ، ټوپک، الوتکه او هغه وژونکي واسکټونه، چې ګل مخو اوولس، اتلس او شل کلنو ته، د تویې شویو وینو په وزن، نالیدلې ناوکۍ، د بې مړي جنازې په اوله شپه، بې ټنګه او ټونګه په لاس ورکوي!
له هغې ورځې چې انسان د «مسوولیت» او «رسالت!» او «نجات!!» او څه او څه په نامه، د بل بدلول پېل کړي دي:
له هغې راهیسې یې سپین خدایي طبیعت اوښتی!
له هغې را په دې خوا یې جنتي څېره سپیره شوې!!
له هغې را وروسته، هغه د فکر غلام دی او غواړي دغه غلامي په ټوله ځمکه جاري او د تل لپاره دود وګرځوي!!!
له ټولو ذهني دلاېلو چې تېر شو،فقط ځان تر پوښتنې لاندې راولم!
راځئ، خپله یې تجربه کړو، خپلې پوښتنې ته هغه څواب ومومو، چې زړه کې مو له ستر ګو او حواسو پټ دی.
آزادي او ځان موندنه مو سرنوشت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوولسم ګام

«هرڅه تېرېږي...يوازې خدای دی چې بدلون نه مومي. موږ ټول مخ په يوه مقصد سفر کوو.
يوازې لارې مو سره توپير لري.»
تلپاتې لار

اکبرجهاد

دې دمه کې يوه پوښتنه نه وه، بلکې پوښتنې را په کې په چيغو شوې:
که د بل د بدلولو کار او بار، چې احزابو او سياسيونو په ټيکه اخيستی، نه وه- نه وي- آيا بيا به هم وينه تويې شي؟
آيا زندان کې به څوک پاتې شي؟
آيا ځوانان به مو ځوانيمرګان شي؟
آيا کرکه به داسې د زړه ښايستونه را خوري؟
دا او ډېرې داسې نورې پوښتنې د ميليونونو افغانانو پوښتنې دي. دا د نړۍ د هرې ايډيالوجۍ او د ذهني او رواني باورونو ځپلو ملکونو د ميليونونو انسانانو لپاره پوښتنې دي! دا پوښتنې هم زما او هم د هر بل انسان پوښتنې دي. او هم له ما او هم له هر انسان څخه مطرحې پوښتنې دي!
نو د پوښتنو د ځواب مرکز زما دننه دی. ريښتنی ځواب زموږ هر يوه خپل ځواب دی. نو راځئ خپله دغه طلايي برخه په خبرو راولو!
زه، ته، هغه! هر يو، سره له دې چې د بل بدلولو دوزخ، ژوند او هستې را سوځولې، له دې سره سره، بيا هم په يو ډول نه يو ډول سره، د بل بدلولو، ذهني او عملي دريځ کې ښکېل ياستو!
زه که غواړم د بل بدلولو له ذهني او عملي دريځه آزاد شم؛ نو بيا د ځانې، کورنې، اجتماعي، کلتوري، محيطي، قشري، حتا کاري-مسلکي خونديتوب له بيمې محروميږم!
نو دا اکبر جهاد دی.
دا د اور له سيندونو تېرېدل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د سر او مال مرګ دی.
دا ځان، مال، عزت، هویت او شخصیت په اوبو کې خوشې کول دي.
ځکه نو د ژوند د ټولو پوښتنو ژوندي او تازه ځوابونه زموږ په خپل تقدیر کې ویده دي!
زه خو دلته په دې اوږده لیک کې دادی لګیا یم؛ غواړم ځان دقیق په هېنداره کې ووینم:

انسان د خپلو تالیفاتو غلام

موږ خپلو تالیف کړو قوانینو، اخلاقو، رواجونو...تېر وېستلي یو. دا پټې وسلې دي. دا لومړنی بې غږه تپانچې دي.
دا نه پېژندونکي زهر دي.
دا د ځان په لور وېشتل شوي توغندي او هېدروجنې، نایتروجني بمونه دي.
موږ د روا دلایلو په سپرونو او ډالونو مجهز یاستو.
موږ یوه فکر–باور اېل کړي یو.
موږ ذهني اسیران یاستو.
موږ د بل په زندی کولو، وهلو، دربولو، شړلو، وژلو او سوځولو سره، له خپلو ذهني نفسانیاتو سره له اصلي جګړې ښخه تښتو.
بیا وایم ذهني نفسانیات دغه پنځه دي: شهوت، قهر، طمع، تړلتیا او ځانپالنه!

موږ د غم نېشیان!

موږ ارمانجن یو. موږ د پلرو پلرو زخمونه، ژړاوې، غمونه، واویلاوې، آهونه، او د زړه سوزونه ځان کې را ټول کړي. یوازې لوحه مو نشته، کنه موږ زاړه، عتیقه موزیمونه یاستو. موږ د غم په نېشه اخته یو. موږ تیت او پرک یو.
زړه مو له ذهنه تښتي!
حواس مو له بدنه منډې وهي!
عواطف مو په حرامو ښکلاو پسې خونونه کوي!
پښې او لاسونه مو د ګېډې او شهرت اورتون ته، د بل له کورونو، په سوله او په جنګ، په واسطه او چشمبندی خس او ذغال را تښتوي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د روح خو هېڅ درک نه لګېږي!

«روح» ياد ته نه راځي!

په «روح» نه د ملا، نه د عامي سر خلاصېږي!

وااااا...ی! زه روح يم که دا دوه توته، له ختو جوړ انسان شکله زيارت؟

که زړه را سره دی، نو ژاړم به، ژاړم به، ژاړم به...تر خپله خدايه، تر خپله خدايه، تر خپله خدايه....

لويه خدايا! که د غرېدا او استدلال عادت نه وای؛ حقيقت به څومره ساده وه!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم ګام

«خدای هغه څه دی، چې ته باور ولرې. هېڅ انسان د خدای د هستۍ په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو یو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟ د خدای په اړه هېڅ راز او رمز نشته؛ خو داچې هغه، هغه څه دی، چې هر روح باور لري، چې واوسي. دا د خدای معما ده، ځکه نو ټول د خدای د لویوالی او عظمت په اړه د خپلې پېژندنې پر اساس، سره په شخړه او لانجه کې دي.»

زه یم زمرررررررررر(...ی

علم په موړ کې ختم دی. پوهه او باور په موړ کې ختم دي.
اخلاق او شرافت په موړ کې ختم دي.
دنیا او اخرت په موړ کې ختم دي.
حقیقت په موړ کې ختم دی.

نه پوهېږم دغه انځور د څه شي په لاسو ما ته را ورسېد ؛ خو زه یې ونړولم.

«موري مه ژاړه، له دې وروسته نه وایم، چې وږی یم!»

اریان یم، چې ددغه جنت مخي سترګو ته په کتو سره څرنګه لمبه نه شوم، ایره نه شوم او له خپل همزولي نسل- چې بل بدلول لوی ثواب ګڼي- بیخي ورک نه شوم؟ دا ماته جنت دی، سور سوزونکی ؛ خو مینه ناک جنت.

یوه قصاب لاس دغه ماشوم له ژونده پرې کړ ؛ خو له خدای تعالی څخه به یې څوک پرې کړي؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ټولې هستۍ او نیستۍ څېره او ننداره یم.
زه په وګړو کې شهزاده یم. زه د ټولو سلطان یم. زه واکمن او زړور او یوازینی یم.
دنیا د اغزو کرونده ده. نور وګړي اغزي دی. په فکر او باور راته زهر دي.
او زه یم زمری، پر دې دنیا تر ما اتل نشته، بل په...
زه د خپلو دروغو بت یم. دروغ ما جوړ کړل او دروغو زه جوړ کړی یمه.

وګړي د لاس او ږدې او لنډې ګوتې

زما دویمې مورنۍ انا، چې د میدان دره کې زموږ د هستوګنې د سیمې یعنې چاربکې، د چارکلا څلورو واړو کلیو مشرانو او کشرانو به «ببو» بلله؛ په ښځتوب زړوره نارینه وه. هغې هم کور کاوه او هم یې د پټي بار پورته کاوه. هغې ته به چې چا د بل د نادودې شکایت ور وړ؛ نو وېل به یې:
«ښه وګوره! آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ بنیادمان داسې دي! خبر دی ته ګذشت وکړه!!»
ببو به له خپلې تمثیلي فلسفي وینا سره، د خپل لاس خلاصه پنجه او اوږدې او لنډکۍ ګوتې سږي ته خلاصې ونیولې.
د لاس په ورغوي او ګوتو یې نه د نقالو مکتبیانو په شان، د الجبر فرمولونه یا د کیمیا معادلې کښل شوې وې، او نه د سخات یا سرسایې د طریقې د ملایانو میم زورما ټوله زما...خو خلاص لاس یې هر انسان په خپل ځای کښېناوه.
ببو دغه فلسفه په خپل اویا-اتیا کلن عمر موندلې وه. خو دغې ساده تجربي فلسفې سړي ته دا ورښووله، چې انسانان په قد او په وزن او په قوم یا ژبه برابر بدلای شي؛ خو په مضمون او معنا نه!
انسانان به په مکتب او مذهب یو وي؛ خو په فکر او ذوق نه!
هغوی په یوه ځای، یوه تمدن کې ګډ ژوند کولای شي؛ خو په چلند او اخلاقو به جلا جلا وي!
انسانان به په یوه نسل کې، یوه مدرسه کې، د یوه کتاب درس ته کښېني، خو اګاهي به یې سره متفاوتې وي.
انسان ښایي له ډېرو شیانو ناخبره واوسي؛ خو زیاته ناخبري یې له ځان څخه ده.
انسان د برابرۍ په شعار ډېر آسوده کېږي؛ خو نه پوهېږي، چې هم خپل شخصي حق او هم د نورو فردي حق تر پښو لاندې کوي.
انسان هرڅه چې ده، د فردي اګاهۍ وضعیت یې دی. او دا د انسانانو د تفاوت اساسي برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببو اصلي اشاره، دا ګاهۍ له مخې د انسانانو متفاوتو دريځونو ته وه.
انسان تر هرڅه دمخه «فرد» دی. او دغه فرديت د هغه د ګاهۍ وضعيت را منځته کړي. نو په دې اساس، د «برابری» عمومي شعار دلته خپل مضمون بايلي؛ ځکه انسانان دا ګاهۍ متفاوتې سطحې دي!
د کليوالي ببو يوې خبرې «آيا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ او بنيادمان د لاس ګوتې دي.» خروار خروار معنا زموږ پر خوبولې، سترې او پخې انساني اګاهۍ را شيندلای شي:
«بنيادمان د لاس ګوتې دي. آيا د لاس ګوتې برابرې دي!؟ داسې هر سړی فرق کوي. څوک لږ پوهېږي، څوک ډېر پوهېږي. څوک په يوه فکر او خيال وي، څوک په بل فکر او خيال وي...!»
موږ اعداد شمېرو. په يوه کې يوازې يو ځاېږي. يو فکر فقط يو فکر دی. يو باور فقط يو باور دی. د يوه لاس ګوتې هم داسې دي. پنځه واړه ګوتې دي. خو ګوتې دي؛ نه «ګوته»!
پنځه واړه ګوتې له غوښنو عضلو او هډوکو جوړې دي؛ خو هره ګوته جلا کار، جلا شکل او جوړښت، جلا سرنوشت، او جلا استعداد او شايد هم جلا خودا ګاهي لري. ځکه نو دا «ګوتې» دي!
وګورئ! يو مذهب فقط يو مذهب دی؛ ځکه چې يو ډول اخلاقي-عبادي اصول لري.
يوه مذهب کې مېليونونه وګړي شامل دي؛ نو د يوه مذهب د پيروانو شمېر، د مذهب شمېر نه شي ور زياتولای. ځکه ټول د يو ډول اوصولو تابع او فرمانبردار دي.
خو انسانان رنګ په رنګ دي. متفاوت دي. د لاس د ګوتو په شان مختلف استعدادونه، واکونه، مسووليتونه، کارونه -او تر ټولو مهم- هر يو خپل خپل برخليکي ذخاير له ځان سره لري.
انسانان خپلواکې اګاهۍ دي. هر انسان د خپلې فردي آزادۍ او مسووليت خاوند دی.
ببو، چې ما به «ادي» بلله؛ ولاړه! اوس يې کالبوت د ميدان درې، د خواجه اسحق ولي له زيارت ور بر، د لوړې غونډۍ په خاروينه ډډه، تر دوو ښځينه شناختو لاندې پټ دی او اروا يې د ناليدلو دنيا ګانو په سفر تللې! خو د خبرې زور يې نه سره ډيالکتيک ور مات کړای شو او نه د معاصرو بنسټپالو افراطي او يا معتدل تفسيرونه او تاويلونه د هغې له ساده فلسفې زيات زړه ته تازه اوبه ورکولای شي!
دې فلسفې ته به په بله ورځ بيا راګرځو.
اوس به يو شېبه خپلې اګاهۍ سره دمه شو!
په خپله فردي ازادۍ کې شنه اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم ګام

«د آزادۍ لپاره کار مه کوه؛ بلکې آزادي دې باید د هرې شېبې کار پابله واوسي.»

وړوکی ذهن او ساده حقیقت

مرید له استاد څخه وغوښتل چې په حقیقت یې سر ور خلاص کړي!
استاد ووېل: حقیقت ساده دی.
وېل یې خومره ساده؟
ځواب یې ورکړ: دومره ساده، چې تصور یې نشي کولای!
د شاګرد ذهن زما په شان ټول عمر مادي-ذهني فلسفو ور ډک او تنډ کړی وه؛ پوه نه شو! بیا یې استاد وپوښته:
«دا څنګه ساده دی، چې زه -حتا زه- نه ور باندې پوهېږم!؟
استاد ووېل: «ته یو کار وکړه: ځان د حقیقت له ذهني انځورونو تش کړه! هغه څه دې چې د حقیقت په نامه، ذهن کې ټول کړي؛ ټول لېرې وغورځوه!! له دې سره به حقیقت ستا تجربه شي. ته به حقیقت په شخصي توګه ومومې او ووینې!
موږ اصیل او ساده حقیقت، تر یو من کاغذونو، یو خروار نظرونو، فکرونو، فلسفو لاندې پټ کړی.
حقیقت هماغه ساده او ماشومانه سپین عقل دی. هماغه بې جهته، بې تعصبه ذهني موازنه ده.
زموږ جګړې نبایې د یوه ذهني-مادي حقیقت لپاره وي! یا نبه ده ووایو، د حقیقت د ذهني شویو نبنانو په خاطر وي. ځکه د دین او باور، د فلسفې او بشرپالنې، د تمدن او لیبرالیزم تر بیرغ لاندې د وینو ویالې رواني دي. او بشر ورځ تر بلې عصري جنګیالی جوړېږي!
«بنیادمان د لاس اوږدي او لنډي ګوتې دي» دا زما د «ادې» د ژوند ټوله فلسفه وه. او خومره نبه وه. خو موږ او زما ورور، پلار، نیکه او کشر نسل کله دې فلسفې ته رسېدلې یو؟ موږ لګیا یو چې د لاس (چې ملت دی) ګوتې ټولې په یوه اندازه وړې یا اوږدې کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګړي د بوډۍ ټال په رنګ دي. زما د فکر- باور رنګ دنیا لپاره جګړنه مدرسه ده. دنیا زما دښمنه ده. دنیا زما لپاره غم دی. دنیا د تربره سنګر دی. دنیا بل بدرنګه کړې...

بیا زه یم...

زه دنیا مغلوبوم. دنیا ځپم. نور بنیادمان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک وژنم، څوک په لاسو، څوک په پښو ګوډوم.
څوک بندیانوم. څوک ځان سره یرغمل ساتم!
اه! څه وکړم! غم غم مو د بل بدلولو دوزخ دی.
آه، دا شر له کومه شو؟ خو اول دا چې شر څه شی دی؟؟؟
شر، د روزل شویو او دود شویو ذهني-مادي باورونو محصول دی. ځکه نو «زه» وايي:
«زه یم زمرررر...ی پر دې دنیا!...»
د بل د بدلولو دوزخ دومره توري او کلمې وسوځول، خو خبره یې اوږده ده! راځئ دلته به یو څو پوښتنو ته ور لنډ شو:
آیا رواجي او ځانپالی «انسانیت» او خودمحوره «شرافت» یې په بیعه لوړ دی که یو ځاځکی وینه؟
آیا که زموږ ټولو کورونه د الماسو او سرو یاقوتو له خښتو ورغېږي، د نیازمحمد او دوست محمد او په دې لیکه څو میلیونو نورو له ژونده محرومو شویو انسانانو د ژوند بیعه به پرې کړي او په څه شي به یې پرې کړي؟ ښه ده، چې زړور شو او د بل د بدلولو دوزخ له خپل ذهن، زړه، احساساتو او عمل څخه وباسو.
موږ باید د ځان دننه، له تیارو ډکو خوندي کړو صندوکونو باندې زلزله ور ګډه کړو.
باید په لوړه مینه ګره چیغه سره ټولې کر کې، ځانغوښتنې، شهوتونه، تعصبونه، مادي-ذهني طمعې، په جعلي مفاخرو او مړو فکرونو پورې هر راز تړلتیا او د ځان تاییدولو تر پردې لاندې، خپلې رب النوعه څېرې او کانې افشا او بربنډې کړو.
لویه او په ژوند او ژوندو عاشقه خدایه!
د قتل فکر راڅخه واخلې!
د قتل احساسات او عواطف راڅخه واخلې!
د بل د بدلولو فکرونه، ایډیالوجی، اندونه او باورونه را څخه واخلې!
آه، ډېر وچغېدم، یو څه به دمه وکړو!
ګوندې که مینه ګر شو. مینه پوره ثواب ده.
ګوندې تر هغې د خپل فکر-باور دننه، د نفساني سلطنت نښې تشخیص کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم ګام

«خو هغه چا لپاره چې د حقیقت د اور پدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه پاتې کېږي. کلمې حقیقي دي او تلپاتې.»

ربازار تارز

زه دوزخ، بل دوزخ!

کلونه وړاندې چې کابل کې، بي بي سي سره همکار وم. یوه ورځ ولسي سندرغاړی عبدالله مقری دفتر ته راغلی وه. هغه عجبه د کار خبره وکړه:

« هر یوه، یو څه کړي! نو ښه ده، چې هر یو بخښنه وغواړو!»

ښايي د سندربول مقري د وینا کلمې او جوړښت به بل ډول وه؛ خو دغه یې مفهوم وه. له هغې ورځې مباشتې او کلونه تېر شول؛ خو موږ دې بلوغ ته نه یو رسېدلي، چې له یو بل څخه عذر وغواړو.

بې ژونده فکر–باور زموږ زړونه او ذهنونه را وچ کړي.

موږ ګرځنده جادوګرو بتانو انتر منتر کړي یو.

موږ وچ او جامد او بت شوي فکر، د بل جنګ او جګړې ته را اېستلي یو.

ځکه په بل په تنګېږو. بل موږ په غوسه کوي. بل را ته دوزخ دی.

بل زما دوزخ دی؛ زه د بل دوزخ یم: حساب مساوي شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل زما هېنداره دی.
زه هېنداره کې «ځان» وینم؛
خو هېنداره را ته دوزخي بڼې ښکاري.
خو هېنداره یوازې مخې ته ولاړ سړی یا شی منعکسوي!
منعکس شوی او بربنډ شوی زه یم؛ بل مازې هېنداره دی!
بل کې دوزخ وینم؛ ځکه دوزخ زه یم.
زه راته آشنا متن لوستلای شم.
یوازې را زده شویو معلوماتو باندې پوهېدلای شم.
زه یوازې له خپلو ذهني معلوماتو څخه غږېدلای شم.
زما چلند خپل ذهني معلومات را جوړوي.
نو مخکې تر دې چې زه بل «بد» ووینم، دغه «بد» مې لرل.
کله چې بل وینم، خپل بد را په زړه شي؛ بیا بل بد وینم. خپله بدو باندې تږنډ یم؛ خو چړې د بل په ګېډه ورمنډم؛ ځکه بل زما هېنداره دی.
زه په بل کې (خپله هېنداره کې) د خپلو بدرنګه، تورو او لرغونو اورونو لیدلو (سکندر، ناپلیون، هټلر، چنګیز، ستالین، زئوس، میلاسوویچ او خپل سره او شنه، او تور سپهسالاران) جوړ کړی او د شیطان کار ته ګډولی یم.
زه په ذات کې، د خپلو بدرنګیو فاتح یم، خو اوس ادرس را نه غلط شوی:
مخ په چپه روان یم. او په دې قضاوتو، محکومولو، بندیانولو او وژلو سره، شېبه په شېبه د خپل ابدي «ځان» له دروازې لېرې کېږم، لېرې کېږم، لېرې کېږم...څو چې د عشق یو ژوندی سلطان په مخه راشي، د خپل ځت ته پرې ایښي ځان په لور را ته ډیوه شي او د نجات سندره شي!
که ځان ته سر ور دننه کړم؛ نو ښایي ټوله بدرنګي، کچه توب، او بدي ځان کې، خپل تل او ضمیر کې را شنه ووینم! او پوه شم، چې اور دننه دی، جګړه دننه ده، د جګړې میدان او ځای دننه دی. او زه عمرونه عمرونه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېږم.

نوی ژوند، نوی پیل

زما په موندنه او فکر دا اساسي جګړه ده. دا د ټول عمر جګړه ده او په دې جګړې سره یو وګړی پر ځان لاسبری کېږي. یو وګړی خپل اصل وجود مومي، او یو وګړی په خپل اصیل جوهر ژوند پېلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نوی ژوند دی. دا تازه پېل دی. دا د خدای تعالی په لور د ورستنېدلو ښتینی هوډمن او ځانخبری مزل دی.
نو ځکه داسې ګڼم چې که یو بل د زړه له کومې ومنو.
یو بل ته ورور شو، خور شو، پلار شو او مور شو... او دې کار سره یوه بل ته سوله شو.
بیا بل زما ښایست ګرځي، زه د بل ښایست ګرځم. بیا حساب برابر شو. بیا ټول خلقت برابر شو. بیا ټول ژوند په معنوي حرکت برابر شو.
بیا هر مزل، هره لاره، هر لاروی فقط خدای تعالی ته رسېږي.
بیا هره لاره، د هر چا استثنایي لاره، خدایي کور پورې نښتې لار ده.
بیا هره لاره خدای تعالی ته رسیږي. بیا هر یو د خپل آسماني کور لاروی دی.
بیا نو بد نشته!
بیا نو شیطان بې وطنه کېږي.
بیا نو هره وینا شعر کېږي.
بیا نو هر حرکت په ژوندی نڅاه بدلېږي.
بیا نو هر تصویر د پرښتو خدایي ښکلا بلل کېږي.
بیا نو هر نفس، هره ساه اخستل د خدای تعالی نوم ګرځي.
بیا نو هستي د سوچه، تازه، او حاضر حقیقت مقدسه ځمکه ګرځي.
بیا موږ ټول سپین، ښایسته، لکه عاشق ماشومان داسې ژوند ته راوځو.
بیا موږ چېرې نه ځو؛ ځکه ذهن جوړ کړی دوزخ را ته دروغ شوی.
بیا موږ چا پسې نه ځو، څوک نه بدلوو، څوک نه «ښه» کوو؛ ځکه هر څوک په خپل ذات کې «ښه» دی.
بیا له احتیاج څخه وځو، له هېچا ویره نه لرو؛ ځکه چې وېره ذهني مخلوق وه.
وېره ځکه وه، چې زه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېدم.
وېره ځکه وه، چې زما دښمن واقعي نه وه، ذهني وه.
وېره ځکه وه، چې زه برده وم او هوسناک ذهن بادار زما په زړه پښه ایښې وه.
په همدې به سره دمه شو!
ګوندې په بل کې د ځان بخښلو هنر بېرته را زده شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوویشتم ګام

«مینه، د مینې په غوښتلو په لاس نه راځي؛ بلکې مینه د هغه چا پر لور ورځي، چې نور ته مینه ورکوي.»

ژونده! زه عذر غواړم!

اوس وېره نشته؛ ځکه بیا ځوک په خپل فکر-باور نه را جذبوم، ځکه خدای تعالی لرم او کامل «قدرت، پوهه او عشق»، له هغه سره په «اوسېدلو» کې موندل کېږي.

چې له خدای سره واوسم، څه کار به را پاتې شي؟

چې عاشق نه شم، هغه نشته!

چې پرته له توپیره، په ژوند مین نشم، هغه نشته!

چې له ټول ذهن، حواسو، او ټول زړه او وجود سره عاشق نشم، له هغه بل ځای یم.[1]

عشق له کلمې لوړ دی. تر بري ژور دی. له ماتې بهر دی. عشق د خدایي ژبې ټول نوم دی. عشق ټول کلام دی.

د ژوندي کلام د استاد په وینا: «دې ژوندانه کې ډېره مهمه ده، چې یو ځوک له ځانه ډېر را باندې ګران واوسي. څه یو انسان وي، یا یو کوربنی حیوان.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه له جنته راوړې برخه

رښتيا چې زړه ژوندی وي، زړه واکمن وي، زړه پاچا وي، هرڅه سپېڅلي کېږي.
دا بيا زېږون دی. دا نوی ژوند او نوی ژوندون دی. دا له سره ژوندي کېدل دي.
يوه ماشوم ته پام شئ! هغه پرېږدئ، چې د خدای تعالی په دې سپېڅلې ژوندۍ دنيا کې، سپېڅلی او ناسپېڅلی سره بېل کړي،
هغه ته حق ورکړئ، چې د وګړو او خدای تعالی ترمينځ نبږدېوالي او لبرې والي جريب کړي،
هغه پرېږدئ، چې ځمکه او آسمان سره جلا کړي!
ماشوم دا يو هم نه کوي؛ ځکه ماشوم سپېڅلی دی، دنيا يې سپېڅلې ده.
ماشوم داسې خاندي؛ لکه د خلقت په زړه کې چې وي.
ماشوم ته په مرغانو ډکه فضا آسمان دی.
هغه، ځاله کې ناست مرغه هم د آسمان په برج کېويني.

١- مقري د ساده زړه خبره کوله نو زه د خپلې هرې هغې خبرې، هر هغه حرکت، هر هغه چلند، هرې هغې وينا، ليکنې، دريځ او هر هغه عمل په خاطر، چې د خدای تعالی د يوه آزاد مخلوق د فردي آزادی، شخصي قلمرو، او ګټو پر خلاف- ولو که په نااګاهانه ډول- تر سره کړې وي، د زړه له کومې عذر غواړم!
زما په عذر او بخښنې غوښتلو سره يو، يو، يو... ژوند ژغورل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم د حقیقت ګاونډی دی. او زه هم په بیا زېږون سره حقیقت کې هستوګنه پېلوم.
ماشوم خپل جنت دی.
ستر ګې یې یوازې جنتي ښکلاوې، رنګونه، ښایستونه ویني.
غوږونه یې یوازې جنتي ترانې اوري.
زړه یې مخامخ د الهي عشق او رحمت له بحره اوبه څښي.
خوله یې یوازې سپین، سوچه او ژوندي احساسات وایي، وایي، وایي...
تر هغو چې مشران یې زړونه، حواس او جنتي مستی، د عقل او اخلاقو په مسلخ کې ترې را وباسي او کبرجنو کتابدارانو ته یې وسپاري،
چې مامور ملا، یا ملا مامور ترې جوړ کړي.

مرګ د ډارنو کلتور

ژوند زړور زړه غواړي او یوازې عاشق زړه زړور دی. او د عشق قحطي عظیم ډار او هغه بیا په انتحار پښه ږدي.
ځان وژل، ژوند نه کول، او له ژوند څخه مخ اړول، بې وسي ده.
تېښته ده او زموږ د نه پېژندلي درانه ډار لپاره پړونی دی.
ژوند د آزمېښت ډګر دی. ژوند مبارزه ده. ژوند زړورتیا ده. ژوند اتلولي ده.
د مرګ په جوړولو سره غازي کېدل څه ځواني ده!؟ زه او ته باید د ژوند غازیان شو.
د ژوند غزا مېړه زړه غواړي.
ژوند د سختیو تجربه کول دي.
ژوند په لوړه ختل دي.
ژوند د غرونو له مینځه د لعل او مرجان را وېستل دي.
ژوند کار دی، زیار دی، زده کړه ده، آزموینه ده.
ژوند درد سر دی. ژوند د نامعلومو معلومول دي.
ژوند نوې لار، نوی حرکت، نوی سفر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند آسمان زده کول، آسمان ته ختل او آسماني کېدل او اوسېدل دي.
ژوند د حقیقت شرق ته تر رسېدلو پورې، پرله پسې لوېدل او را پورته کېدل دي، لوېدل او پورته کېدل دي...
دومره به لوېږې، چې لوېدل دې تمام شي.
دومره به پورته کېږې، چې هېڅ شي پورته پاتې نشي.
دومره به ځې، چې «هغه» ته هېڅ لاره پاتې نشي.
دومره به د ځان شمع بلوې، چې یو ځاځکې ماده، ذهن، احساس او عاطفه در پاتې نشي.
په داسې «هېڅ» کې به څوک پاتې شي؟ ووایه پرته له خدایه به بل څوک پاتې شي؟
هېڅ کې هېڅ نه شته پرته له یوه هغه څخه!
او دا ټول د خدمت لپاره، د الهي عشق لپاره او د الهي سپرغۍ (روح) لخوا، د خپلو ذاتي الهي صفتونو د خپلولو په خاطر تر سره کېږي!
او عشق بې تعریفه دی، یوازې په «آرامتیا، هوسایی، خوشحالی، اګاهی، بې طرفی او بې غرضی...» سره تمثیلېدلای شي.
نه! عشق بې کلمې دی.
عشق بې کلمې کلمه دی.
عشق الهي سرود دی.
ټوله هستي، ټول ستوري، ټول کیهانونه، ټول آدمیان، خزنده ګان، الوتونکي، غرونه، سیندونه، د باران ځاځکي، د هر شي غړونه، دغې شپېلۍ پو کړي.
نو:
لویه خدایه! زړونه مو ستا شول، لږ د مینې، اګاهۍ او آزادۍ باران!
یو څه ساه به واخلو!
برکت یوسف

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم ګام

نقل دی، چې ملنګ وویل:
هغه چېرې ولتهوم؟
ویې ویل: چېرې دې ولټاوه، چې ودې نه مونده؟
تذکره الاولیا، ابوسعید ابولخیر

انسان د نفسي ذهن په تیارو کې اسیر ګل

نشته داسې ګل چې له یو متنوع او په خپل فردیت را غوړېدلي انسان سره یې مقایسه کړم.

او د هر یوه بل فکر، باور، نظر او ژوند په شتوالي سره، دغه ټول آزاد انسانان، د خدای تعالی د ارادې په خدمتګارانو بدلېږي.

انسانان او ژوندي موجودات جلا جلا زږونه او غږونه دي او په دومره غږوره سمفونیکه دنیا کې، ژوند عجیب موسیقار جشن جوړېږي.

د بل په بښلو سره د ځان بښل

د ژوند رود له الهي سرچینو را بهېږي.

دغه رود سپېځلی دی. هغه پنځولی او هغه مطلق «ښه» دی؛

نو زه ولې دغه ښه رنګ نه خپلوم؟ ولې ښه په خپل فکر، باور او دریځ سره نه ځلوم؟

دغه عکس انترنت په لاس راکړ. دلته موږ او تاسو یو ځوان وینو، چې د افغانستان د دولتي پولیسو یونیفارم یې پرځان دی. سرتېري، پولیس او استخباراتي کارکوونکي، وسله وال مامورین دي. خو تر دې عکس لاندې یې کښلي وه، چې یاد پولیس پنجوایي کې تر اوسه ۶۰۰ ماینونه خنثی کړي دي. پنجوایي ماینونو زه ځوانۍ کې ځپلی وم. ځکه دی را ته د ژوند یو مېړن ښکاره شو. دی ښیي، چې له ژوند سره مینه هر څوک کولای شي. برکت دې وي د ژوند پر مېړنانو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د «کامل»، کاملي «ګاهی، آزادی او قدرت» لپاره لاره، مجرا، دریڅه، او همکار نه ګرځم؟
آیا له ابدي حقیقت څخه پرته بل ښه هم شته؟ آیا ددې ارزښت نلرم، چې د حقیقت شپېلۍ او سندره شم؟
د کلمې د ژوندي استاد په خبره:
«هر فکر، کلمه او یا عمل، یا زموږ کالبوت پاکوي، یا یې ککړوي.»
نو لویه خدایه! ته مو زړونه د حقیقت د مینې لیوني کړې.
ته مو زړونه او ذهنونه د ژوند لیدلو او پاللو، مرستې او همکارۍ لپاره، د قدیمي قدیمي ذهني میراثونو له خوسا خیرو او تیارو را خلاص کړې!
ته مو په ټول وجود له ژوند سره مینې کولو ته وزګار او چمتو کړې!
د ژوند او ژوندي حقیقت ښکلا او ځلا او مطلق ښه والی نشم ویلای. دا کار د ذهني ادبیاتو او ساینسي معلوماتو په وس نه دی!
حقیقت د زړه ژبه غواړي او د زړه ادبیات لا د کلام میراث خواره رب النوعه ګان، د ادبي صنایعو او فنونو شاهانه بازار ته نه ور پر ېږدي.
دې بازار ته به د یوناني اسطورې له دروازې ور تېر ېږي.
دې بازار ته ننوتل د مخورو دروازه بانانو په اجازې سره کېږي.
دلته به یا لرګینې پښې ځان پورې تړې یا به خپلې چنار چنار پښې اره کړې غورځوې.
دلته د مړو سرودونو او کتابونو د دودونو عطر دي، چې د تخلیق د ډولۍ شهزاده ګان او شهزادګۍ به ور باندې مسموم شوي، د واکمن فکر او دریځ بازار ته ننوځي.
زړه بې اجازې مېلمن دی. حقیقت هم په ټولو نظمونو، سرودونو، کتیبو، لوایحو، سنګ نوشتو، کاغذي متونو، او د ویندوز په جاوګریو مشر دی.
حقیقت بې اجازې شتون درلود او بې اجازې ژوند کوي او راتلونکې هم ددغه بې اجازې حقیقت یوه ننداره ده.
حقیقت تر ټولو مشر پوه او مشر ذهن او مشر وجود دی.
حقیقت د انساني ذهن له اجازې پرته ژوندی ؤ، ژوندی دی او ژوند به تل له الهي سرچینو له حقیقته ډک او مالامال راځي او بیرته ورځي.
حقیقت بې پلاره دی، بې موره دی.
نه فکر لري او نه د یوه فکر مخالف دی. موږ په ذهني دبدبه، د حقیقت په ښکار پسې را وتي یو.
خو حقیقت ته ځان سپارل، ټوله سوله ده، ټوله فتحه ده. او حقیقت د هرڅه کمال دی.
نو د خبرو پر ځای به یو دمه حقیقت ته غوږ شو.

درویشتم ګام

«د بل و ګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دي ته د مسوولیت واټ وای.»

بت شوی حقیقت

حقیقت کې یوازې آزادي، اګاهي او قدرت اوسېدلای شي. حقیقت زموږ په فردي آزادۍ، اګاهۍ او مینې سره تمثیلېدلای شي.
موږ د حقیقت مادي-ذهني کنډولي یاستو. حقیقت زموږ د اګاهۍ د کنډولي په اندازه را سره شته.
غوړېدلې اګاهي غوړېدلی حقیقت،
او متحجره، باورمنده، بشري تالیفاتو او عادتونو جوړه کړې اګاهي، هماسې زړه قدیمي او مړګ صفته اګاهي!
هر وګړی د فردي اګاهۍ مظهر دی. موږ خپلې فردي اګاهۍ را په ډاګه کړي یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړه دې ومري. جګړن فکرونه-باورونه دې اوبه یوسي.
دا وګورئ. ټوپک یې څېرې دی؟ پولادي خولۍ یې څېرې ده؟ ټانک او الوتکه یې څېرې دي؟ له ده شاید خپل ټولې او کنډک هم ورک وي؛ خو ده یو ژوند په غېږ کې نیولی. کاش هغه ورځ راشي، چې وسلې په وسله تون کې پټې شي. او موږ ټول د ژوند مینه ګر خدمتګاران واوسو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اګاهي فردي انتخاب دی. ځکه نو حقیقت هم فردي دی.
وګړی حقیقت د خپلې اګاهۍ له قد څخه ویني، هغه بیانوي او په نورو تطبیقوي!
ځکه نو حقیقت د انساني اګاهۍ په خاوره، لرګیو، ژېړو، مسو او وسپنو سره بت شوی او اوس پر ځمکه باندې حکم چلوي.
مونږ ښایي د یوه بت شوي حقیقت بتخانه واوسو!
مونږ ښایي بندیخانې، زنځیرونه او زولنې، د اعدام او ګویتین رسۍ او ساطورونه د «بت حقیقت» راضي ساتلو لپاره جوړ کړي وي!
ښایي ډېری وینې تویېدنې د بت شوي، یا وچ او زاړه شوي، مړه خو «تاریخي» حقیقت په خاطر رامینځ ته شوي وي!

آزادي د فرد سرنوشت

خو: له دې ټولو ذهني-نفسي کوډو سره سره، آزادي د فرد سرنوشت دی.
آزادي دومره ډېره، ناپایه او له تصور دباندې ده، چې یو سر یې له «ما، تا، هغه» سره دی او بل سر یې د حقیقت په نو پورې تړلی. او وګړي ټول د حقیقت اولادونه دي!
آزادي د حقیقت له مدینې را پنځېږي.
آزادي خدایي ابدي کلمه ده.
«آزادي» په ټوله هستۍ کې، د خدایي کلمې په توګه لوړې ژورې وهي، تر هغو چې یو فرد د «صغیر حقیقت» یا «صغیر کیهان» په فردي اګاهۍ کې را ویښ شي.
دا نوی فرد دی. دا نه څوک بدلوي، نه څوک جوړوي، نه څوک مقدس یا ناولي کوي.
دا فرد یوازې ژوند، آزادي، اګاهي او مینه ویشي.
په داسې «نوي فرد» کېدلو سره یو انسان، یو ژوند ژغورل کېږي.
یوه فرد کې آزادي پنځېږي. او نوی فرد د آزادۍ په نا نوشته سپین کانال بدلېږي.
د فرد سرنوشت د خپلې فردي آزادۍ پوره تجربه کول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان هومره آزاد، چې کولای شي!

انسان آزاد دی، چې مادي شي یا معنوي شي.
انسان آزاد دی، چې ځمکه خپل پایتخت جوړ کړي یا په خپله فردي او نه تجربه شوې لاره، د آسماني پایتخت په لور الوت وکړي.
انسان آزاد دی، چې د ګېډې، حواسو او ذهن د اشتهاوو لپاره ټول ژوند مصرف کړي یا ځان د ټول ژوند خدمتګار وګرځوي.
انسان آزاد دی، چې بې قید او شرطه مینه ګر شي، یا د شهرت په ګټلو کې خپل زړه له لاسه ورکړي.
انسان آزاد دی، چې د انسان سوځولو بټۍ جوړې کړي یا د زړه له دریابه نوی تاج محل راوباسي.
انسان آزاد دی، چې دنیا په ځان او «ځان» د ذهني نفسانیاتو په شیطان وخوري!
او هغه انسان هم آزاد دی، چې ځان له مادي–ذهني خوبه راپاڅوي، او ځان کې ټول جهان را ویښوي او د خلقت د فلسفې په اراده، د ژوند او ژوندو او د ژوند د نغمه ګرې سرچینې خدمتګار ګرځي.
دادی آزاد انسان! دادی د آزادۍ ځواکمن خدمتګار، دادی د ژوند د ټولو رڼاګانو او نغمو همزولی.
دغه نوی انسان پسې به یو څه لټه وکړو؛ ګوندې زموږ دننه تیاره برخه کې خوب وړی وي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سړی ايني نومېږي. د هندو ايني مذهب، نژاد او نسل له موږ څخه توپير لري؛ چلند يې هم توپير لري. دلته زموږ «ژبې» څه اورونه وه، چې پر يو بل بل نه کړل!؟ خو ايني په ژبه باندې رسم باسي. هغه ژبه ښکلي کار ته وقف کړې. هغه تر دې مهال زر انځوره نقاشي کړې. ايني ثابتوي، چې موږ کولای شو، دغه ترخه ژبه همدا اوس خوږه کړو.

څلورويشتم ګام

«ته خپله د ځان مشکل يې. بايد پوه شې او مخکې تر دې چې د خدای راز درک کړې؛ پېل کې بايد د خپل کوچني «زه» راز کشف کړې. دا قانون د «ځان» دی او خدای قانون دی. ځکه نو تا ته وايم، تر هغو دې چې خپل دننه پټ «زه» فتحه نه کړې، او د هغه معما دې نه ده حل کړې، د خدای په لټه مه وځه.»

«اصل انسان»

انسان په خپل فکر، دريځ او چلند سره نوی پيدا کېږي. دا بيا زېږون دی. دا نوی او تازه انسان دی. دا شان لوړ او «اصل انسان» د بل نسکورولو د مکتب

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باور له زولنو آزاد دی.
هغه هر بل ژوند او هر ژوندي ته د خدايي نښې په ستر ګه ګوري.
هغه ټول آزاد انسانان، د خلقت د آسماني شعر کلمې، استعارې، تشبيه ګانې، انځورونه او اهنګونه ګڼي.
آه! څه وکړو! دا معاصر، باشعوره، روزل شوی،
په څيره ښوی، په جامو ښايسته، په نوم سرلوړی،
په قوم، ژبه، نژاد، باور او تاريخ او هر څه اصيل انسان ولې د بل له سر او مال څخه لاس نه اخلي!؟
ښايي ځکه چې موږ د اپلاتوني سمڅې هغه لرغوني سړي ياستو، چې د حقيقت تت سيوري مو په خپلو انساني اګاهۍ کې حفظ کړي!
بيا مو هغه ته پټ په پټه، د رب النوعګانو او خدايګوټو جامې، څېرې، شاخ او بر بېت ور کړي او تر دې اوسه اوسه د هغو په خاطر، خپل او د بل سر او مال په قمار وهو.
د سمڅې د فلسفې له مخې، هر وګړی يوه شخصي اګاهي او يو شخصي حقيقت دی. له توازنه وتي حواس او ذهن، دغه شخصي حقيقت-هماغه د سمڅې په ديوال د حقيقت پروت تت انځور- په پرستش بدلوي او ددغه ذهني خدايګوټي په خاطر نه ځان آرام پرېږدي او نه بل ځوک خپل خپل فکر، دريځ او باور ته پرېږدي!

د شخصي حقيقتونو سور ډګر

دا په جنګ سره ميدانونه،
دا په ډاګ پراته بې تنې سرونه، او بې سره جسدونه،
دا جنګ ته رنګ کړي، خموش ولاړ زغروال ټانکونه،
دا د مېګ او اف ۱۵، ۱۶، ۱۷... اواکس او ميراژ ډوله جټ الوتکې، ټول د فردي او بت ګرځولي حقيقت، په مکتوبه اراده جوړ شوي، چمتو شوي او پراخو نورو وينې تويولو او د نورو بدلولو آمر ته ولاړ دي.
حقيقت يو دی. حقيقت تازه دی، نوی دی، ژوندی دی او حقيقت همېشه او هميشنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زموږ اګاهي، چې د پلرو او نیکونو د غوره اخلاقو په دم او دعا او د اوږدو شوګیرو د قصیدو په زور را کړل شوې؛ اصلي حقیقت–ژوندی حقیقت–نه ویني.

حقیقت شته؛ خو موږ یې کتابتونو او موزیمونو او د قبرونو په لوحو او د معبدونو د خدایګوټو د مینجاورانو له خولې اخلو.

زموږ اګاهی حقیقت ورک کړی، ځکه چې حقیقت په هېڅ راز حواسو او ذهن کې نه ځایږي، ځکه نو حقیقت د زړو نښو په بڼه، موږ کې زیارت شوی.

هغه د ستر «رومي» د انګور، عنب... کیسه به مو اورېدلې وي!

ټولو انګور یاداوه، خو نومونه یې مختلف ورته کارول! او څو انسانان، په بېلابېلو ژبو کې د انګورو بېلابېلو نومونو سره په جنګ کړل.

څه ښه خبره ده: «خدای هغه څه دی، چې ته باور پرې لرې. هېڅ انسان د خدای د هستی په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو یو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟»

دانګورو د نوم پر سر جنګ

انساني اګاهی حقیقت محدودوي. انساني اګاهی حقیقت لکه غوږ، پزه، ژبه داسې له اصلي سرچینې را پرې کوي.

زموږ حقیقت، د «حقیقت» یوه څېره ده. حقیقت په بېلیونونو څېرو وېشل شوی دی. هر وګړی یو فردي حقیقت دی؛ خو «کامل حقیقت» نه دی.

کامل حقیقت د ذهني–حسي اګاهی له محدودو بهر او آزاد دی، ځکه نو پر ځمکه د حقیقت ګلیکانې دروغجنې دي.

یو څه دمه، یو څه به ورو شو!

اخر ټول حقیقت ته په مزل کې یو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم ګام

«د رستګارۍ ادعا مه کوه؛ تر هغو چې آوازې ستا پاملرنه ورجلبوي؛ تر هغې ورځې چې د بل ملامتیا، له خپلې هغې زیات ستا د اندېښنې وړ ګرځي، تر هغې د خپل «زه» پر مشکل لاسبرى شوى نه يې.»

حقیقت د جنګ مدرسه!

حقیقت ژوندی دی او په هر لور روان دی؛ ځکه چې هېڅ لور ته پر ته له حقیقت څخه هېڅ شی نشته.
خو حقیقت چې وچ شو، بیا نو مړی دی؛ لکه بې روحه انسان چې مړی دی.
ژوند د حقیقت تاتوبی دی. هستي د حقیقت ننداره ده. نیستي د حقیقت نه پېژندلې هستي ده.
حقیقت یوازې په ټول حقیقت کې ځایږي، لکه کائنات، لکه ځمکه، لکه آسمان، لکه ستوري، لکه د خدای تعالی ټوله خدایي چې د ژوندي حقیقت ځلېدلي حقایق دي.
لکه خدای تعالی چې په هېڅ شي نه بیانیږي، حقیقت داسې تر هر ډول ذهني بیان او عقلي تفسیر او استدلالي جادوګریو لوړ او بهر ودرېږي.
انساني اګاهۍ حقیقت برخه برخه غلا کړی او دومره مهال انساني تېر د حقیقت په وچو، بې ساه او بې ژونده نښو، د تقدیس لوحې لګولي او د خپل ډول کشیشان خپل کار وبار کوي.

جنګ دانساني اګاهۍ تولید

جنګ د نفس اولاد دی.
یاغي، له کنترولە وتلو ذهني نفسانیاتو (قهر، شهوت، مادي ذهني تړلتیا، طمعې او ځانپالنې) حقیقت په شنه اوربدل کړی! په دا ډول فضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتزاز مې پر انترنت ومونده. له عکس سره يې کښل شوي ؤ، چې د پښتنو پر يوه غرنۍ مېنه يې د ښوونځي پاسباني کوله. اعتزاز ځان هغې غبږ ته ور واچاوه، چې واسکټ سره د ګلڅېرو ماشومانو ټولګي ته ور ننوت.

کې، حقيقت د جنګ مدرسه ده!

انساني منظمو او متمدنو ټولنو، حقيقت مکتبي کړی او ددغه مکتب طلبه، د ژوند پر ضد جنګ ته په ډول او په باجه روان دي.

ژوند خدای تعالی پيدا کړی، خو معاصر باورمند او روزل شوی انسان، ژوند په کاڼو ولي.

خدای تعالی ژوند په بيليونونو او تريليونونو او...څيرو او نژادو او رنګونو کې پنځولی، خو انساني اګاهۍ بل رنګ، بل فکر، بل باور، بل دريځ...نه مني.

انسان ته «بل» دوزخ دی!

د «روا» او «ناروا» پولې انساني اګاهۍ جوړې کړي.

انساني ذهن په دې مېښ دی، چې هر شی- حتا حقيقت- د شي په بڼه ويني!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذهن له زړه سره ضد کړی، چې خامخا به حقیقت په شکل، جسم، زمان او مکان کې خپل اوج ثر ګندوي.
انسان دومره مهال لګیا دی، چې «حقیقت» د شي په بڼه تر لاسه او د خپلې خپلخانې، قبېلې لپاره یې ثواب ګڼونکی میراث پاتې شي.
دغه د (قهر، شهوت، تړلتیا (وابستګۍ)، طمعې او ځانپالنې) په وحشي اژدهاوو ډک انسان، حقیقت-د حقیقت سیوری-خپل ملکیت ګرځولی.
دغه انسان، په ذهني-نفسي اسارت کې، بل فکر-باور او دریځ ناروا ګرځولی.
دغه باورمند موجود، ځمکه په «خپل» او «پردي» وېشلې ده. او پردي ته زین کړي آسان ساتي، چې د لوی قهر په یوه جګړه کې یې له ځمکې ورک کړي.

د افلاقو کتاب!

انسان سره له دې، چې غاښونه یې د سبو او میو خوړلو ته جوړ دي، خو غوښه خور را لویږي.
هغه پر ژوندي ستوني تیره تیغ را کشول، د اخلاقو په معتبره کتاب کې ځای کړي.
حیوانات د خپل فطرت او طبیعي اړتیا له مخې، د یو بل غوښې خوري؛ خو انسان، چې عقل یې، په کاغذونو کې ثبت شوې؛ د کلونو، قرنونو او زرګونو کلونو زړو تجربو، پوهو، احکامو او اخلاقو پړسولای او ډک کړی دی. همدغه ډول انسان د بل آزادۍ، ژوند او مال هدف نیسي او خپل یرغلونه، نیواکګری او غوبلونه، په جشنونو کې نمانځي.
انسان ولې سولې باندې د جنګ اور را کوز کړی؟
دا څه شی دي، چې له سپینو شودو را لوی شوی انسان، په قتل باندې پښه ږدي او قتل خپل لرغونی سرنوشت پېژني؟

ځانپالی ذهن قاتل دوزخ!

د بل په ژوند، مال او حیثیت باندې تېری، په انساني اګاهۍ کې زوکړه کوي. ځانپالی ذهن قاتل دوزخ دی.
د انسان ټول کرکجن کارونه ذهن نقشه کړي، ذهن په ځان کې پاخه کړي او بالاخره ذهن د انسان په اراده او عمل باندې بدل کړي.
ذهن کوډګره بلا ده. د ذهن لومړی قرباني هغه وجود دی، چې مکتبي او مدون ذهن یې په زړه، اګاهۍ، حواسو، عواطفو او ناخوداګاه کې د قتل هګۍ اچولې.
های های، له انساني ځانپرستې اګاهۍ څه مړ، خوسا، عتیقه او قدیمي بوی خېژي!
دمه به شو، کنه دا لوړې چیغې به په ځان کې لمبه شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم په حقیقت ډک دی، ځکه د حقیقت لټه نه کوي. د حقیقت لټه غټان، سړیان او مشران کوي. ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.

شپږویشتم ګام

«له تا سره بیا د معما په ژبه خبرې کوم. خو د هغه چا لپاره، چې د حقیقت د اور بدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه ده. کلمې حقیقي دي او نه فناکېدونکي...
ځکه نو وایم: هر کلام چې د خدای په نامه ادا شي، د خدایي علت پیغام برسېره کوي. ځکه نو غوږ کښېږده او پوه شه.»

انساني اګاهي او د قتل او غلا سواد

ماشوم له دې انساني غمه بیغمه دی. وګړي د خوسا فکر ککړتیاو داسې په خونړی رنګ اړولي.
څه به یې کړي، چې فکر وي، خو د چا د وژلو، بندولو، لوټلو او نفرینولو!
ولې د ماشوم خندا زموږ له مدونو، اصولي، او مهر و موم شویو فکرونو، مانېفستونو او مکتبونو لوړه ښکلا وېشي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم خدايي دی. هغه د قتل او غلا سواد نه لري.
ماشوم ساده دی، کټ مټ د حقیقت په شان، نه چا ته بادار دی او نه غلام ته لاس د مچولو لپاره ورکوي.
ماشوم نه سر ټیټوي، او نه سر ټیټي سړي ته ګوري.
ماشوم فقط ستر ګو ته ګوري.
ماشوم د ستر ګو له لارې خپل ساده خدای ته رسيږي.
ماشوم نه چا ته صاحب وايي او نه د صاحب کارونه کوي.
د ماشوم ژبه يوه بې پروا خندنۍ سندره ده.
هغه د هیچا نوم نه پېژني. خو د هر چا په ستر ګو کې يو څه شی پېژني، چې له آسماني کوره يې په يادېږي.
ماشوم آسماني راه بلد دی. هغه په خدای خبر دی. هغه له خدايه ډاډه دی. هغه له هیچا وېره نه لري، حتا له خپل څښتن سره داسې بې پروا او آسانه اوسېږي، چې ته به وايې د لمر په غېږ کې پروت دی، د جنت ونو وربانديې سیوری جوړ کړی، پرښتې ورته په ګډا دي او د ځمکنيو پاچاهانو، خرمسته آسان يې له مخې نشي تېر بدلای.
ماشوم د پرښتو په درجه دی، د لمر په اندازه دی، د جنت برابر يې زړه دی، او کور ګی يې د خپل خدای په لوی کور کې امن دی.
ماشوم نه درجه دار جنرال دی، نه د هندوانو د ټیټې طبقې رټلې انسان شکله حیوان!
ماشوم ته يوازې خپل خدای لوی ښکاري او بل هیڅ شی لوی نه ويني!
خدای يې دومره لوی دی، څومره يې چې زړه غواړي.
ماشوم د خپل زړه موټر ک دی.
ماشوم د خپل زړه په «زړه» ځغلي.
زړه يې سلطان دی او دی يې ټول سلطنتي هیواد په خپل زړه، ذهن، حواسو، روح او ټول ځان کې، د خدايي ښار او کلي په لور وړي.
ځکه نو خپله يوه شېبه خوښي د احمد او د محمود په پاچاهۍ نه ورکوي.

زموږ غټانو ډک ذهن او پوچ حقیقت

ماشوم په حقیقت ډک دی، ځکه د حقیقت لټه نه کوي. د حقیقت لټه غټان، سړيان او مشران کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.
ماشوم په خپل حقیقت کې مېشت دی، ځکه د پلرونو او نیکونو نیک کارونه، حتا لمونځونه، روژې او نور عبادتونه په خوله ور زده کېږي.
دا پوهه ماشومان اخلي او داسې یې انساني اګاهي قد باسي.
خپله رښتیا به در سره شریکه کړم:
هغسې چې لازمه ده، لا د بل بدلولو، موږ خپله جوړ کړي دوزخ پوره انځور نه جوړ بېړي!
حقیقت زموږ پر ټولو معلوماتو، فکرونو، اندونو، باورونو، قضاوتونو او وېښونو مشر دی.
حقیقت زړه غواړي او زړه چې د فکر مېاشو او مچانو په خپلو هګیو ډک کړی وي، حقیقت ته مخ نه لري.

وېره او شرم د ذهني معبد ځښتې او لرګي

زموږ ذهنونه، حواس، غرایز، حتا زړه مونث حالت لري.
زموږ مشرانو په ډار کې را غټ شوي زړونه، حقیقت ته د ورتګ نه دي.
ډارن زړونه له حقیقت څخه شرمېږي او وېرېږي.
حقیقت زړور دی.
دغه سودایي ذهن د حقیقت زړه نشي کولای؛ ځکه وېرېږي. ځکه نو زموږ مشرانو سودایي ذهن وېره وایي، وېره روزي، وېره ترویجوي، وېره زیاتوي، او وېره لمانځي.
ذهن د انساني اګاهي یو کمپیوټر ډوله ماشین دی. دلته د وېرې معبد جوړ دی.
ذهن د بل د آزادۍ، ژوند او مال غل دی، ځکه نو وېره د ذهن سرنوشت دی، ځکه چې ذهن هماغه قاتله شیشکه ده، چې موږ یې له خواړه ماشومتوبه راپاخولي او په وېره وېره کې د مخ او څټ، سر او صورت په وېښتانو ببر مبر کړي یاستو.
شیشکه نشته! شیشکه زموږ پټه او ژوره څېره ده، چې په شپه او تیاره کې ځان را ښیي.
موږ له تیارو، له یوازیتوبه، له نابلده ځایونو تښتو. موږ یوازې خپل ذهن ته آشنا ځایونو، څیرو او څیزونو سره خوري او وروري کولای شو.
موږ د لوخ حقیقت نه یاستو.
موږ له سمندرونو ژور، له لمر او کهکشانونو لوړ، له امیب وړوکي، له غره، لیوه، تندر، دوزخ او جنت څخه د لوی حقیقت نه یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د حقیقت ننبو پسې چراغ را اخیستی.
موږ د حقیقت پټ مخ ستایو.
موږ یوه تور افریقایي، یا هندو، یا بل جادوګر په شپه کې د «فیل» نندارې ته ور وېستلي یاستو. موږ د تېلو او غوړو د دوړو وهلي لرغوني شمعدان په نیمه رڼا- نیمه تیاره کې، د فیل د غوږ یا خرطوم یا د میتازو کړلو د الې عکس، د فزیکي حواسو له لارې لیدلی، او بېرته د جادوګر په یوه قیو سره خپل ملک کې را ویښ شوي یو.
زموږ وېره له حقیقت څخه ده.
موږ ته حقیقت تر ټولو زوروره وېره ده.
موږ د حقیقت لیدل او اوسېدل او پوهېدل مخصوص سړي ته پرې ایښي.
موږ د پټ مخي حقیقت خلک یاستو. موږ یوازې د پردې مریدان یاستو.
موږ په دیوال او دروازه عادت یاستو.
موږ حقیقت د خپل وخت نه فتحه کېدونکي دیوال څټ ته بندي کړی، دروازه مو ور تړلې او د قصیدو استاد جادوګر ته غلا کړی د چرګ هګۍ، نذرانه ور وړو، چې دروازه په خپل کنترول او حکم کې وساتي.
موږ د فلج، ولاړ، بې ساه حقیقت خاورې له شودو سره ګډوو او خپلې ویرې ور باندې نېشه کوو.
زموږ په اګاهۍ کې، د حقیقت مخته ولاړه دروازه ورځ په ورځ لویېږي، ډبلیږي، او په مرموزو کولپونو تړل کیږي.
زموږ دوام، د دروازې، کولپ، وېرې دوام دی.
ځکه یو بل په لاسو، په پښو، په خولو سره شکوو.
آه، څومره ضرورت دی، ځان سره یوې دمې ته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم ګام

«زه د هېڅ لارې درس نه ورکوم؛ ځکه نو تاسو نشی کولای ادعا وکړئ،
چې زما لاره تر ټولو غوره لاره ده.»

هر هغه زړه چې د ذهن اعلامیې اوري؛ نو ذهن یې حقیقت دی او ذهن ور باندې مفتش راهب مقرر شوی.
داسې زړه، یوازې د تورو کارغانو او کجیرانو غر او ځنګل، وچه دره او سوزنده ډاګ دی.
په داسې شوره زار باندې د ذهن روزل شوي عسکر، لکه اتیلا، لکه تیموچین، لکه سکندر، کله هم لکه ناپلیون او بل ځل د هېټلر په کالبوت
کې را لوېدلې،
د غم په اوښکو را ټوکېدلې نوبهار یې لوټلې،
هوسې یې وړې، بازان یې زړانده کړې
او پر ځای یې د غم او لوړې، کرکې، او د عاجزۍ تر شعار لاندې لیونۍ ځانغوښتنه-ځانپالنه، د شنډې (بنده ګۍ) د کمیس او پرتاګه، پکول
او لنګوټې په پرده کې، نمایش ته راوېستلې.
دا شان زړه دومره فقیر دی، چې ټول عمر په سوال تېروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښايسته افغانستان په سپېڅلي لمن داسې ډېر «سترګ وړي» (يا ستروړي) شته، چې د شتو او پيسو حساب يې يوازې د پيسو په ماشين او کمپيوټر کې کېږي، خو دوی د ولس پر ژوند او سرنوشت له واکمني باوري فضا څخه د هغوی د لازيات لوټلو له کاره شېبه نه وزګاربږي. هغوی پيسې راټولوي، او له وطن څخه يې باسي او د نړيوال آزاد بازار په ماشينونو کې يې وينځي او ځانته د مشروعې پانګې بې حسابه زېرمې جوړوي.

د هستۍ اخلاق

له ټولنيز وجدان، قانون، قضا او قانون پلي کوونکو تېښته آسانه ده؛ خو له «ځان» څخه تېښته غير فطري ده. هر څوک ځانته ور له غاړې دي. حساب نغد دی. دنيا او د دنيا کار و بار پر انعکاس ولاړ دی. هر چا ته خپل افکار، خپل عمل او خپل دريځ بېرته راګرځي. هر کښت خپل محصول لري. د هستۍ اخلاق دادي، چې هر وګړي ته خپل افکار، او کارونه ور ګرځوي.

له دې نصحيته به تير شم. پر بېړده، چې هر وګړی په خپله تجربه د هستۍ د اخلاقو خوند وڅکي.

لويه خدايه! زموږ کرکې، ځانغوښتنې، خودپرستۍ او د بل د بدلولو نيتونه په خپله بې قيد او شرطه مينه کې ډوب کړې او ټولې ځانپرستۍ مو د تل لپاره نيست کړې!

د عقل بدلول حرام دي

لويه خدايه! موږ مينه ګر کړې!

موږ د ميني قحطۍ وهلي په مينه ماړه کړې.

ته مو د خپل عشق او رحمت په اقيانوس کې ډوب کړې.

له موږ څخه د روزل شويو او دود پاتې شوېو فکرونو او اندونو اعتياد واخلې.

ته مو جام له خپلې بې قيده او شرطه مينې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعاليت کې مينه را څخه وړانګې وکړي.

شراب حرام دي. چرس، هيرويين، کوکايين، مورفين او ترياک حرام دي. هر هغه څه چې زموږ عقل بدلوي؛ حرام دي.

او هر هغه څه چې د بل عقل ور بدلوي حرام دي. نو ته مو زړونه داسې را ويښ کړې، چې د بل بدلول پر ځان حرام کړو او پوره حلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند وکړو.
لویه خدایه! ته مو لوی کړې؛ خو لوی مینه ګرا!
ته مور ته ژوند را زده کړې، ته مو د ژوند د ژبې ملا او معلم کړې. ته مو د ژوند باسواده کړې.
ته مو ژوند د کیسې په ډول، له «تیرولو» را ازاد کړې.
ته مور سپین سپین زړونه او ذهنونه او عاشقې اروا وې کړې!
ته مو په خپل اذلي «ځان» راوینس او د «بل» د بدلولو له حرامو خلاص او تل آزاد کړې.
اوس به سکوت وکړو، ګوندې زړه کې مو څوک ناست وي، څوک غږ پړي: غوږ اینسوول د باسوادۍ لاره ده!

جاوید زیرک د سالنګ په اوبو سر کښېښوده. دومره زړه بل چا سره نشته. زابلی د سالنګ سین ځان سره کوز کړ ؛ خو دغه بیباکه مینه ګر ځان ور پسې وغورځاوه. آفرین شه پر داسې زړور انسان.
لویه خدایه! ته مو د جاوید زیرک په شان د زړه جام له خپلې بې قیده او شرطه مینې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کې مینه را څخه وړانګې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

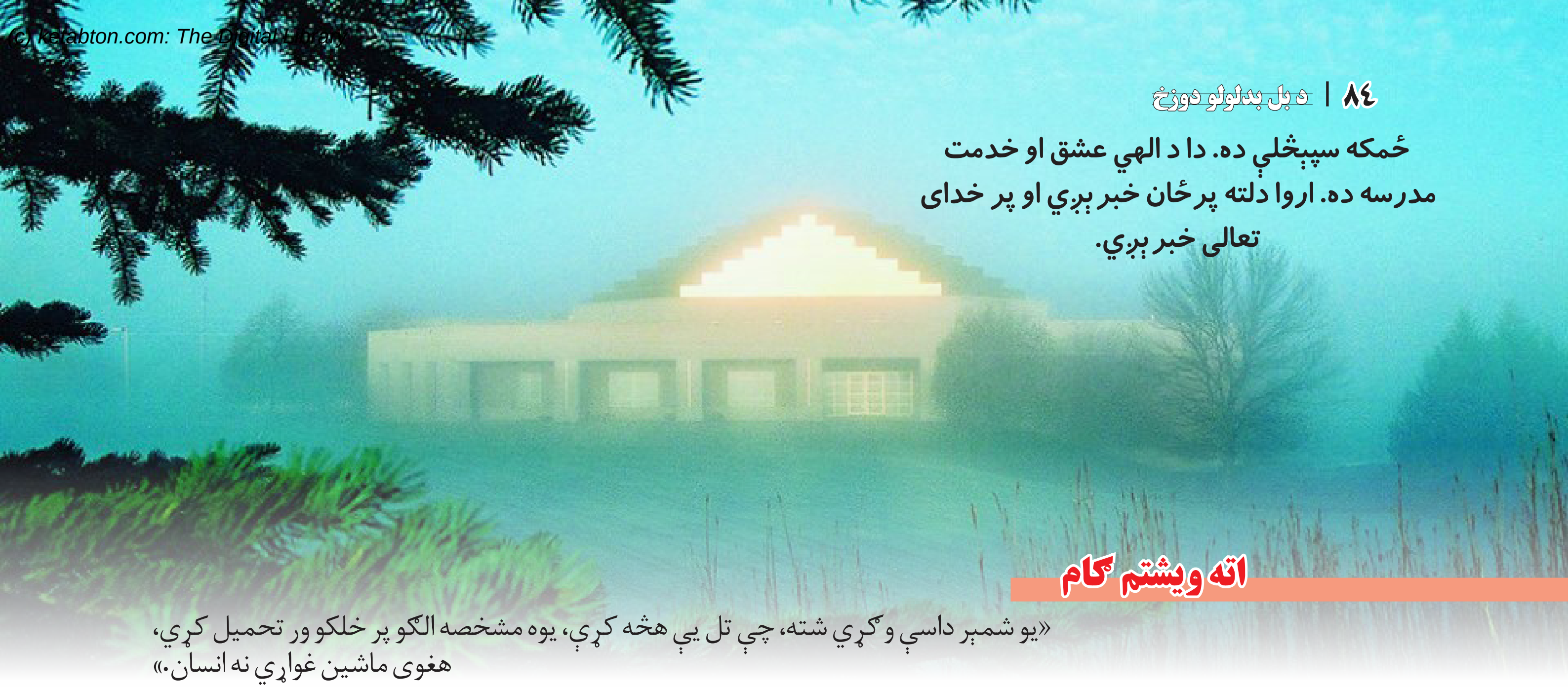

ځمکه سپېڅلې ده. دا د الهي عشق او خدمت مدرسه ده. اروا دلته پر ځان خبرېږي او پر خدای تعالی خبرېږي.

اته ویشتم ګام

«یو شمېر داسې وګړي شته، چې تل یې هڅه کړې، یوه مشخصه الګو پر خلکو ور تحمیل کړي، هغوی ماشین غواړي نه انسان.»

هر یو په خپل ګام کې دی

هر څوک په هغه ګام کې دی، چې دغه شېبه یې د خدای تعالی لپاره اخیستلای شي.
هر یو د خپلې اګاهۍ حاضر ګام دی. لکه زه، ته، هغه چې دی.
څکه زیات څه نشم ویلای، څکه په دغو کلمو کې رغړم را رغړم، چې بېسوادي را څخه تویې شي، بېسوادي مې وسوزي او زه د سوچه غږ یوه ځانخبرې وړانګه او د هستۍ یو ویښ اتم شم.
هر یو د خپلې اګاهۍ -خوداګاهۍ- په اندازه ګام پورته کوي او یوازې دومره کار کولای شي.
هر یو په خپله پوړۍ کې دی او سرنوشت یې دادی، چې خپل څښتن پیدا کړي، ویې ویني، وایې وري او وربانديې خوداګاه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرد که ټيټ شي يا چنار قد ودرېږي، خپل خدای لري، همدغه يې ټول حقيقت دی.
هر فرد د حقيقت په اړه معينه اګاهي ده. دغه اګاهي د «حقيقت د اګاهۍ» معين سيوری دی.
هر څوک حقيقت د خپل خيال د کړکۍ له لارې تجربه کوي، او د خپلې انساني اګاهۍ په اندازه حقيقت په کې ځايېږي، او پراخېږي او غوړيږي.
هر وګړی، خپل موجود حقيقت نمايش ته را باسي.
هر وګړی خپل شته حقيقت لمانځي، او نورو ته د زده کړې، تقليد او رواجولو لپاره وړاندې کوي.
هر څوک خپل حقيقت په سپېڅلې کتيبه او سروده بدلوي او په کتلوي اخلاقو او تمدن د بدلولو لپاره يې د پيروانو ډلې، راهبان، کشيشان او سر کشيشان په دنده ګماري.
موږ د حقيقت د وچو باغچو په چارديوالۍ کې په بنده ګۍ ياستو. دباندې هم ناليدلي سره، شنه، تور او بې رنګه اورونه دي، چې مقدسې اخلاقي درسنامې يې، د هندسي له شکلو او اندازو ارت او د حساب د کتاب له شمېرو پورته، زورور ټينګ او درانه اورونه ښيي.
خو د کاغذ پر مخ په وچو شويو کلمو کې، د لويو طالعبينانو، د بختور عقل له سنګګ شويو وينو سره سره، هر انسان د خپلې انساني اګاهۍ په سطح حقيقت پېژني او د حقيقت پالنه او نمانځنه کوي.
د هر چا فکر او اګاهي د «کامل فکر او اګاهۍ» معين انعکاس دی.
يوازې خدای تعالی کامل او پوره دی او موږ د اګاهۍ د ستر سمندر هغه واړه واړه څاڅکي يو، چې د خپلو له کنترول وتيو ذهني نفسانياتو (شهوت، قهر، طمع، تړلتيا، او خودپرستۍ) په جادو کې، «حقيقت پلار» را څخه ورک شو او په ځمکه کې په نيمه شپه، نيمه ورځ واوښتو.
او الهي مينه او کر که سره نه بېلېدونکې نوک او ووری ګڼو.

د حقيقت ورک اولادونه

خدای تعالی خبر، زه چېرې او حقيقت چېرې!؟
حقيقت بې زمانه دی، خو زما ذهن او ذهني اګاهي زماني دي.
حقيقت بې نومه دی، نوم زما اګاهۍ-انساني اګاهۍ- ورکړی، ځکه په نوم اخيستلو سره مې بې زمانه او بې نومه حقيقت هير شوی.
حقيقت شته.
حقيقت ژوندی او حاضر دی.
«هغه» شته! خو ما ورک کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه نه یم ورک شوی، خو انساني اګاهي، یوازې ذهني نفسانیاتو ته ښکلي او منلي شیان او سرپان پېژني او مني او همدا یې بتان دي.

قطره مست

زه- د اګاهی فردي وضعیت- د حقیقت هیره زمانه یم.
موږ د اګاهی یوه ځاځکي، دومره نېشه او خمار کړي یاستو، چې ټوله دنیا، ټول وګړي راته جاهل او نادان بربښي.
موږ ته خپل ذهني-نفسي حقیقت دښمن، جګړه او برخلیکپاښه جوړه کړې.
زه د بت شوي حقیقت په خاطر توري وهم.
ما د خټو، لرګو، مسو، برنزو، طلاو، الماسو او
ذهني خدایګوټو- بتانو په خاطر وژنې کړي. قتل د بتپالنې زور ښیي.
اخ! قتل دې ومري! که قتل ونه کړو، څومره ژر به ځښتن تعالی سره خپل شو!
د کلام او غږ مسافر ځي او راځي او موږ له زړو زړو بتانو خلاصوي.
اوس خاورین، ډبرین او مسین بتان نه نمانځو؛ خو ذهن ته منلی د حقیقت سیوری، اوس په باور-اخلاقو بدل شوی.
د ماشومانو لخوا له خاورو شګو د سړو، خیرو او کورګیو جوړولو او بیرته ړنګولو ته په کتو سره، له خاورو او شګو جوړ بتان را ته دروغجن وختل؛ خو اوس بت دننه ولاړ دی.
بت هماغه د حقیقت وچه وینه ده. هماغه لومړنی شپون قهرمان، چې د ټولې رمې غلاوې، شرمونه، او ظلمونه یې د خپلې وینې په بیعه اخستي.
د حقیقت هماغه اپلاتوني سیوری بت شوی.
دغه سیوري ذهن خپل کړی.
د حقیقت سیوری باور شوی، اخلاق د هغه د وژل شوي غږ مړه وینه ده.
د کابل سین ته «څمڅه مست» وایي؛ خو دغه سین زما لپاره خپله هېنداره ده. زه د اګاهی په یوه قدیمي ځاځکي مست شوی یم او دنیا په خپلو چیغو وژنم:
«ما حقیقت راوړی. زه د حقیقت سوداګر یم. زه حقیقت را استولی یم...
لرې له ما آزاد شئ!
بل ګام په مخکې دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پر ژوند مېين يم.
زه هغه يم، چې اوسم.»

نهه ويشتم ګام

«زه رڼا يم. هغه نور چې ستا دننه پړک وهي. هغه نور چې ټوله دنيا يې رڼا کړې. ټول ښېزونه، ټول وجودونه، ټول کائنات له ما را ټوکېږي.»

«زه هغه غږ يم؛ هغه ستا دننه کلام. هغه غږ په ټوله دنيا کې تيت دی او ټول کيهانونه ژوندي ساتي.»

«نو» مو ووت د کاغذي حقيقت په دفاع کې

زه ددغه «تاريخي حقيقت» مخالفان يا په ژبه، يا په لاس، يا په ولچک او زولانه، يا په پانسۍ او د برقي وژنې په اتومات څوکۍ باندې اصلاح کوم!
که په اخلاقي کتاب او د اخلاقي معلم په فشار نه شوه؛ بيا يې وژنم او په ټوله ځمکه باندې، د اخلاقو د طومار مرخېړي او ثوابي خرما کرم.
«زه» کاغذي حقيقت په خوراک او څښاک بدلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي حقیقت د ټول نسل سرنوشت ګرځوم.
موږ د افلاطون د فلسفي سمځې سرپیان یاستو. موږ د لمر تت سیوری لیدلی او د یوه تیاره او تت سیوري په نامه، لښکرې جوړو، وینې بهو، او د ځمکې له مخ څخه د ژوند رنګین فصل ریبو!!!
«څومره تفاوت دی په انسان کې د معنا په لحاظ...»
خدای تعالی ژوند پیدا کوي، ژوند آزاد خوښې کوي، ژوند پالي، لویوي، ژوند د ځان په لور ور بولي!
خو زه ژوند وژنم.
زه ژوند د اخلاقو محکمې ته را کاږم.
زه ژوند په ناروا او روا باندې وېشم.
زه ژوند د ذهن مریی ګرځوم.
زه د ژوند په غوږو کې اخلاقي ګوشوارې اچوم.
ژوند ته کالي جوړوم. ژوند ته ټرافیکي لوحې او لارښوونې ودروم.
زه ژوند ته اخلاقي نظامنامې جوړوم. زه ژوند ته قوانین جوړوم.
ژوند مکتب ته اچوم. ژوند ته خدایي رحم او قهر ور زده کوم.
زه ژوند باسواده څښتن ته ور روانه وم.
زه د ژوند مخې ته له تورې او توپ سره ودرېږم، چې زما د ذهني حقیقت- د اپلاتوني سوړې د یوه سیوري- غلامي، بنده ګي او سربازي ومني.
زه لوی او ناتمامه حقیقت، د حقیقت په زړو او نویو سیوریو کې را کلابندوم. زه کاغذي حقیقت په معبد او په زیارت او آسماني خونو کې محفظوم.
داسې «زه» خپل زړه او روح د ذهني خوښیو لپاره لیلام ته را وېستلي.
زه د «قدرت او شهرت» په معنوي سرطان اخته یم.
دا معنوي سرطان دی، چې نه د غاښو د ډاکتر په امبور راوځي، نه د روانشناس او هیپنوتراپ په جادوګریو او نه هم د زړو کبرونو د خاورو وس ورباندې رسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشره دا سره زر دي!؟

د شلمې پېړۍ په وروستیو ورځو شپو کې، د ژوند سېلاب او توپان په مخه کړم او آن تر پېښوره پورې ورسېدم.
یو مهال ماښام وه، زه په «نوې اډه» کې روان وم، چې ناڅاپه یو پېښوری پښتون مخې ته را ولوېد:
«مشره دا سره زر دي؟»
ما ټکان وخوړ، ځکه خلکو د پېښور د پولیسو ډېرې کیسې را ته کړې وې! خو دغه ړېره خرېلې خوله را ته جینګه نیولې وه او زما ځواب او عکس العمل ته یې سخت زړه تنګ ؤ!
د هغه په ګرمیو او بازاري خیرو سوځولې ورغوي کې، سره سکه ځلېده. سکه مې وپېژندله:
«نه! دا پاکستانی روپۍ ده!»
هغه مې لکه پیری له مخې والوت او ما هم ځان لیني بس ته ور برابر کړ، چې ځان فیز تري کې، د پلار خورزې او د هغې د منځوي زوی زما همزولي، ډګروال عنایت الله خان کور ته ورسوم.
اوس نو د بس په سېټ کې ناست یم. پولیسو هم نه یم ودرولی، غلو هم نه یم شکولای؛ خو زړه ته را ولوېدل، چې هغه انسان ورور غوښتل ما غوندې تازه ورغلي «کابلي» او «مهاجر» باندې پاکستانی روپۍ، د سرو زرو په قیمت تېره کړي!
خندا راغله، درد هم راغی، خو ښه و، ښېراو ته مې زړه ونه شو.
زه ډارن دی. د حقیقت شخصي، او فردي او عملي تجربه نشي کولای!
زه په حقیقت پسې د وتلو نه دی.
زه ته انساني اګاهی جوړ کړی د ژوند فصل حقیقت شوی.
زه په خپل مخلوق حقیقت کې نمانځنې کوي او د قربانۍ مراسم ادا کوي.
اوس زړه ته را لوېږي، چې خدای خبر د معنویت پیریانو به، د حقیقت سیوري، پر موږ څو څو ځله، د «سرو زرو حقیقت» په نامه خرڅ کړي او تاوان کړي وي؟
غمي لا پاتې دي، پاتې به په بله را سپړو!
که خدای تعالی غوښتی وه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم ګام

«عشق هر څه دی. بې له هغه هېڅ نشته، زه عشق یم او عشق زما «خپل» دی، زه پر ژوند مینې یم، زه هغه یم، چې اوسم.»

د کاغذي حقیقت نمانځنه

مورږ حقیقت په خپله ژبه بدل کړی- ښه ده ووایو: پخپله ژبه اړولی.
مورږ حقیقت ټوټه کړي لکه دغه پنځه توري «ح ق ی ق ت»!
مورږ حقیقت کاغذي کړی.
حافظه په کاغذي حقیقت مینه ده. له هغه سره یې نکاح کړې، له هغه بچي او لونې راوړي.
دغه له بدویو معصومي لونې او اشراف زامن، له ښکاره او پټو ناروغیو د معافیت په تصدیقپاڼو باندې قومونه، ښارونه، کلي، هیوادونه، ملتونه او نژادونه را نیسي؛ ځکه نو په ژوند او مړینه یې خزانو او زیارتونو ته د سرو او سپینو قافلې را رواني وي. (مورږ یو د قارون نوم اوربدلي! ښايي قارون ژوندی وي، قارون زمورږ خپل وي، او قارون دننه را په کې پټ وي.؟)
او دغه حقیقت تر هغو پاکستاني زراعتي چرګانو ډېر غیر طبیعي دی، چې مورږ په هغو باندې، په ارزانه طریقه سره، د ودونو او مېلمستیاو بار اوچتوو!
حقیقت په لومړي او اصلي او ژوندي وضعیت کې دی.
ځکه حقیقت بې ژونده نه کېږي.
حقیقت فقط همدا شېبه حاضر حقیقت دی.

زما سوې کوکارې!

لویه خدایه!
قلم مې د ژوند سندرغاړی کړې.
دغه پر وجودي هسته (اروا) را چاپېر د ذهن، حواسو، عواطفو، غرایزو او روان کالبونه؛ ټول د ژوند په خدمت کې کړې!

(c) ketabton

دا اجمل او دا يې د ژوند پاک لمنې ملګرې: ټوله دنيا چې يو ځای شي، دغې خور ته خوښي را ستنولای شي؟؟؟ د پېښې موقعيت د کنړ د پيچ دره. ښه ده له دې انځور سره په دمې نيولو، يو ځل بيا د ژوند او ژوندو او د ژوندي حقيقت په احترام ودرېږو او د ټولو انقلاب، ايډيالوجۍ او بل بدلولو دوزخ ځپلو ځخه بخښنه وغواړو او دغو ټولو قربانيو ته د درنښت سرونه ټيټ کړو.

له ما يو ځيرې ګريوان عاشق خدمتګار جوړ کړې.

لويه خدايه!

ته مې ذهن، حواس، شعور، روان...ټول وجود د حقيقت په سپين اور کې سپينه ډيوه کړې.

ته مې ورته سندرماره شپېلۍ کړې،

ته مې دومره له ځان- من- ځخه تش کړې، چې يوازې حقيقت پاتې شي.

ته مې دومره چوپ او ساکت کړې، چې يوازې حقيقت واوربدل شي.

ته مې دومره بې قدر ته او بې شهر ته کړې، چې يوازې د مشهور حقيقت قدرت وليدل شي.

لويه خدايه!

ته مې په ټول ژوند او ټولو ژوندو ور ميين کړې.

ته مې په يوه يوه ژوند کې،

ته مې په ټول ژوندانه کې،

د حقيقت په شاهدی را وينښ او را زړور کړې.

لويه خدايه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې د ټول ژوند له تنوع او له عطرو ډک کړې.
لویه خدایه!
ته د هر ژوند او هر ژوندي د ښېرې په ګاڼه کې خپله ننداره را باندې وکړې.
ته د ژوندۍ کلمې ناچاپه تصویر راباندې ووینې! ته مې د ژوندۍ کلمې هېنداره او دریڅه کړې.
لویه خدایه!
ته مې د ټولو ژوندو،
د ټولو تفاوتونو
د منلو، پوهېدلو او درناوي کولو په اندازه زړه را لوی او بیباکه کړې.
لویه خدایه!
ته مې د ټولې پوهې په لور پرانستې ولرې.
ټوله پوهه له تا سره ده،
او ټول دا بېلیونونه ارواوې، وجودونه، انسانان، بنیادمان دي،
چې په تورو، سپینو، ژېړو او سرو رنګونو- نژادونو،
دوه درې زره ژبو،
لسګونو مکتبونو- مذهبونو کې ستا په لور مزل وهي.
او هر یو ستا په لور مزل وهي؛ ځکه ټول زړونه ستا د مینې له رنګه نقاشي شوي.

لېږ.خپل ګریوانه ته سر ور کښته کړه!

آه، وخت څومره تېر شو؛ خو زه د «د بل بدلولو دوزخ» له کاره نه یم خلاص شوی!
راځئ د غږ په سپینه لمبه کې، د بل د بدلولو دوزخ ذهن، اوبه کړو!
نو لویه خدایه!
د ژوند او ژوندو خدمت مې مسلک کړې، مسلک کړې، مسلک کړې...
بل ګام ته به یوه دمه ونیسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یودیرشم گام

«هر څه باید ستا له نېښ وهلو په آمان وي. خو تل د خپل زړه دننه هغه عشق ولره، چې خدای تعالی یې د خپل هر مخلوق لپاره لري، هغه وخت هغوی ته هېڅ زیان نشي رسېدلای. د خپلو همنوعانو او نورو مخلوقاتو حرمت وساته؛ د زړه له تله.»

پنځوسمه لسیزه وه، چې له یوې خوا د اکتوبر د مادي مساوات سور شمال او له بلې خوا د دویمې نړیوالې جګړې په پایله کې، په غربت او تحقیر ځپلې اسیا او افریقا کې، د ملتپالنې را پارېدلې هیجانات، او له بلې خوا له مصر څخه راپورته شوې د مکتبي دینپالنې فکرونه او سیاسي ایډیالوجۍ په افغانستان را چاپېر شول او د جګړن قوم د ځوان نسل ذهن او حواس یې چا د «کور، ډوډۍ، کالي»، چا د«تاریخي عظمت او شرافت» او چا هم د «دنیا او مافیها رستګاري» په شعارونو سره فتحه کړل.

څه به پېښ شوي وای، که هغه لومړني لاس، چې د بل بدلولو لپاره یې په لومړي ځل ماشه را ښکله، ډېره کړې وای. خپل سیاسي مسلک او باور یې پرې ایښی وای، او ددغو سپیڅلو لاسونو په ښېر تناکې تناکې زاړه شوي وای، اوس به زموږ کورونه او کلي پر ژوندو ډک وه، نه پر هدیرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال د ماشومتوب له سپین جنته د «لویی» دوزخ ته په کډه کولو وم. هغه مهال زما سپین او بې طرفه ذهن، حواس، او سپین سترګې زړه، د پلار په امر او د سوټې په زور، د اخلاقو په چهارچوکاټ کې، د ماشومتوب له ساده بې پروایۍ او بېباکۍ څخه، د تعلیم انضباطي چوکاټ ته په انتقال کې وو.

هغه مهال د زمانو کوډو را ایسار کړي او خوبولي ولس کور کور، لس دولس بچیان راوړل. بچیان څه د شړوبو په ویټامینو، څه د پیر او ملا په تعویذونو را لوېدل او د چا چې ژوند قسمت نه وه، سپین سپین ماشومان د کبر خاورینو کورګیو کې کرل کېدل، چې په خپلو تقدیري جنتونو، برزخونو او دوزخونو کې بیا بیا را شنه شي.

لکه تر وښو لاندې اوبه، همداسې په خپه کې، د مادي، اجتماعي او کلتوري فقر په کړلیچو او ګرنګونو کې ستړې او پکو ځوانان، د ایډیالوجیکو بیرغونو آرمانګرو صفونو ته ورلوېدل. ښه استاذۍ ته رسېدلي ایډیالوجیک جنګیالي نطاقان، ددغو بیرغونو تر سیوریو لاندې، د ژبې په جادو سره، د فیلسوفانو او «ناجیانو» په کاغذ ضبط شوي الهامات او آرماني ایتوپیاګانې تفسیرولې. او د ایډیالوجۍ د واکسین په سره ټېبه اخته شنه زلمیان، د ماهرو نطاقانو، د ویناوو له هیاهو سره اوښتل را اوښتل.

بله ورځ چې له ښوونځي کور ته را ورسېدم، پلار راغلی وه! په لومړي ځل وه، چې پلار د هفتې د رسمیاتو په یوه ورځ کې، کلي ته راغلی وه! ډوډۍ مې لا له ستوني تېره شوې نه وه، چې آبا ووېل: «انوره! ډوډۍ دې ژر خلاصه کړه، کابل ته ولاړ شه، د یوسف احوال راوړه!»

خدای خبر لاسونه مې په لمنه، که د شکور په څنډه او که بل شي پاک کړل. آبو جامې را ته ایښې وې. دادی اوس زه د استاذ ویس الدین سرویس موټر ته ور پورته شوی یم. اوس مې سترګې سیخې نیولې دي، چې څه وخت به د سیلو د ژړې او لوړې ودانۍ په لوړ برج لګېږي.

او بیا به دغه داودخاني شعار لولم:

«ژوندی دې وي افغانستان

تـــل دې وي جمهوریت»

څو روپۍ په بازار پور کړه، خپل زوی په کابل لوی کړه!

زما پلار سرکاتب محمد اکبر امرخېل غوښتل، چې مشر زوی یې اول نمره شي. اول نمره له مکتبه خلاص او په جګو سترګو د کانکور له آزموینې تېر شي. زوی یې د طب یا انجنیري یا زراعت فاکولته کې داخل شي!

واه واه که د امریکې یا جرمني یا فرانسې په بورس ولاړ شي او بله ورځ ډاکټر یا انجنیر وطن ته را ستون شي او نیکه «خزاندار عیسی خان» او غور نیکه، ملک «نظامو» د شملې نوم بیا را تازه او د اکبرخان شمله ورجګه کړي.

لږ به دمه شو، یو غړپ د اوبو یا چای به وکړو؛ ګوندې که تازه تازه ګامونه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل بدلولو د
دوزخ د لومړي
دور په پیل کې،
زه نېږدې ددغو
ماشومانو په عمر
وم. زما د همزولي
نسل ونه، د انقلاب
په دوزخي اور کې
لغړه شوه. زموږ
یوازنۍ کار مینه ګر
کېدل دي.

دوه دیرشم ګام

«ای بشره! ته خپل سرنوشت ته
وګوره! ته د باد په وړاندې یوه
شمعه یې...»

زما بیا له ښوونځي څخه توبه وه! «ابو» به خپل ترورزي ته په لاس ورکړم، چې د مکتب چپراسیانو ته مې تسلیم کړي!
زما د مور ترورزی عزیزالله ماما، چې د ټولو خولو توېولو او تښاکو لاسونو اجر به یې یو شینکی «شړومبې» او نیمه د باقولو او غنمو ګډوله ډوډۍ وه، لښته راپسې پورته کړه:
«اورمېږ دې مات شه! مکتب خنګه نه وایې!؟ د ما او د «رفیق» ماما حال دې نه ګورې! که مکتب مو وېلای وای، اوس به «اکبرجان» غوندې چېرته مامور سر مامور وای. اوس به مو هر ځای او په هر چا امر چلېدلای...ته بل ځل له مکتبه را وتښته چې زه دې پوستکی له وښو در ډکوم که نه؟»

مکتبونه د «مکتبونو» په لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. دا واکسین ډېر خوړ وه؛ ځکه نو چا د لینین فارسي شوې بیوګرافي په ګنډه کې پټوله، چا د دین د احیا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سیاسي سیپارې په ګوښه او په تیارو کې، لوستلې او ضبطولې او په پټه په مکتبیانو باندې وېشلې او چا د امېر کروړ په نامه شعر باندې بریت تاوول.
له دې وضعیت سره د هغو بزګرانو بچیان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې فرض کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاریونونو شول. نور پټ او ښکاره ګوندونه هم لاریونونو او مظاهرو ته راووتل. پټې تیانچې او چړې هم د ځوانانو، په تېره بیا پوهنتون او پولیتخنیک محصلانو مینځ کې رواج شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا د بزګرو او کرګرو دکتاتورۍ په سيوري کې خلکو ته د ځمکې، کور، ډوډۍ او جامو د مساوات زيرى ورکاوه، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بيرغونه يې سوځول، چې که د وعده شويو روا شرابو او ګلمخو تصوري «ايتوپيا» بنده دروازه خلاصه شي.

هې هې! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د ژغورنې او خلاصون لوظونه هم ولاړل!! دا دومره د بل د بدلولو له اوره ډک ګلڅېره ګلڅېره ځوانان هم ولاړل!!!

اه، کابل ته د راتللو کيسه پاتې شوه!

زه کابل ته ورسېدم. له کوټې سنګې په منډه د ژېړې سيلو مخې ته په ننبه کړې نمره يې کوڅه ته ور تاو شوم. که ګورم، چې زما د تره، جګړن محمد يوسف پيلوټ کرايې کور مخې ته عسکرې رنګې والګا ولاړه ده! کور ته چې ننوتم، پيلوټ ټولو معاون صاحب بوله.

اخر روسي جټ الوتکو او زغروالو ټانکونو کار کړى وه. نور نه د داود خان وهم د چا په زړه کې پاتې وه، نه يې د جمهوريت شعار چلېده، نه يې د سردارۍ دبدبه چې په خپل ملي غورځنګ سره د لوى افغانستان تعهد پوره کړي!

دا سره، شنه او سپين فوني بيرغونه

اعلان د مساوات شوى وه. د بزګرانو په دسترخوان کې د غنميني ډوډۍ پيدا کېدلو لپاره، انقلابي فرمانونه لکه سرې ګولۍ، داسې په کليوالو خانانو، ملکانو، فيوډالانو را اوربدل. د واده لپاره يوازې د دوو ځوانانو موافقه په کاره وه؛ نور کار دولتي قاضيانو بې رشوته ترسره کاوه.

نور نر ښوک وه، چې له چا د سود ګټه وغواړي! زما پلار له کلي بره، په قول کې ځمکه ګرو کړې وه. له ځوانو انقلابي افسرانو او معلمانو د جوړې «انقلابي شورا» له فرمان سره سم، پلار د ګروي ګټه او پيسې هېرې کړې. خو د ګرو شوې ځمکې خاوند پيسې راوړې او د پلار په جيب کې يې پخپله اراده ور کښېښودې:

«مدير صاحب زه خپله غاړه نشم بندولاى، دا پر ما حرامې دي، پيسې دې واخله!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

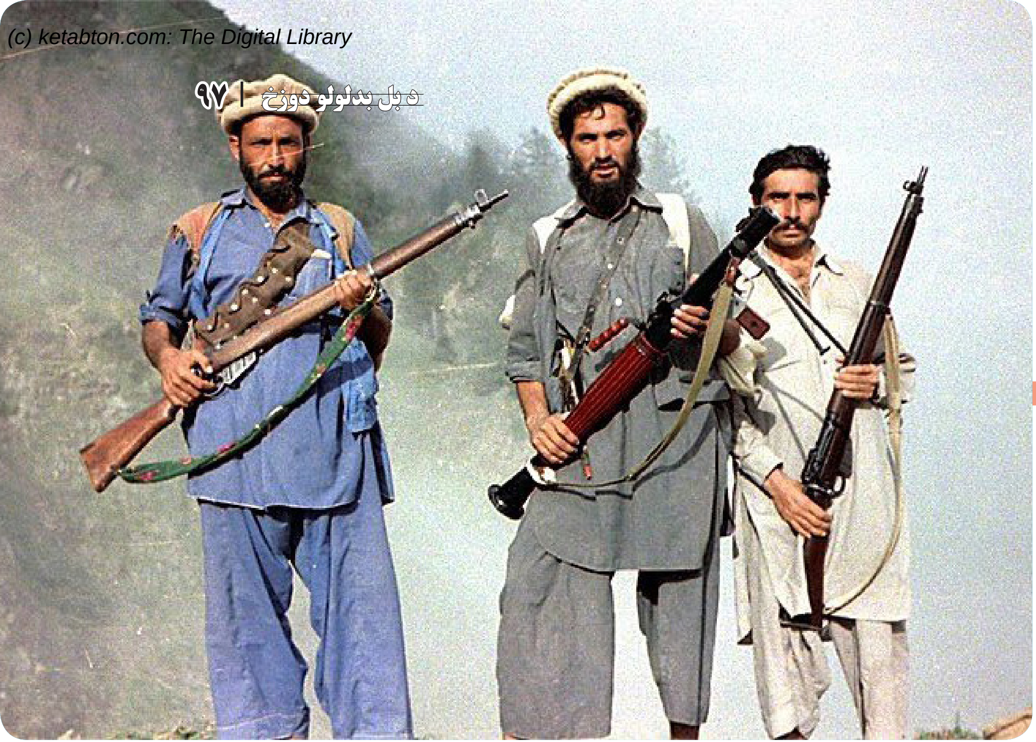

دري دېرشم ګام

«د تلپاتې نیکمرغۍ سرچینه، په ټولو کې د ځان لیدل دي.»

پلار بامیانو ته ښاروال ولاړ. خو میاشت دوې به یې تېرې نه وې، چې د ښاروالۍ دبدبه یې پرېښوه او ځانته یې کابل کې، د ټیټې رتبې یو ملکي بست موافقه واخسته. هغه خپل لمونځونه کول، توبې یې وښکلې او د پاچاهۍ راتګ ته یې لارې څارلې!

خو ما ځانته بله دنیا جوړوله. زه ځوانۍ ته شوق نیولی وم. په پټه به مې په مخ د پلار د رېږې خرېلو زړې پلې را کشولې، چې بربېت ژر راووځي او زه هم خلکو ته د بیانیې ورکولو-هغوی پوهولو، شم... اوس به زه او زما نور همزولي؛ لکه بسم الله، سیداجان، د شیرین زوی انور او نور چې اوس یې نومونه یاد ته نه راځي؛ په مکتب پهره ګرځېدو؛ خو خبره بل شی شوه!
بزګران غرو ته شول. خانان او ملکان او خانداني ملایان یو خوا، بل خوا له نظره لېرې شول.
ورځ د انقلابي شورا د فرمانونو د اجرا کېدلو وه او شپه به کله یوه ګوښه کې، کله بله ګوشه کې، له مکتبه اورونه او دودونه پورته شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې وخت کې د «ارتجاع، امپریالیزم، فیوډالیزم او اشرارو...» اصطلاحات د رسمیاتو په ژبه کې شامل شول. د ګوند او خلکو رهبر وویل:
«غوبي مو حلال کړی، یوازې وروستی ساه یې پاتې ده.»
دې سره مبارزو معلمانو کلاشینکفونه او پېښې ماشینګنې غاړو ته واچول، چې د خان او د بزګر تر مینځ د ځمکې او اوبو مساوي ویش پاتې کار ژر تکمیل کړي.
مېدان درې خپلو سرو او سپینو بچو باندې خاموشې چیغې وهلې، چې هر څه ښه دي. هر څه خدایي دي. هر څوک پوه شه او کار یې پوه شه!
د افغانستان د هرې بلې درې او مېرې په شان، د میدان درې چیغې دومره چوپې وې، چې حتا د یوه بچې خوب یې حرام نه شي. اخر جګړه خو له خولې پېلېږي، ځکه ژوند او طبعیت په چوپه خوله سوله را باندې تنفس کوله، خو دا چوپتیا د ګرم راغلو ځوانانو له انقلابي فکرونو-باورونو سره په مقابله کې وه.
حالات اوښتي وه. نور چا په سره کمیس او سره نښان سره خان، ملک، او ملا او خانزاده یا ملکزاده، یا ملازاده ګانو ته زور نه شو ښوولای.
میدان ذکرالله شهید لیسه یې په روسي ټې پنجاو دو ټانک ساتله. زموږ لغمانوال سرمعلم چې دلته یې «ګنډېری» نوموم، له یوولس ډزي سه صد سه بورد سره مکتب ته ته او راته.
بله ورځ ټانک له لیسې ووت. په شپه یې خلک راغلل، چپړاسیان یې وتړل او له سپینو مرمرو جوړه لیسه یې، د تیلو په زور سره لمبه کړه او موږ له لیسې خلاص شو. نور د کابل شوم.
داسې ورو ورو ښارونه ځوانو معلمانو په خپل زور ټینګ کړل او کلي د هغو جنګیالو بزګرانو شول، چې د پدري ملایانو په فتوا سره یې، د خوراک، پوښاک او هستوګنې د رسمي وېش له فرمانونو څخه خوا ګرځولې وه.

یوه هفته کابل ته را کډه کېدل

پلار په موږ پسې کلي ته راغی. وېل یې هزاره را پورته شوي او مخ په میدان روان دي. ارباب فتح یې قومندان دی او موږ باید سر او عزت خوندي کړو؛ اوس له کلي وځو.
له دې سره موږ د خزاندار عیسی خان له پخې برجورې کلا- صرف د یوې هفتې لپاره- کابل ته را کډه شو؛ خو خبر نه چې کابل به د موږ شپاړس اوولس کلنو هلکانو د سر وېښتان را سپین کړي!؟
دلته به یو څه د بل بدلولو له اورونو دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

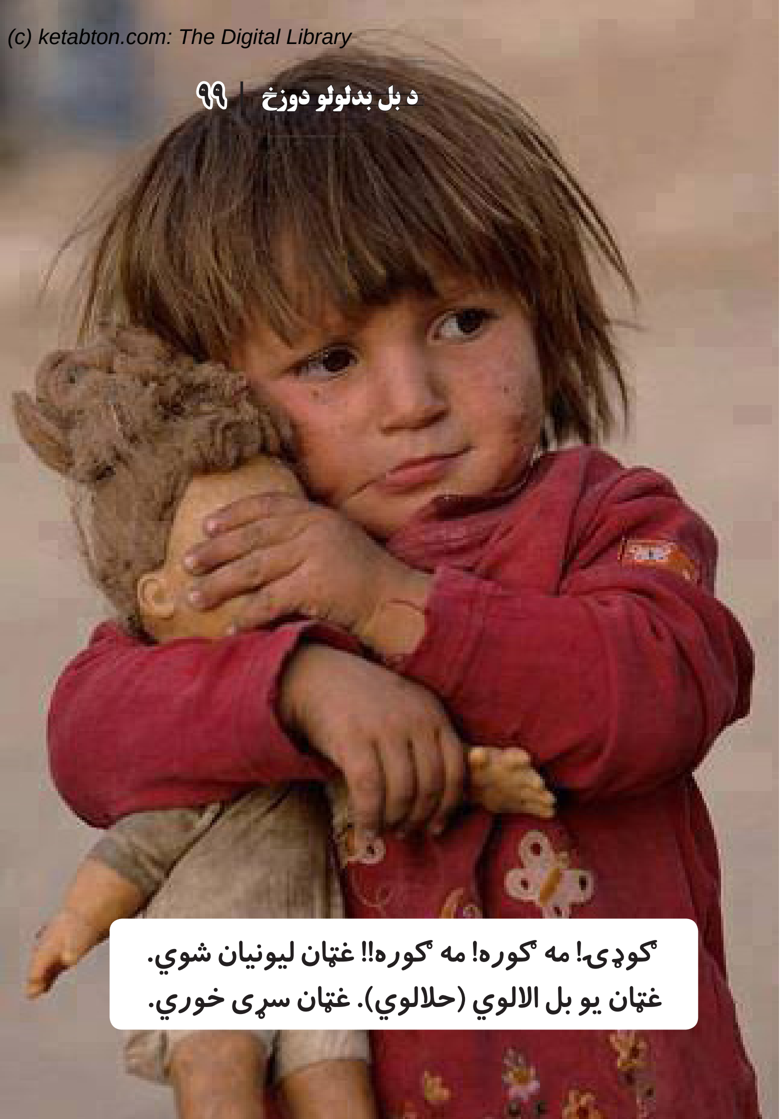

ګوډۍ! مه ګوره! مه ګوره!! غټان ليونيان شوي.
غټان يو بل الالوي (حلالوي). غټان سرې خوري.

څلوردېرشم ګام

«پرون ولاړه، په سبا باور نشي کېداى، شېبه وغنيمه، چې تېرېږي.»
خواجه عبدالله انصارى.

هفته كه قرن؟

لس، دولس كاله د يو بل بدلولو اورونه بل وه؛ خو دومره مو جسمونه، حواس، عواطف، ذهنونه، روانونه او ارواوې را وسوځېدى، چې اوس هر يو له قرن قرن غم او رنځ سره ولاړ يو؛ خو د بل بدلولو عادت مو لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم ذهن، حواسو، دریځ او زړه ته کولپونه را اچولي.
دغه اور دومره وخوټولو، دومره يې واېشولو، دومره يې سره او شنه او تور کړو، دومره يې مات ګوډ او کاږه واږه کړو؛ چې اوس هر يو د معيوبو او سوځېدلو احساساتو، عواطفو، افکارو لوی دیوان په قهر او غوسې سره چيغې وهو او له فردي مسووليتونو غاړه غړو.
له موږ هر یوه، کتاب جوړ دی، دفتر جوړ دی، داستان او رومان جوړ دی.
دلته تراجيدی له سره کر کړی.
دلته د جنګ ناروا خدايانو بيا بيا د خپل ډول بنده ګي دود کړې او انسان يې د انسان د آزادی، ژوند او ګټو پرضد جنګولی.

دا مړه دلايل

دلته انسان وسيله ګرځېدلی.
دلته انسان توره، ټوپک، بم، ټانک او طياره ګرځېدلی.
دلته انسان سور اور شوی او ددې اور منبع فقط دود شوي فکرونه، اندونه، اخلاق او رواجونه وه او دي.
فکر، باور، اند او اخلاق د دليل په غلاف کې پټ دي او د دليل ترياک هر ساده وګړی نيشه کوي او تسليموي.
هغه مهال داسې وه: هرې غاړې خپل دلايل د عوامو د قناعت لپاره، د ذهنيت سازی د ماشينونو له لارې، د خلکو په ستر ګو او غوږونو ورمنډل.
خو دلاېل مړه دي، بې ژونده دي.
دې مينځ کې چا د کار ګري وروولی په نامه او چا د ديني او فرهنګي وروولی په نامه، او چا هم د څه شي او څه شي په نامه، دلته تورې او ټوپک ووېشل. او ټوپک د شرافت نښه شو. وژل د ثواب ګټلو نغد نوټونه شول.

زموږ د بې مسووليتی ناروغي

زموږ د غوږنو او زړونو سوداګرو ټوپک او توپونه، راکټونه او الوتکې، بمونه او ځانختمولو واسکټونه را برابر او را په غاړه کړل؛
خو ډز له خپل سري شوی.
نښه خپل سري نيولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاړه خپل سړي کش کړي.
او ذهنونه-ښايي زړونه هم- لاهم د غچ له نه افشا شويو ليستونو ډک پک د تازه غچ لپاره موقع ګوري.
د وژلو لپاره يو يو نوم مور غوره کړی.
ضرورت، دليل او روايښت يې مور جوړ کړی او مور تصديق کړی.
يو تازه، بې جوړې انسان مور له ښو غورځولی.
مور خښ کړی، مور د شهيد بيرغ ور باندې رپولې.
مور يې غم نيولی، مور يې يتيم ته د پلار غچ ور زده کړی.
داسې د دوه درې ميليونه مړو نومونه مور کښلي او پټ ليستونه مو لا ذهن او زړه کې په پوره حرص سره ساتلي!
او ددغه دوزخي جنګ کيسه لا روانه ده!
د ما مشر ماما، د شاهي دورې ژاندارمه پوليس، ضابط محمد علي به د ځوانو ټانکستانو او پيلوټانو د انقلاب په وختونو کې وېل: کار کار دی خارجيانو دی: «پسونه!» يې شنه او سره او ژېړ رنګ کړي، او يو بل سره په جنګ خوشې کړي!
دې خبرې سره يوه لنډه ساه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دېرشم ګام

«هرڅوک په خپل ځای کې او له خپلې پوهې سره په مطابقت کې دي.»

پوهه، واک، آزادي

دا هغه الهي صفات دي، چې ځانخبري اروا يې ځلولای شي. هغه ښه پوهېږي، دقيق پوهېږي، او په هرڅه؛ تر ټولو کامل پوهېږي!
نو سرنوشت مو ښکلی دی. ځکه بل کار نشته؛ «حقيقت» کامل دی. ښه کار، رښتينی خدمت د حقيقت ځلول دي، په وينا کې، په فکر کې، په دريځ او په عمل کې.
د کامل حقيقت په هستۍ کې هېڅ کار ته–ولو که د بل اصلاح کول هم وي– ځای او اړتيا نشته.
ځکه چې کامل «کامل» دی.
وچ به سين ته څرنګه اوبه ورکړي!؟

هينداره د حقيقت جنګ ته راوتلې

له تيلو، يا غازو، يا د اوبو، باد او لمرينې برېښنا غوښن سولرونه به څرنګه لمر ته رڼا ورکړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې انځور ته په دقت
ګورو: د بل بدلول–اصلاح
کول– دوزخ نه دي ؛ نو څه
دي؟؟؟
دلته بیا هم زه له هر هغه ورور
انسان او انساني خور څخه
په ټول ځان عذر غواړم، که
دلته راغلې اندونه، نظرونه د
خپل فکر، باور او دریځ خلاف
انګیري.
باور وکړئ، موږ ټول دوزخ
سوي یو. موږ ټول د غږ او رڼا
په ستر سمندر کې د لامبلو او
معنوي غسل تازه کولو وږي
او تږي یو.

سیند او لمر، غر او جهان، او آسمانونه او هستي او نیستي پوره دي. دا د ستر کیهان لاسونه او پښې، ستر ګې او غوږونه، مغزونه او اعصاب دي.
له مادي–زماني فکټورونو جوړ انسانان، چې ذهني اګاهي یې د څلورو عناصرو له ویتامینو او پروتینو را شنه شوې، د «کامل حقیقت» وړوکې شوې څېرې او سیوري پر موږ کې بت شوې ودروي!
دغه وړوکی په خپل فکر، دلیل، حکم او فیصلو سره فقط د حقیقت جنګ ته راوتلی.
دغه وړوکی کیهان تر هغو، چې د خپل کوچنیوالي حقیقت تجربه نه کړي، د لوی پر مخ یې لارې بندې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کامل نه فضا ده، چې ډکه شي، نه زمانه ده، چې څوک يې انتظار شي، او نه شکل او ماده ده، چې تر لاسه او اشغال شي.
کامل فقط شته. هغه کامل دی، او بل هېڅ کار نه لري، پرته له ميني کولو.
هغه فقط مينه کوي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک له هغه کامل حقيقت څخه لېرې وغورځوي!
ټول تبعيد، ټوله فاصله او ټول ټيټوالی يا لوړوالی، فقط انساني اګاهی جوړ کړی.
موږ د حقيقت باران مست کړي يو.
موږ څمڅه مست سيندونه يو.
موږ د حقيقت يو تت تصور ځانپاله کړي يو.
موږ ځانپالنه د حقيقتپالنې په نوم زورورو مانيفستونو او کتيبو کې، نسلونه نسلونه محفوظه ساتلې.

يو پټی رشقه يې وڅوړه ته يې لا مړه بولې!

د ايډيالوجی بلا، انسان د خدايي سولې، آرامتيا او بسياينې له مورنی غېږې تښتولی او د شر جغرافيې کې ايسار کړی.
د بل بدلولو فکر، باور او دريځ هغه لومړنی سپين او خدايي انسان قاتل کړی. انسان يې انسان ته اور کړی. او لګيا دی، چې د ژوند په رشقه نور هم ورمېږ وکړي او لم واچوي!
خدايي انسان، له ژوند او هر ژوندي سره يو ځای د الهي شکر نغمه غږوي؛
خو ذهني شوی او ذهني اشتهاګانو په مخه کړی انسان، د «قدرت او شهرت» په لوړه اخته شوی.
د انسان جګړه په خبره پېلېږي،
خبره ذهن کې توليدېږي،
او ذهن په مادي حواسو حقيقت پېژني
او د خپلې پېژندنې تجربه د فکر، باور، اخلاقو او رسم او رواجونو په اساسي تومنه بدلوي.
ځکه نو انسان د ځان قرباني دی.
انسان خپلو مادي-ذهني استعدادونو خراب کړی.
انسان د ځان په زيارت مينجاور شوی.
آه، ځار مو له حوصلې او شريفو زړونو شم؛ لږ را څخه دمه شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ د پرشم ګام

«تېول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي.»

موږ باید واقعي او ناواقعي سره جلا کړو.
یوازې خدای تعالی واقعي دی.
واقعي ته له ورتللو څخه پرته بل هدف نشته.
نو هره لاره پر هغه ور روانه ده.
خو د قدرت او شهرت لوره، آزادي خوري.
دغه لوره جنګي ذهن، جنګي افکار–باورونه او دریځونه زده کوي!
بیا یې په طریقه او روش بدلوي!
بیا یې په آرامه او په شخړه ترویجوي
او د مرګ تر شېبې پورې آزاد ژوند تر قضاوت لاندې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قدرت او شهرت لوږه، زړه او پخوانۍ لوږه ده. دغه لوږه هغه وخت خطرناکه ده، چې فکر- باور، اخلاق او رواج يې بهانه و ګرځي. اندېښنه شته، چې په دومره اورونو بار کلمې يو دم را چپه نشي! بس څه چې خدای تعالی غوښتي وي. څه چې خدای تعالی غوښتي وي، وړاندې به خپل انسان تل ته سر ور ښکاره کړو:

امريکايان ژاړي! خو موږ لا دومره زړور نه يو، چې زموږ پر ژوند، روزګار، سرنوشت او راتلونکې باندې ددغې يوې لوېشتي توپې شوې ويني په خاطر، يوه مينه ګره اوښکه توېې کړو.

مکتبونه د ايډيالوجيو په رنګينو لمبو کې

معارف د ايډيالوجۍ په واکسين اخته شوی وه. (درې څلور لسيزې څټ ته پاتې خاطرې يو ځل بيا راويښوم) دا واکسين ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لينين فارسي شوی کتاب په ګنډه کې پټاوه، چا د دين د احيا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سياسي سيپارې په ګوښه کې، او په پټه د ثواب په خاطر په مکتبيانو باندې وېشلې.

او شاهي يا جمهوري ارګنشينان، د خپلو خانداني مړو په زور چلېدل! د هغوی په خانداني ګډ تقدير کې حکم کول او پر دغه ملت شپني کول ليکل شوې وه! خو دا وخت د هغو بز ګرانو بچيان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې جبري کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاريونونو شول.

نور هم په لاريونونو او مظاهرو شول. چا خلکو ته ځمکه د مساوات هندسه جوړوله، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بيرغونه يې سوځول، چې که د وعده شوې «ايتوپيا» ور که دروازه، په ذهني ذکر او د اوړدو شپو قصيده پخولو په اجر کې را ښکاره او را خلاصه شي. هی هی! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د خلاصون لوظونه هم په مرګ ويده شول!! دا ټول د بل د بدلولو له اوره ډک ګلخېره ځوانان هم د انقلاب او انقلاب ضد په کبرونو کې خاورې ايرې شول!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وینو ککړ سره، شنه او سپین بیرغونه

مړي دومره ډېر شول، چې چا ته ګور او کفن نه رسېده. ویني دومره تویې شوې، چې نه یې سره او نه یې شنه او نه یې سپین بیرغونه په پاکولو او وچولو پسې رسېدل. اوس یې نړیوال را غوښتي. د «روبسپیر» او جورج واشنګټن د تصنیف شویو سیاسي ارزوګانو، په اکاډمیک غرور سنبال اته ځلو ښنت هیوادونه په ښکاره او ګاونډیان په پټه، له موږ څخه «نفر کشي» کوي!

د رنسانسي او ولسواک عقل مشعلداران، په زغره والو جامو کې، دلته د خپلو ګرځنده لپتابونو له حافظې څخه چادري پوښه ښځو او زده کړیالو نجونو، کونډو رنډو ته د سوداګرۍ، او قانوني او شورایي ادارو ته ودر بدلو لپاره وړتیا موندلو درسونه را باسي. او رښتیني وایي، چې مدني ټولنه، له افغانستان څخه د نړیوالو ځواکونو له وتلو وروسته، د تاوتریخوالي د زیاتېدلو له امله اندېښمنه ده!

اخر ولې معلولیت؟ ولې منفعل سرنوشت خپلوو؟ ولې موږ ټول یو مجبور نفوس یاستو؟؟؟

واجب الاحترام او غیر مسوول نفوس

د جنګ جادوګر، زموږ دنګ دنګ بدنونه، د ایډیالوجیو په یکشنبه بازار کې دستچین کوي او ذهن او زړه مو د جنګ د شرابو په اعتیاد اخته کوي او ځکه بې اختیاره خپل سرې را څخه وژل کېږي.

ځکه وران افغانستان د روس او امریکې، ایران او پاکستان کارنامه ګڼل کېږي.

ځکه د نامدارو او بې نومه شهیدانو له یاد او خاطرې نه شرمېږو.

ځکه شکایت، او قضاوت او د نورو یو مخ ورک کول را ته مسلک ګرځېدلي.

زموږ پر اورمېږ خپله توره را خښه ده.

موږ پر ځان ماشه را ښکلې.

موږ د خپل ذهن له جام څخه د «شکران جامونه» څښلي.

له دغو اوږدو خبرو سره به یوه بله دمه هم واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه دیرشم ګام

«یوازې خدای تعالی واقعي دی، پر ته له هغه هېڅ شی واقعي نه دي.»

موږ په جنګ پیدا یو. موږ یې جنګي را لوی کړي یاستو.
موږ مجبور سربازان او مجبور وژونکي یاستو!
زما د ماشومتوب چیغي د ټوپک له چیغو ډېرې وې!
او تر اوسه پورې زما غږ، زما خبره، زما د زړه وینا،
د ټوپک له غږه ټیټه او وروسته پاتې شوې؛
ځکه د ټوپک چیغه لومړۍ جایزه اخلي او د معصوم غږ په زرینو اشارو او نښانو کې پټه نوې وینا،
د فکر او فتوا د ګمرک د قاضیانو او مفتیانو، تر قلم لاندې چلیپا خوري!
او ددې خطر شته، چې قواله دار مفتیان، د سرنوشت په پاڼه، ټوپک ورته رسم کړي!!!
ښه څه چې خدای تعالی غوښتې وې!
پر ته له خدایه هېڅ «قدرت، پوهه او آزادي» نشته.
موږ وژل په ماشومانه لوبو کې زده کوو.
موږ ته یې جنګ د غیرت په ناوکۍ کې پټ کړی.
دلته نظم د وژلو پړونی او دستار شوی.
دلته ننګ او غیرت د ژوند وینه خوري.
دلته هم په ادب او هم په عرف کې بل کچه، ناچله، او بیګانه معرفي شوی.

دا انځور مې هم له انترنت څخه
را کښته کړ. اوس وخت زمری د
ژوبڼونو یو هستوګن دی. او موږ
وایو، ټول زمریان یاستو! ښايي له
دې کبله نړۍ خپل ټانکونه او طیارې
را باندې ګرد را چاپېر کړې وي.
پر ته له محدود شمېر افغانانو-دو
پاسپورته وو- نر څوک دی، چې له
دې اورلنې جغرافیې نړۍ ته پښه ور
کښېږدي! آیا نه غواړو له انسانیت
سره، له ژوند سره، له مدنیت سره
آشنا شو؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته «بل» دوزخ دی، دوزخ دی، دوزخ دی!!!
دلته جنګ د کورنیو ورځنی درس دی.
دلته توره او ټوپک، لاسي بم او واسکټ د کورونو دیوالونه، تاخچې او نور ځایونه ښایسته کړي.
دلته جنګ په فرهنګ اوښتی.
دلته ماشوم د مور له تیو سره د لاسونو حرکات زده کوي؛ خو د اختر په ورځ، چې کوځې ته راووت، د پاکستاني پټاقیو او پلاستیکي ټوپکونو په ذوق او شوق اخته کېږي.
بله ورځ، د یوه ځانګړي فکري-باوري دریځ په خپلولو سره، په خوله او په کوتک، په توره او په ساطور، په ټوپک او په واسکټ او په څه شي او څه شي سره، د بل بدلولو په لښکر کې . ټولعمره عسکر کېږي.
زموږ کورونو کې یوازې د «شهیدانو» عکسونه مجاز ګڼل کېږي.
شیهدان مو په وسله او چانټه، لاسي بم یا ارپي جي راکټ انداز شانداره ښکاریږي.
د شهید خبرې، بریت او ږیرې، ادا او د سترګو تور و بریښ، زموږ حواس، ذهن او حافظه په جګړه تغذیه کوي. موږ کې جنګي کلام، جنګي فرمان، جنګي نغارې بغس کوي.
جنګ د «زئوس» او «هلاکو» کار دی.
جنګ د نفس بچی دی او موږ خپل ځنګ سره ودرولی او په خپله ککره «خان» کړی.
جنګ د قدرت لوږې اختراع کړی.
د جنګ میدان کې د سړي شهرت پیدا کېږي.
او په څېره معاصر او نازک؛ خو په زړه وچ، زوړ او تیره ګرځېدلی انسان جنګ -د بل بدلولو جنګ- یوازې او یوازې د «قدرت او شهرت» د نفساني اشتها لپاره اختیار کړی.
اخر څه وکړو، جنګ را ته د ژوند مالګه جوړه شوې!
نوم یې توریالی را باندې ایښی.
تاریخ مو جنګیالی ډرامه ده.
د مکتب د کتاب شعري برخه هم ماته قسم را کوي:
«که په میوند کې شهید نه شوې...»
مزل اوږد شو، لږه دمه به واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

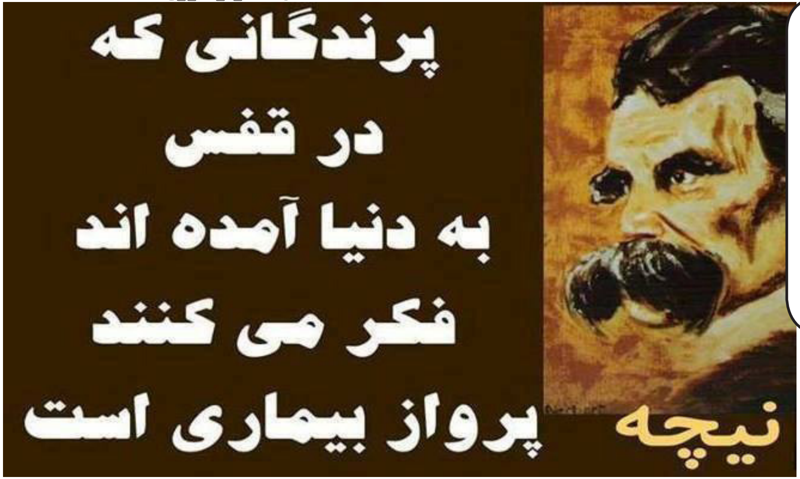

«ښادي يوازې په ابدي کور کې موندل کېږي.
او تر هغې ورځې، چې حقيقي «زه» پر ته له خدايه
د بل څه لټه کوي، د خدای د اقليم په لور به سفر
ونشي کړای ؛ بلکې ددې خاورينې دنيا په زنځيرونو
کې به زنداني وي.»
«ته څه غواړې؟ په آزادۍ کې ژوند او له خدای
سره، که په زمکني زندان کې د وخت تېرول؟»

اته دېرشم ګام

د قدرت او شهرت لوږه
اعتراف کوم، چې موږ ټول دوزخ سوزولي ياستو.
حقيقت لري، چې موږ ټول د غږ او رڼا په ستر سمندر کې د لامبلو او معنوي غسل تازه کولو وږي او تږي ياستو.
خو دغه انسانخوره «جنګ دوزخونه» مو پخپله په خپلو کورونو را ننوېستل!
راځئ له ځانه وپوښتو:
«له نننى انسان څخه آزادي کومو ديوانو غلا کړې؟»
«جګړه ولې را پيښه ده؟»
«موږ خدای تعالی پيدا کړي ولې ويرجن، ژړندوکي، نامراده او په قاتل او مقتول بدلېږو؟»
«که «زه» د ژوند او آزادۍ غل ونه اوسي؛ څوک به قتل وکړي، څوک به په بند او زولنو کې ولوېږي؟؟؟»
که لږ ګرېوانه ته سر ور کښته کړو، نو ښايي خپل قاتل را ته ژوندی مقتول جوړ شي.
ښايي يو مقتول را ته وژل شوی قاتل ښکاره شي او په دې توګه يو مخ معتبره انساني خيره راته تر ټولو لرغونی؛ خو پټ او ناپېژندلی شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ شي.
د هر قتل په خاطر، د انسان هویت داغ خوري.
په هر قتل سره، «شرافت» را څخه پردې کېږي.
په هر قتل سره، «حقیقت» لېرې کېږي؛ ځکه قتل او حقیقت سره لېرې دي.
حقیقت کامل دی. کامل یوازې ځلولو ته اړتیا لري. کامل میني ورکولو ته اړتیا لري. کامل ځان وېشلو، او هرڅه په ځان کې ډوبولو ته اړتیا لري.
هغه مهال چې وایو «پلانی ارمانجان ولاړ!» آیا ارمانجن یې داوه، چې خپل قاتل ووژني؟
یا به داسې وي او یا به زموږ فکر-باور سودایي شوی وي او خپل مبارک شهید به د یوه قتل قرضدار را معلومېږي!
«خدای تعالی ژوند پنځولی او انسان جګړه را وېستلې!
د خدای تعالی په منلو سره ولې سودایي کېږو، ولې ځانته د نورو په هکله د قضاوت حق ورکوو؟
ولې الهي ارادې ته موقع نه ورکوو، چې خپل سپین حکم جاري کړي.
کوم عقل دی، چې الهي پوهه چلنج کړي؟
کوم قدرت دی، چې الهي قدرت وننګوي؟

موږ او تاسو حکمینه ګورو! حکمینه خور د نارینه وو جامې اغوندي، پګړۍ تړي او نارینه وو سره سم ګام اوچتوي. ښایي هغه غواړي وښي، چې نارینه کولای وخاندي، ژوند وکړي او ژوند په مینه کولو سره ښایسته کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوم شي مينه ده، چې د الهي مينې ځای دې ونيسي؟
د معنويت الفبا داده: پوهه له خدای تعالی سره ده، قدرت له هغه سره دی، مينه د هغه ده!
نور هرڅه دروغ، جعلي، بازاري او د انسان ذهني-نفساني محصولات دي.
دې سره زموږ قضاوت په شرم بدلېږي.
زموږ جګړه نفسي فرمايشاتو راوېستلې.
ځکه نو «جګړه انساني جرم دی»
ځکه چې «حقيقت» د خدای دی او هغه کامل دی.
او کامل کې هېڅ نه ځايږي. کامل فقط مينه کولای شي. او موږ لومړي درجه سوي به ځوک لېږې وغورځوي!
ښه ده بيا وواېو:
ای خدای تعالی!
زموږ اراده نه ستا اراده دې په هرڅه کې جاري شي!
څلور پنځه لسېزې کېږي، چې دلته انسانانو پر يو بل چړې راايستلي او د خپلې محدودې انساني اګاهۍ-مرغۍ عقل- په دودجنه رڼا کې،
د نورو انسانانو د ژوند، آزادی او ګټو په اړه قضاوت او عمل کوي.
آه ه ه ه! تر دې ځايه د حروفو په بوټانو، جامو او څېرو کې راغلم! نور به لاس ونيسم. لږ به صبر شم، چې بد هضمي پېښه نشي.
اخر دې څنګ ته چليپا،
بل څنګ ته چليپا،
مخته چليپا،
شاته چليپا،
لاندې او سر د پاسه چليپا...
هره خوا چليپا!!!
همدې منځ کې به يوه بله دمه واخلو!

... The Digital Library

نهه دیرشم ګام

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته
تسلیمېدل دي.»

د معلولیت کلچر

مورږ یو معلول ټبر!
مورږ یو مظلوم نسل!
مورږ نه د جنګ وو، نه مو انقلاب پېژانده؛
نه مو نیول زده وه، نه بندیانول!
مورږ نه د چاندماری کسب او کار زده وه او نه مو چا ته ټنډه تروه کېدله!
مورږ آرام وو. آزاد وو. په خپل کار او بار لګیا وو.
چې دغه کتابونه، شوروي او مصر کې تحصیل یافته وو را وړل!
(کتابونه، مکتبونه، ایډیالوجی) را پورې سره اورونه شول.
اورونه په خوله راغلل.
مورږ اورلن ښاماران او اورلني شیشکي شولو!
مورږ نه غوښتل، دا ټول را باندې وشول! مورږ یې ناچاره او مجبور ولیدلو، او راباندې ویې

آیا هغه وخت نه دی راغلی، چې د بل بدلولو کتابونه اور واخلي او زړونه پاچاهي ته راووځي؟
بې د زړه له پاچاهۍ، بې د زړه له مشرۍ مینه نشو کوای. مینه زړور زړه غواړي. لکه ماشومان چې زړور دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړل!
کار زمور وه، کر زمور وه، سرې تودې زمور وې، خو درمندونه خانانو او ملکانو بارول.
زمور ډوډۍ غلا کېدله! ملکانو او خانانو «فیوډالانو!» زمور د پلرو د کلونو زحمت غلا کاوه، حکومت یې څټ ته وه! پولیسو یې په امر بزګران وهل دربول! زمور د عرض او داد مخه بنده وه! هماغه وه، چې له مجبورۍ مو د عادلانه وېش فلسفې او اقتصاد ته مخه کړه او دغې فلسفې آن د اردو ځوان افسران د وسله وال انقلاب کار ته را مات کړل!
په رڼه ورځ راووتو او د بې عدالتۍ په کور مو د جټ الوتکو او پولادي ټانکونو اورونه را کوز کړل. طفیلي سرداران مو له ارګه وشړل! د کرګرو او کارګرو زبېښاک مو ختم کړ. کلیوال معلمان مو وزیران کړل، او بزګران مو په کوپراتیفونو او سواد زده کړې په کورسونو کې شامل کړل! نجونې مو زړو او کونډو خانانو، سردارانو ته له ودېدلو را خلاصې کړې. او سره خوله مکتبیان مو، د چټکو زده کړو له لارې، ضابطان، خوردضابطان کړل. او په خپلو سپینو او تورو غرونو کې د امریکې، فرانسې او انګلستان جنګ ته ور ووتو!
خو امپریالیزم چاره پاکستان ته په لاس ورکړه. او هغه بیا د اقتصادي او ټولنیزې نابرابرۍ پرضد زمور جاري کړو فرمانونو ځخه بېزاره ملایان، د نوي عدالت لپاره د برېتورو شازلمو د نظام پر ضد را ولمسول!
ملایانو مکتبونو ته اور واچاوه. معلمان له کلیو کډه بار شول. ځوک څارندوی کې، ځوک اردو کې، ځوک اطلاعات دولتي کې شامل شول او له هغې ورځې ښارونه او کلي سره په جنګ شول.
یو خوا ځوان، سپین، برېتور معلمان، بل خوا خدایي قهر وېرولي ساده، شډل، په الف او با ناخبره بزګر د یو بل مقابل کې صف ودرېدل!
معلمانو کوښښ کاوه، خپل پلرونه د خان او ملک له تسلطه را خلاص کړي. او د شوراګانو هېواد په بېغرضانه مرستو سره، مصادره شوې ځمکې میکانیزه او هغوی د «کور، ډوډۍ، کالیو» خاوندان کړي. د ټولو لوڼې او زامن دولتي مکتبونه خلاص او خارج ته په تحصیل ولاړ شي. او افغانستان د زیارکښو باسوادانو، د برابر وېش په یوه نمونه ټولنه بدل شي.
خو بزګرانو او کلیوالو، بې د ملا له فیصلې هېڅ شي ته لاس هم نه وروړ! هغوی نه ډوډۍ ومنله او نه مخلوځې، نه درېشۍ او نه یې هم دې ته غاړه ایښودلې کلیوالې کورونه یې په روسي ډوله مکروریانو بدل شي.
هماغه وه، چې زامن او پلرونه زور ته سره ووتل.
یو ورځ دا غر، بله ورځ ها دره،
یوه ورځ دا کلی، بله ورځ هغه علاقداری،
یوه ورځ دا ولسوالی، بله ورځ ها بل ولایت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې په منډه منډه ټول افغانستان د زوی او د پلار، ورور او ورور ترمنځ، د بې سره او بې بره جنګ لوی میدان شو.
یوه خوا سره انقلابیون(شورویان) او بله خوا امریکایي امپریالیزم د «توري ارتجاع» په وسیله، د پاکستان اسلامي جمهوریت تر چتر لاندې، د خپل خپل خدای په زور سره ونښتل. د مادي او اجتماعي عدالت نړیوال پاسوال (شوروي اتحاد) هم په یوه داسې دلیل، چې یوازې ځانته یې د قناعت وړ وه، په افغانستان رانوت. هغه لومړی د افغانستان ښارونه، بیا کلي، بیا غرونه لټ پر لټ کړل، خو په یوه امریکایي سپیشل فورس وانه وښتل. پوره یوه لسیزه کې یې، د یو درجن عکاسانو، جورنالستانو، او دیپلماتانو نومونه اعلان کړل، چې افغانستان ته د جاسوسۍ په تور راغلي او دوی نیولي ول.
شورویان ورک شول، خو د شورویانو پر ضد د جنګ نغاره پوره څوارلس کاله په شورماشور وه!
بیا د جنګ بل فصل راووت. ددغه جنګ میدان ښارونه وه او کابل ښار، د ملک په سطحه، د جنګي ښارونو په سر کې ؤ. اوس نو د جنګ قومانده په الله اکبر ورکول کېده. هره ګولۍ په الله اکبر سپره، د دښمن په ټټر او ککرۍ ننښتله.
اوس د جنګ ژبه یوه وه،
ادبیات یې یو ؤ،
فکر او عقیده یې یوه وه،
سپاهیان، ببرغونه او قوماندانان یې هم یو رنګ او یو خبل ول،
خو په همدې جنګونو سره، د جنګ د مقتولینو او ماتو ګوډو، وړو زوړو شمېره درې څلور میلیونو څخه واوښته.
او دغه زور ټول په ځان کې اوبه کړل.
هرې خوا غوښتل مقابله خوا بدله یا (اصلاح!) کړي.
دلته څه جنګونه انقلابونه چې شوي، ټول یوه ریښه لري: د بل بدلول – اصلاح کول!
د تېرو درې څلورو لسیزو نسلونو، د یو بل په بدلولو سره، وینه توېول دلته فرهنګ کړل.
خو اوس داسې بربښي، چې کتابونه د زړښت ناروغۍ وهلي دي.
مکتبونه سرکوزي شوي دي.
بیرغونه له ډېره شرمه را لوېدلي دي.
دغو مړو کتابونو او د بل بدلولو ژوندخوړولو او ژوند خوړونکو فلسفو، او ځاناخبرو عقیدو دلته ټول انسانیت مات کړ. موږ اوس هم بنیادمان یاستو؛ خو انسانیت مو په شک کې دی!
اوس په اته څلوېښتو دموکراتیکو ملکونو کې بره ناسته امریکا راغلې چې موږ ته د دموکراسي او لیبرالیزم واکسین را ولګوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غرونه بیا اورشیندنې کوي. د فاسفورسو، امونیم نایتریتو او واسکټونو په دغو اورونو کې، زیاتره زموږ لوڅ مخونه، لوڅ سرونه، لوڅې پښې او ډډې سوزي.
دا هم مجبور دي؛ ها هم مجبور دي!!!

ځنګه يې کوي؛ راباندې وشول!

آخر موږ خو نه غوښتل؛ ټول را باندې وشول، او را باندې کېږي!
ما هېڅ نه دي کړي!
زه له ګناه معصوم يم! دا ټول خارجيانو وکړل!! خارجيان دې تاوان ورکړي!!!
خارجيان دې دا وطن آباد کړي.
خارجيان دې دلته سړک، او برق، او زراعت او صنعت جوړ کړي.
اخر خارجيان ډېر ملامت دي.
اخر ولې داسې سراسري معلوليت؟
ولې دومره پراخ انساني منفعليت؟
آخر ولې موږ ټول مجبور نفوس ياستو؟؟؟
څه شول ها سينه چاک بل بدلوونکي (اصلاحګر)؟ څه شول ها کرکجن دوزخي بل اصلاح کوونکي (بدلونکي)؟
په جبلستان، په وزيرستان، په نورستان، په تورکستان او پښتونستان کې، د ملا په جامه کې مرګيال جنګيالی مجبور دی.
سرباز مو مجبور دی، ملا مو مجبور دی.
قاتل مو مجبور دی، مقتول مو مجبور دی.
زوم مو مجبور دی، ناوې مو مجبوره ده.
او مجبور بيا معلول دی!
ارګوال مو مجبور دي، کوټه وال مو مجبور دي! واړه او زاړه را په کې مجبور دي.
ټول را پکې مجبور دي.
يو را پکې نامجبور نشته!
هر کار مو مجبوري ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینښه او خوب مو د مجبورۍ دي.
ژوند او رواجونه مو د مجبورۍ دي.
ودونه او خیراتونه مو د مجبورۍ دي.
سیالي او شریکي مو د لویې لویې مجبورۍ نښې دي.
ژوند مو د مجبورۍ عبادت او اطاعت دی.
حتا بدې خبرې، بد نېتونه، بد رفتارونه، بد چلندونه، بد بد جنګونه،
وهل، نیول، بندیانول، په پانسی خېژول، مو له مجبورۍ دي.
په داسې یوه خدایي هېواد کې چې هم پاچا مجبور وي، هم غل، هم پولیس، هم قاضي، هم مفتي، هم ملا، هم په ډالرو سپور روښانفکر،
هم بډېخور، هم بډې ور کوونکې،
هم مدني فعال او هم بهرنیو فوځونو سره په ډالرو مقرر ترجمان (چې په خطري شپېو کې یې یاسین په خوله وي) مجبور وي!
نو د مجبوریت په یوه داسې زندان کې څوک آزاد پاتې شو؟
بیا دلته د کار او د میدان او د ژوند سړی څوک پاتې دی؟
نو میدان د چا شو؟
واک د چا شو؟
واکمن څوک دی؟
او موږ مجبور، معلول او د نورو د کارونو او فعالو علتي دریځونو پسمانده او تفاله نه شو؛ نو څوک شو؟؟؟
د مجبوریت دغه دوزخ کې، آزادي، استقلال، تاریخي افتخارات، جنګآورۍ...څه شی دي؟؟؟
آخر علت څوک دی؟
آیا که خدای په روس او امریکې را قیامت کړي،
زموږ عاجزانه (زنانه) مجبوریت به ختم شي؟
نور به معلول نه وو؟
سوال به نه کوو؟
موږ به د خپل ژوند او سرنوشت او نن او سبا خاوندان شو؟
زموږ ورځ به ښه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

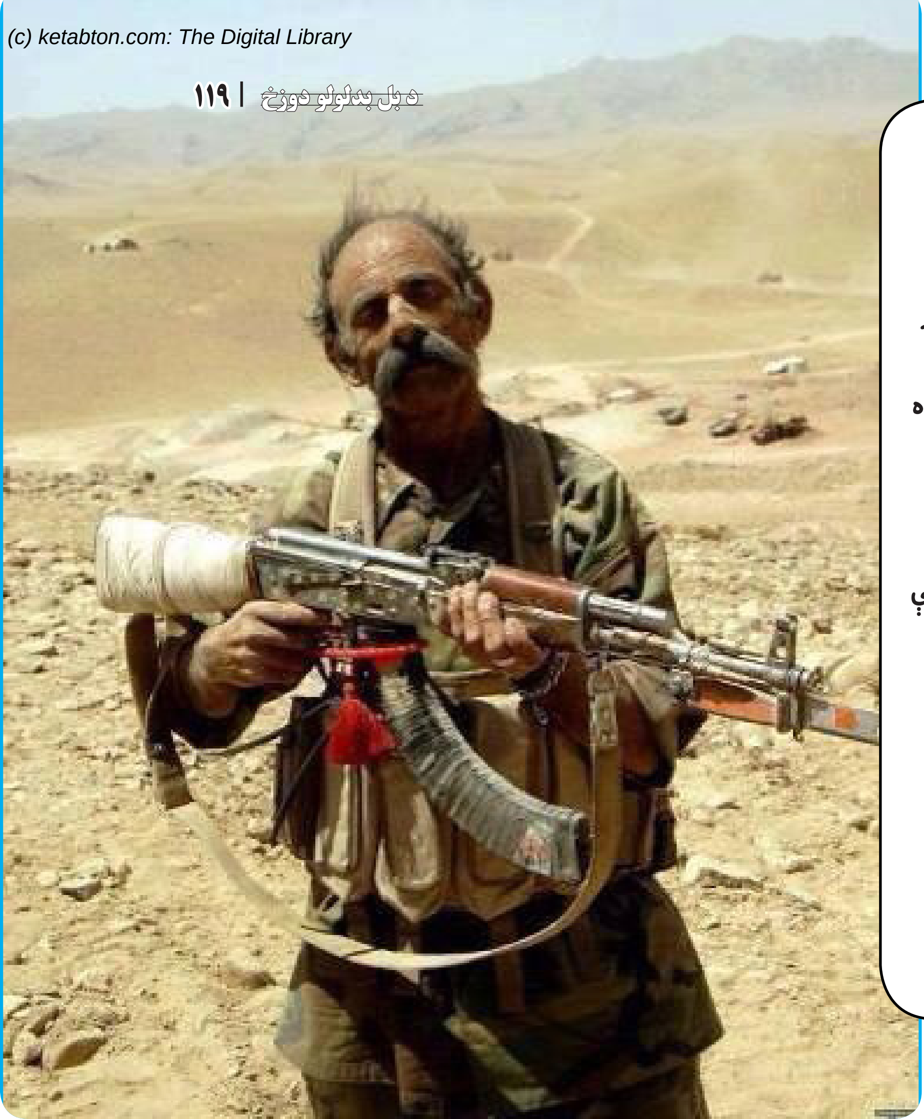

دا څوک دی؟ چېرې دی؟ له کومه شو؟
څه يې وکړل؟ څه پرې وشول؟
باور وکړئ، چې زه هم نه پوهېږم! خو ور ته
ځير شئ. دا عکس ذهن کې لس کاله څټ ته
يوسئ. داسې لس لس کاله نور هم څټ ته ولاړ
شئ. اوس يې د مور تي ته پروت وګورئ...
هاااای، ذهن-د بل بدلولو ذهن له انسان څه بده
بلا جوړولای شي!
که دی ماشومانو ته په لاس ورشي؛ نو ټوپک
به ترې واخلي. ټوپک به مات کړي، په تيرو
اوسپنو به يې نغری جوړ کړي، او پر لرګو به يې
اور بل او کچالان پاخه کړي او دې سره به بوډا
ماشوم ته د مور د شيدو بوی ور په ياد شي!

(ته څوک يې؟
تر اوسه چېرې وې؟
او د ژوند دومره تجربې د څه لپاره وې؟
چې ورته ځير شوم هر سړی تنها و،
هسې د لېرې نه هجوم ښکاري.)

څلوېښتم ګام

ځمکه د انسان د ښکار ځنګل

اه، نشوم موسیقار، چې په دومره نعرو کې سپينه مينه
ګره لمبه شم!
لمبه شم او له ماشومتوبه را ښخه ورک پلرني - خدايي
کلي په لور خپله وجودي برخه والوزم!
آرام شم،
بې غږه او بېغمه شم!
او نور په ځمکې کې - چې د انساني ذهن تر ښکيلاک او زبېښاک لاندې، د انسان د ښکار په ځنګل بدله شوې - يوه انساني خبره، يو انساني کار او يو انساني فعل ترسره نکړم!؟

خپله محکمه:

آيا کولای شم، د يوه مقتول د کبر شناختې، عکس، يا لکړه باندې را ځړېدلې، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

**دا جنګيالي د څه لپاره، دا وسلې د څه لپاره؟
باور وکړئ، کار ختم دی، نشته داسې څوک چې ماشه
پرې راکش شي.
شکر کوم چې په هېڅ انسان مې ماشه نه ده را کش
کړې، خو په مينه ناک آواز وايم چې دا کلمې د هېڅ
شريف انسان سپکولو لپاره نه کاروم. ټوله هڅه مې دا
وه، چې ددې هېواد له هر ښتيني او خدا دوسته بچي
سره، په هغې تراجيدۍ وژاړم، چې پخپله مو ځانته
سرنوشت کړې.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده د اولې شپې د زرې کميس ريښکيو کې، د يوې ګلمخې خور او مور د وچو شونډو چيغو له زبوم وهلې حافظې څخه ځان سلامت «تېر» کړم؟
آيا کولای شم، د وطن هره کونډه خور يا مور يا لور، په دې خبره «دنيا زما او ستا نه ده!» له خپلې مخې لېرې کړم؟
آيا کولای شم، د مثالي عدالت په تله کې د يتيم اوښکو په مقابل کې، د بنجاره نانځکه، يا هوايي پوکانه کښېږدم؟
آيا کولای شم، د شهيد په نامه، له دولت څخه درې سوه روپۍ تقاعد واخلم؟
آيا کولای شم، د شهيد د ورثه په نامه حج ته ولاړ شم؟
آيا کولای شم، د خپل سور کفنه، سوځېدلي، او شنه اوښتي شهيد د کبر په خاوره، د خپل ماشوم «نظر وچ» کړم؟
او آيا کولای شم، د خپل زوی، ورور، پلار د قتل په تور، خپله قاتل شم؟
که ځواب مې هو وي؛ نو بنيادم به وم؛ خو انسان به نه وم!

تاسو هم لاسونه را سره پورته کړئ!

زه له هر هغه انسان ورور او انساني خور څخه په ټول ځان عذر غواړم، که دلته راغلې اندونه، نظرونه او بحثونه د خپل فکر، باور او دريځ خلاف انګيري!
زه دښمن نلرم. او هېڅوک پخپله دښمنی نه پېژنم؛ ولو که څوک وغواړي، له پاسه په سر پښه را کښېږدي!
بس په همدې ځای در څخه جلا کېږم:
خدای تعالی دی مونږ د خپل عشق او رحمت په اقيانوس کې داسې ډوب کړي؛
چې پرته له بې قيد او شرطه مينې او لورينې هېڅ احساس را پاتې نشي،
پرته له مينې کومه خبر په خوله رانشي،
پرته له مينې کوم کار مو له لاسه ونشي،
پرته له مينې په کومه خوا زمونږ پښه ولاړه نشي،
پرته له مينې هېڅ فکر، تصور او خيال زمونږ زړه او ذهن کې پيدا نشي: ګوندې که داسې د بل بدلولو عادت مو د تل لپاره ختم شي!
ټول ژوند الهي باران دی. نو د څه شي شکايت وکړم، په څه شي قضاوت وکړم!؟
نو ای لويه خدايه!
ای د عشق او رحمت بې شانه سمندره! زما اراده نه؛ بلکې په هر کار کې دې ستا اراده جاري شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوڅلوېښتم ګام

من گُنگ خوابدیده و عالم تمام کر
من عاجزم ز گفتن و خلق از شنیدنش
شمس

دا ګام به په ګډه لیکو. خو زه تسلیم یم! دلته ستاسو ګام دی؛ نو بسم الله کړئ: (..................................)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پای دمه

دا ددغه مزل د پای دمه ده. زه خاموشېږم؛ ببخي خپله خوله تړم. تاسو هم خپل شریف خاموش حالت خوندي ولرئ. دلته د غږ او رڼا ستورمزلی، په غیر شخصي ارادې سره غږ شیندي: هغه په تبتي راهب مشهور دی؛ خو په ظاهره ربازار تارز نومېږي، او د «رود پر غاړه پردي» شاعرانه کتاب کې خپل شاګرد ته د «حقیقي تسلیم» تر سرلیک لاندې، د غږ ژوندي غشي اوروي:

حقیقتي تسلیم

«تسلیم، خدای ته د رسېدلو لار ده.»

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسلیمېدل دي؛ په روح سره، پوره او بشپړ! داسي چې ستاسو ترمنځ هېڅ واقع ونشي!»

«تسلیم یوازینی لار ده! تل ځان د هغه پر مخ پرانستي لره، د هغه او د هغه د عشق په لور، او هرڅه چې کوي، باور پرې وکړه!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه وخت دې چې د حقیقي تسلیمېدلو هنر زده کړ، روح په رښتیني معنا سره، له خاورین معبد څخه وېستل کېږي، او مخ پورته، هغه ځای ته چې دمخه ورڅخه راغلی وه، لوړېږي.»
«یو ځل چې دروني ژوند درک کړې، بیروني ژوند بیا غیر واقعي او ناڅیز، ډېر ناڅیز در معلومېږي.»
«ته د پروردګار سعادت ته لاره مومې...هغه وخت بیا په هرڅه کې او ټولو وجودونو کې، الهي هستي مشاهده کوې او همدا شان په ټولو پېښو کې د هغه مقصود پېژنې...»
«خو د هغه عشق هغسې ګوره، چې په ټولو وجودونو، ټولو قدرتونو، ټولو شخصیتونو، او آسمان کې ټولو خورو ورو شکلونو کې را څرګند شوی.»
«او هغه د ژوند څټ ته (له سترګو) پټ دی.»
« د تلپاتې نیکمرغۍ سرچینه، د ځان لیدل دي په ټولو کې.»
«په داسې حال کې، چې د بشر ټول درد او رنځ، د ځان دننه د همدغې الهي هستۍ کشفول دي.»
«ښادي یوازې په ابدي ګور کې موندل کېږي. او تر هغو چې ستا اصلي وجودي برخه، پر ته له خدایه د بل څه په لټه کې وي، د خدای د اقلیم په لور به سفر ونه کړي؛ بلکې ددغې خاورینې دنیا په زنځیرونو کې به زنداني وي.»
نو «ته څه غواړې؟ له خدای سره په آزادۍ کې ژوند کول، یا د ځمکې په جېل کې وخت تېرول؟»
نوره نو دمه ده، دمه ده، دمه ده...!

برکت مو نصیب شه!

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library